

Univerza v Mariboru

Pedagoška fakulteta

Maša Lipovec

**SPODBUJANJE AKTIVNOSTI UČENCEV
PRI NARAVOSLOVNIH VSEBINAH V 2.
RAZREDU S POMOČJO
TERAPEVTSKEGA PSA**

Magistrsko delo

Maribor, junij 2023

Univerza v Mariboru

Pedagoška fakulteta

Maša Lipovec

**SPODBUJANJE AKTIVNOSTI UČENCEV
PRI NARAVOSLOVNIH VSEBINAH V 2.
RAZREDU S POMOČJO
TERAPEVTSKEGA PSA**

Magistrsko delo

Maribor, junij 2023

**SPODBUJANJE AKTIVNOSTI UČENCEV
PRI NARAVOSLOVNIH VSEBINAH V 2.
RAZREDU S POMOČJO
TERAPEVTSKEGA PSA**

Magistrsko delo

Študentka:	Maša Lipovec
Študijski program:	Razredni pouk
Smer:	Razredni pouk
Mentor:	Red. prof. dr. Samo Fošnarič
Lektorica:	Mag. Katja Premru Kampuš, prof.
	CC:BY-NC-ND

ZAHVALA

*»Težke in lepe stvari, vse se končajo,
težave izginejo v pozabo, lepe pa ostanejo.*

V tem je skrivnost življenja.«

Nejc Zaplotnik

Iskreno se zahvaljujem Vam, spoštovani mentor red. prof. dr. Samo Fošnarič,
za strokovno pomoč ter spodbudne besede pri nastajanju magistrskega dela.

Prav tako se zahvaljujem terapevtskemu paru na Osnovni šoli Pod goro, gospe Janji
Brglez in psički Luni, za strokovno pomoč in izvedbo učnih ur s pomočjo terapevtskega
psa.

Zahvaljujem se tudi družini, materi Andreji, očetu Matjažu ter sestri Živi.

Hvala, da ste verjeli vame ves čas študija.

Hvala staršem in učencem 2. b razreda, ki so omogočili izvajanje pouka s terapevtskim
psom.

Posebna hvala tudi kolegicam in kolegom, s katerimi smo skupaj študirali in raziskovali
lepote študentskega življenja v Mariboru.

Hvala vsem ...

Spodbujanje aktivnosti učencev pri naravoslovnih vsebinah v 2. razredu s pomočjo terapevtskega psa

Ključne besede: *terapevtski pes, vodnik, spoznavanje okolja, naravoslovne vsebine, šola.*

UDK:

Povzetek

V zadnjem obdobju se veliko govori o izkustvenem učenju in gozdni pedagogiki, ki pripomoreta k pridobivanju več izkušenj otrok in učencev. Dodano vrednost pa lahko prinesejo tudi izkušnje s srečanjem s terapevtskim psom, ki sodeluje pri pouku.

V magistrskem delu smo se osredotočili na pripravo naravoslovnih aktivnosti pri predmetu spoznavanje okolja v 2. razredu, v katere sta aktivno vključena terapevtski pes in njegov vodnik, ter na samo izvedbo teh aktivnosti. Po opravljenih aktivnostih so učenci zapisali svoje misli, starše učencev pa smo povabili k reševanju anketnega vprašalnika o njihovem pogledu na poučevanje s terapevtskim psom.

V raziskavi je sodelovalo 25 učencev, ki obiskujejo 2. razred Osnovne šole Pod goro Slovenske Konjice. Z raziskavo smo poskušali spodbuditi učence k večji motiviranosti za sodelovanje pri urah spoznavanja okolja. Hkrati pa smo poskušali predstaviti psa kot motivatorja, dobrega poslušalca in predvsem prijatelja učencem.

Učenci so se vsake ure spoznavanja okolja, pri kateri je sodelovala terapevtska psička, zelo veselili. Čeprav je v prvih učnih urah nekaj učenk pokazalo strah pred psom, se je v naslednjih izvedenih urah izkazalo, da je bil odveč. V zadnjih učnih urah so prav vsi učenci

z veseljem sodelovali s psičko, skupaj z njo so izvajali različne aktivnosti, najraje pa so psičko nagradili za njeno pomoč pri učnih urah spoznavanja okolja.

Tudi starši učencev so izrazili zadovoljstvo z drugače izpeljanim poukom. Izkazalo se je, da so bili vsi starši zadovoljni z načinom dela, ko je pri urah spoznavanja okolja sodeloval terapevtski par. Ob začetku izvedbe pouka s terapevtskim parom je nekaj staršev navedlo, da je otroke psa strah, ob zaključku pa so bili veseli, saj so se otroci s psom spoprijateljili. Starši si želijo, da bi se takšen način poučevanja izvajal pogosteje, da bi bil terapevtski par v razredu prisoten vsaj enkrat tedensko.

Encouraging the activity of students to cooperate in scientific subjects in 2nd grade with the help of a therapy dog

Key words: *therapy dog, guide dog, learning about the environment, science, school.*

Abstract

There has been a lot of talk recently about experiential learning and forest pedagogy, which help children and pupils to gain more experience. The experience of meeting a therapy dog in the classroom can also add value.

In this Master's thesis, we focused on the preparation and implementation of science activities in the subject of learning about the environment in Grade 2, in which a therapy dog and its handler are actively involved. After the activities, the pupils wrote down their thoughts and the parents of the pupils were invited to fill in a questionnaire about their views on teaching with a therapy dog.

The survey was carried out with 25 pupils attending the 2nd grade of the Pod gora Primary School in Slovenske Konjice. The survey was designed to encourage pupils to be more motivated to participate in environmental lessons. At the same time, we tried to present the dog as a motivator, a good listener and, above all, a friend to the pupils.

The pupils looked forward to every environmental lesson with the therapy dog. Although some pupils showed fear of the dog during the first lessons, it turned out to be unnecessary during the following lessons. In the last lessons, all the pupils were happy to work with the dog, doing different activities with it, and the puppy was rewarded for its help in the environmental awareness lessons.

Parents of the pupils also expressed their satisfaction with the different way the lessons were organised. It turned out that all parents were satisfied with the way the therapy pair worked in the environmental lessons. At the beginning of the session with the therapeutic couple, some parents said that the children were afraid of the dog, but at the end of the session they were happy because the children had made friends with the dog. Parents would like to have this type of teaching used more often, with a therapy couple in the classroom at least once a week.

**IZJAVA O AVTORSTVU IN ISTOVETNOSTI TISKANE IN ELEKTRONSKE OBLIKE
ZAKLJUČNEGA DELA**

Ime in priimek študentke: **Maša Lipovec**

Študijski program: **Razredni pouk**

Naslov zaključnega dela: **Spodbujanje aktivnosti učencev pri
naravoslovnih vsebinah v 2. razredu s pomočjo terapevtskega psa**

Podpisana študentka: **Maša Lipovec**

- izjavljam, da je zaključno delo rezultat mojega samostojnega dela, ki sem ga izdelal/-a ob pomoči mentor-ja/-ice oz. somentor-ja/-ice;
- izjavljam, da sem pridobil/-a vsa potrebna soglasja za uporabo podatkov in avtorskih del v zaključnem delu in jih v zaključnem delu jasno in ustrezno označil/-a;
- na Univerzo v Mariboru neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve avtorskega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico ponuditi zaključno delo javnosti na svetovnem spletu preko DKUM; sem seznanjen/-a, da bodo dela deponirana/objavljena v DKUM dostopna široki javnosti pod pogoji licence Creative Commons BY- NC-ND, kar vključuje tudi avtomatizirano indeksiranje preko spleta in obdelavo besedil za potrebe tekstovnega in podatkovnega rudarjenja in ekstrakcije znanja iz vsebin; uporabnikom se dovoli reproduciranje brez predelave avtorskega dela, distribuiranje, dajanje v najem in priobčitev javnosti samega izvirnega avtorskega dela, in sicer pod pogojem, da navedejo avtorja in da ne gre za komercialno uporabo;
- dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v zaključnem delu in tej izjavi, skupaj z objavo zaključnega dela.

Uveljavljam permissivnejšo obliko licence Creative Commons: CC: BY-NC-ND

Kraj in datum:

Podpis študent-a/-ke:

KAZALO VSEBINE

KAZALO TABEL	XI
KAZALO SLIK	XI
1 UVOD	1
2 TEORETIČNI DEL.....	2
2.1 Pedagoško-didaktični del	2
2.1.1 Pouk spoznavanja okolja.....	2
2.1.1.1 Opredelitev predmeta	2
2.1.1.2 Splošni cilji.....	3
2.1.1.3 Didaktična priporočila	4
2.1.2 Izkustveno učenje	4
2.1.3 Pouk na prostem.....	6
2.2 Terapija z živalmi.....	7
2.2.1 Naveza otrok žival	8
2.2.1.1 Teorija navezanosti	10
2.2.2 Psi kot obiskovalci šole	10
2.2.3 Naloga vodnika terapijskega psa in strokovnega delavca	13
2.2.4 Udejstvovanje šolanih psov	15
2.2.5 Terapevtski psi	16
2.2.5.1 Vplivi na učence ob prisotnosti terapijskega psa v šoli	18
2.2.6 Društva za terapevtsko delo s psom	19
2.2.6.1 PET – pasja enota terapevtov	20
2.2.6.2 Slovensko društvo za terapijo s pomočjo živali – Ambasadorji nasmeha	20
2.2.6.3 Tačke pomagačke.....	20
2.2.7 Izvajanje terapije s pomočjo psa.....	26
2.2.8 Kako se pripraviti na delo?.....	27
2.2.8.1 Veterinarski pregledi.....	28

2.2.8.2	Podpora vodstva in sodelavcev	28
2.2.8.3	Učenci in starši	29
2.3	Geografsko-zgodovinski del	29
2.3.1	Slovenske Konjice.....	29
2.3.2	Geografska lega	30
2.3.3	Osnovna šola Pod goro Slovenske Konjice	31
2.3.3.1	Tačke pomagačke na Osnovni šoli Pod goro Slovenske Konjice.....	32
2.3.3.2	Psička Luna.....	33
3	EMPIRIČNI DEL	38
3.1	Namen.....	38
3.2	Razčlenitev in podrobna opredelitev raziskovalnega problema	38
3.3	Metodologija.....	38
3.4	Naravoslovne aktivnosti	39
3.4.1	Spoznajmo psičko	39
3.4.2	Razvojne stopnje.....	46
3.4.3	Nega ljudi in živali	52
3.4.4	Človeško telo.....	60
3.4.5	Osnovni prometni znaki v okolici šole	74
3.4.6	Znanilci pomladi.....	81
3.4.7	Onesnaževanje okolja	87
3.4.8	Pobiranje odpadkov v okolici šole	95
3.4.9	Starši in mladiči	104
3.4.10	Sledi.....	112
3.4.11	Zaključek aktivnosti.....	124
3.5	Postopki zbiranja informacij	125
3.5.1	Organizacija zbiranja podatkov.....	125
3.6	Rezultati in interpretacija	125
3.6.1	Sprejetost informacije o prisotnosti terapevtskega psa pri pouku	125
3.6.2	Vtisi učencev o delu s terapevtskim psom.....	127
3.6.3	Mnenje staršev o delu in poučevanju s terapevtskim psom	129

3.6.4	Želje, pobude, misli staršev za nadaljnje delo	131
4	ZAKLJUČEK	133
	VIRI IN LITERATURA	136
	PRILOGA	142
	PRILOGA A: PRIPRAVE NA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO DELO	142
	PRILOGA B: ANKETNI VPRAŠALNIK ZA STARŠE	232
	PRILOGA C: SOGLASJE STARŠEV	234

KAZALO TABEL

<i>Tabela 3.1: Frekvenčna porazdelitev odgovorov na vprašanje »Kako ste sprejeli informacijo, da bo v razredu pri pouku prisoten terapevtski pes?«</i>	125
<i>Tabela 3.2: Frekvenčna porazdelitev odgovorov na vprašanje »Kako ste občutili novi način poučevanja?«</i>	126
<i>Tabela 3.3: Frekvenčna porazdelitev odgovorov na vprašanje »Vas je bilo strah, kako bo odreagiral terapevtski pes in kako bo odreagiral vaš otrok ob nepredvidljivih situacijah?«</i>	126
<i>Tabela 3.4: Frekvenčna porazdelitev odgovorov na vprašanje »Ali so vam otroci doma pripovedovali, kaj je počel terapevtski pes v razredu?«</i>	126
<i>Tabela 3.5: Odgovori na vprašanje »Kaj so povedali vaši otroci o poučevanju s terapevtskim psom?«</i>	127
<i>Tabela 3.6: Ureditev začasnih pojmov o vtisih učencev</i>	128
<i>Tabela 3.7: Kategoriziranje pojmov o vtisih učencev</i>	128
<i>Tabela 3.8: Odgovori na vprašanje "Kako ob zaključku gledate na izpeljavo učne snovi s terapevtskim psom?"</i>	129
<i>Tabela 3.9: Ureditev začasnih pojmov o vtisih staršev glede izpeljane učni snovi s pomočjo terapevtskega psa</i>	130
<i>Tabela 3.10: Kategoriziranje pojmov o mnenju staršev glede izpeljane učne snovi s terapevtskim psom</i>	130
<i>Tabela 3.11: Odgovori na vprašanje "Ali bi želeli še kaj sporočiti?"</i>	131
<i>Tabela 3.12: Ureditev začasnih pojmov o željah, pobudah in mislih staršev za nadaljnje delo</i>	131
<i>Tabela 3.13: Kategoriziranje pojmov o željah, pobudah in mislih staršev za nadaljnje delo</i>	131

KAZALO SLIK

<i>Slika 1: Mala šola</i>	34
<i>Slika 2: Izpit BBH</i>	34

Slika 3: Rally Obedience	35
Slika 4: Strokovno izobraževanje 2015	35
Slika 5: Strokovno izobraževanje 2023	35
Slika 6: Mreža Šolski pes	36
Slika 7: Kuža, motivator za učenje	36
Slika 8: Veterinarski pregled psičke	36
Slika 9: Terapevtski par	37
Slika 10: Sprejem psičke.....	39
Slika 11: Pogovor o hrani in priboljških.....	40
Slika 12: Priboljški	41
Slika 13: Položaj drevesa.....	42
Slika 14: Položaj želve	43
Slika 15: Delitev listkov z napisi	44
Slika 16: Razvrstitev fotografije in napisa	44
Slika 17: Ponovitev.....	45
Slika 18: Pozdrav psičke in vodnice.....	46
Slika 19: Delitev napisov	47
Slika 20: Razvoj psa in različnih pasem	48
Slika 21: Razvrstitev življenjskih obdobj	49
Slika 22: Preverjanje rešitev.....	49
Slika 23: Odhod psičke skozi tunel.....	50
Slika 24: Ogled posnetkov.....	51
Slika 25: Pozdrav psičke in vodnice.....	52
Slika 26: Izbira pripomočkov	53
Slika 27: Razlaga, zakaj ljudje uporabljamo določen pripomoček.....	54
Slika 28: Uporaba krtače	54
Slika 29: Uporaba pasje zobne ščetke	55
Slika 30: Pobiranje pasjih iztrebkov	55
Slika 31: Razlaga, v katerem delu dnevu uporablja pripomočke.....	56
Slika 32: Izvedba poskusa.....	57

Slika 33: Reševanje delovnega lista	58
Slika 34: Zapis v zvezek	58
Slika 35: Ponovitev na oglasni deski	59
Slika 36: Ples.....	60
Slika 37: Pozdrav psičke	61
Slika 38: Zapis delov telesa na obris	62
Slika 39: Iskanje Lunine glave.....	63
Slika 40: Kje so Lunina ušesa?	63
Slika 41: Merjenje repa	64
Slika 42: Določanje organov in njihovo poimenovanje	65
Slika 43: Razvrstitev organov	66
Slika 44: Iskanje pasjih organov	67
Slika 45: Telovadba	68
Slika 46: Poslušanje Luninega srca.....	68
Slika 47: Deljenje kartončkov s poimenovanji organov	69
Slika 48: Poimenovanje organov (beli in rumeni kartončki).....	70
Slika 49: Reševanje učnega lista	71
Slika 50: Izpolnjen učni list.....	72
Slika 51: Ponovitev na oglasni deski	72
Slika 52: Ogled posnetka Kako delujejo odsevniki.....	74
Slika 53: Pozdrav psičke in vodnice ter podajanje navodil	75
Slika 54: Cestne oznake.....	76
Slika 55: Pobiranje pasjih iztrebkov	77
Slika 56: Pospravljanje iztrebkov	77
Slika 57: Vodenje psičke.....	78
Slika 58: Opazovanje in počitek psičke	79
Slika 59: Labirint.....	80
Slika 60: Prometni znaki.....	80
Slika 61: Iskanje znanilcev pomladi in igra z Luno	81
Slika 62: Uporaba različnih čutil pri določanju rastlin	82

Slika 63: Iskanje imena rastlin s pomočjo enciklopedije.....	83
Slika 64: Podajanje navodil za igro s psičko	84
Slika 65: Igra s psičko	84
Slika 66: Sestavljanje delov rastlin in poimenovanje.....	85
Slika 67: Končna tabelska slika.....	86
Slika 68: Pogovor o ekologiji	87
Slika 69: Znaki za nevarnost.....	88
Slika 70: Smetnjaki za ločeno zbiranje odpadkov	89
Slika 71: Spremljanje in iskanje besedila v delovnem zvezku.....	90
Slika 72: Luna posluša	90
Slika 73: Glasno branje.....	91
Slika 74: Odpadki	92
Slika 75: Razvrščanje odpadkov	92
Slika 76: Reševanje učnega lista	93
Slika 77: Papir.....	95
Slika 78: Mešani odpadki	96
Slika 79: Poslušanje navodil za delo.....	97
Slika 80: Pobiranje manjših odpadkov	98
Slika 81: Odpadki za šolo	98
Slika 82: Odpadni les.....	99
Slika 83: Pobiranje odpadkov v parku.....	99
Slika 84: Embalaža.....	100
Slika 85: Papir.....	101
Slika 86: Biološki odpadki.....	101
Slika 87: Mešani komunalni odpadki	102
Slika 88: Zaključek čistilne akcije	103
Slika 89: Ples Who let the dogs out	104
Slika 90: Igra živalske družine	105
Slika 91: Delitev v skupine	106
Slika 92: Delitev nalog.....	107

Slika 93: Vprašanja je delila Luna.....	107
Slika 94: Zapis pisane črke	108
Slika 95: Sestavljanje prikazuje eno izmed živalskih družin	109
Slika 96: Natančno spremljanje risbe v nastajanju	109
Slika 97: Zapis v zvezek	110
Slika 98: Branje navodil.....	112
Slika 99: Avtomobil in sledi	113
Slika 100: Zakaj so čevlji različni?.....	114
Slika 101: Lunino stopalo	114
Slika 102: Pasji odtis.....	115
Slika 103: Pot do zaklada	116
Slika 104: Nabran material za izdelavo simbola skupine	117
Slika 105: Simbol rdeče skupine	117
Slika 106: Iskanje živali in sledi	118
Slika 107: Odkrivanje novega namiga	118
Slika 108: Branje navodil nove postaje	119
Slika 109: Iskanje besede med pomešanimi črkami	119
Slika 110: Poišči nekaj, kar je	120
Slika 111: Najden zaklad	121
Slika 112: Triki z Luno in slovo	121
Slika 113: Nagrada za Luno	122
Slika 114: Igra na igralih	122
Slika 115: Izdelana knjiga	124
Slika 1166: Delo učencev	124

1 UVOD

Učitelji si zadnja leta prizadevajo, da bi učenci aktivneje sodelovali in soustvarjali pouk, zato se je razširilo izkustveno učenje, pri katerem so učenci soustvarjalci samega procesa (Golob, 2008). Prav tako želijo učitelji čim več pouka izvesti na prostem, vendar pri tem naletijo na kar nekaj ovir in težav, ki jih omejujejo. Učenci so pri izvajanju pouka na prostem aktivnejši in se z večjim zanimanjem vključujejo v različne aktivnosti, pri katerih lahko uporabljajo vsa čutila, zato so njihove izkušnje pristnejše in resničnejše. Učitelji morajo za takšen način izobraževanja pripraviti več gradiva za delo, kljub vsemu pa so učenčeve izkušnje ob tem neprecenljive (Yıldırım in Akamca, 2017).

Mlajši kot so otroci, manj je med njimi primerjanja, ogovarjanja, podcenjevanja in tekmovanja. Starejši kot postajajo, vedno bolj se med seboj primerjajo, ogovarjajo, podcenjujejo in medsebojno tekmujejo. Zato jih lahko ravno žival, morda prav terapevtski pes, opomni, da je najpomembnejše nudenje medsebojne pomoči, da si znamo prisluhniti in da ni pomembno, kakšen je naš videz.

Svet, ki nas obdaja, je poln nepredvidljivih situacij, kar pušča posledice tako na odraslih kot tudi na otrocih. Ravno zaradi tega se veliko otrok srečuje z nemirnostjo, težje se skoncentrirajo in ne najdejo motivacije za delo. V magistrsko delo smo skušali zajeti čim več različnih naravoslovnih aktivnosti, ki jih lahko raziskujemo skupaj s terapevtskim psom in so primerne za učence drugega razreda osnovne šole. S pomočjo načrtovanja aktivnosti smo ugotovili, da lahko na povsem preproste načine vključujemo terapevtskega psa v različne aktivnosti. Učenci se lahko ob stiku z živaljo sprostijo in lažje sodelujejo, hkrati pa učni proces teče nemoteno.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Pedagoško-didaktični del

2.1.1 Pouk spoznavanja okolja

V zadnjih letih se je pojavilo veliko govora o doživljajsko izkustvenem učenju, pri čemer si želimo, da bi bili učenci aktivni soustvarjalci lastnega znanja. Ideja ni nova, vendar pa jo je težje uporabiti v šolski praksi (Golob, 2008). Zato se tudi pri predmetu spoznavanje okolja, ki ga imajo učenci v prvi triadi šolanja, trudimo, da bi pouk temeljil čim bolj na izkustvenem učenju. Pouk spoznavanja okolja obsega 315 ur pouka, kar pomeni 105 ur v posameznem šolskem letu, učenci imajo pouk spoznavanja okolja tri ure tedensko in tri dnevne dejavnosti, ki obsegajo štiri ure (Kolar idr., 2011).

2.1.1.1 Opredelitev predmeta

Predmet spoznavanja okolja omogoča učencem, da združujejo različne procese, postopke ter vsebine, pri čemer lahko spoznavajo svet, v katerem živijo. Predmet je eden izmed glavnih nosilcev spoznavnega razvoja, saj učencem omogoča povezovati in uporabljati različna znanja. Predmet sestavljajo tako naravoslovne kot tudi družboslovne vsebine, ki pa jih je mogoče povezovati tudi z ostalimi predmeti. Najbistvenejša splošna cilja sta razumevanje okolja in razvijanje spoznavnega področja, kar pa se povezuje tudi z aktivnim spoznavanjem okolja. Učencem se prilagajajo tudi učne oblike, vsekakor pa je pri naravoslovnih vsebinah poudarek na raziskovanju, kjer se navezujemo na aktualne dogodke, tako da učenci lažje povezujejo izkušnje in novo znanje (Kolar idr., 2011).

Pri naravoslovnih aktivnostih učenci v osnovni šoli nadgrajujejo naravoslovno in tehnično znanje, kar jim omogoča, da se odgovorno vključujejo v družbo. Poudarek je na izkustvenem

učenju, usvajanju in urjenju v metodologiji raziskovanja. Učenci lahko pri naravoslovnih dejavnostih načrtujejo različne poskuse, zbirajo in obdelujejo podatke, ki jih kasneje tudi interpretirajo. Veliko pa se lahko naučijo tudi iz izkušenj drugih, ki jih lahko poučijo o tehniških in tehnoloških postopkih. Pri naravoslovnih aktivnostih se torej spodbuja raziskovalno delo učenca, kar učence vodi do pridobivanja kompetenc za vseživljenjsko učenje (Vodopivec idr., 2011).

2.1.1.2 Splošni cilji

Splošni cilji so se razvili iz različnih kompetenc v povezavi z znanjem, spretnostjo in odnosov, ki spodbujajo k uspešnemu življenju. Najpomembnejša splošna cilja, ki ju učni načrt za spoznavanje okolja izpostavlja sta razumevanje okolja in razvijanje spoznavnega področja, ki pa se povezujeta z aktivnim spoznavanjem okolja (spoznavanje dejstev, oblikovanje pojmov in povezav, razumevanje znanja in uporaba tega znanja o naravnem in družbenem okolju). Da pa bi razvili kompleksnejše mišljenje, se vključujejo različni procesi, sposobnosti in postopki, ki bogatijo učenčeve izkušnje. Eden izmed ciljev je zato tudi organizacija pouka, kjer so v ospredju razvijanje sposobnosti, kot so primerjanje, razvrščanje, urejanje, merjenje in zapisovanje podatkov, ki omogočajo, da se razvija odnos do dejstev, strpnosti in sprejemanje tujih zamisli (Kolar idr., 2011).

Prav tako želimo postaviti temelje za konstruktivno razmišljanje o vsebinah državljanstva, etike, odgovornosti v krajevnem in mednarodnem smislu, demokraciji, pravičnosti, varnosti, človekovih pravicah, kulturni raznovrstnosti, proizvodnji in potrošniških vzorcih. S pravilno uporabljenimi metodami in oblikami dela, se tako v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju uresničujejo tudi širši cilji, med katere spadajo družbeni cilji, motivacijski cilji, razvijanje delovnih navad, moralni cilji, ustvarjalnost, gibalni in čustveni cilji (prav tam).

2.1.1.3 Didaktična priporočila

Učni načrt pri didaktičnih priporočilih poudarja osebno doživljanje in izkušnje ter zamisli, ki jih učenci lahko oblikujejo in pridobijo v šoli ter izven nje. Učenčeve zamisli so lahko izhodišče za načrtovanje pouka, ki se lahko kasneje razvije v spoznavanje znanstvenih pojmov, ki pa morajo temeljiti na konkretnih dejavnostih. Prav tako morajo biti dejavnosti prilagojene učenčevim zmožnostim in njihovi starosti. V prvem razredu so tako dejavnosti vodene. Učitelj postavlja vprašanja, s pomočjo katerih bodo lahko izvedli raziskavo. Starejši kot so učenci, večja je tudi stopnja njihove aktivnosti in samostojnosti pri načrtovanju poskusov in raziskav. Prav tako moramo biti pozorni na učne oblike, ki naj sprva temeljijo na skupinskem pouku, ki vodi učence do individualnega dela ali dela v parih in manjših skupinah. Prav pri naravoslovnih vsebinah je poudarek na raziskovanju. Ob koncu tretjega razreda naj bi učenci že sami znali zasnovati in izvesti raziskavo, pri kateri bi uporabili eno spremenljivko. Učitelji morajo biti pozorni na individualne razlike učencev in jim smiselno prilagajati tudi aktivnosti. Pomembna je prilagodljivost učitelja, saj lahko v poučevanje vključuje različne aktualne dogodke, prav tako pa pripomore k temu, da učenci okolje spoznavajo neposredno. Le tako bodo lahko učenci lažje povezovali izkušnje, pridobljene izven šole, s poukom (Kolar idr., 2011).

2.1.2 Izkustveno učenje

Zelo pomembno je, da si učenci pridobijo veliko izkušenj, saj so te najboljši viri novih informacij in znanja, hkrati pa se lahko iz njih tudi zelo veliko naučijo. Izkustvenega učenja ne more nadomestiti branje o izkušnjah drugih ljudi. Naloga učiteljev je, da poskrbijo za kakovostno izkustveno učenje, pri čemer je potrebno ustvariti ustrezno učno okolje. Pri učnem procesu pa mora priti do integracije. Da bi učencem lahko ponudili kakovostne učne izkušnje, moramo upoštevati veliko dejavnikov, med drugim moramo biti pozorni na korektno pripravo na učni proces (Marentič Požarnik, Šarić in Šteh, 2019).

Izkustveno učenje je že dolgo prisotno, pa še vedno nimamo povsem enotne opredelitve. Povezujemo ga z neko izkušnjo, ki jo spremlja določeno razmišljanje. Izkušnje in razmišljanje

pa potem povežemo z že usvojenim znanjem na abstraktni, znanstveni in družbeni ravni. Posameznikova izkušnja je lahko osebna in čustvena ali tudi povsem objektivna. Razlika je v tem, da se objektivna izkušnja navezuje na posameznikovo doživljanje, subjektivna pa predvsem na preoblikovanje razmer v okolju (Marentič Požarnik, 2018).

Tudi pri izkustvenem učenju cilje zastavljamo s pomočjo Bloomove taksonomije, in sicer se cilji delijo na spoznavne cilje, čustveno-socialne cilje in psihomotorične cilje. Med spoznavne cilje uvrščamo učenčevo znanje, razumevanje, uporabo, analizo, sintezo in vrednotenje določenega znanja. Med čustveno-socialne učne cilje pa prištevamo sprejemanje, odzivanje in vrednotenje na določen dražljaj (Grah, 2016).

Glavne značilnosti izkustvenega učenja so, da gre za krožni proces, v katerem se razrešujejo konflikti. Gre za celosten način prilagajanja svetu, kjer se v celoto povezujejo različni procesi. Mednje prištevamo razmišljanje, čustvovanje in zaznavanje. Vse te procese ostali modeli učenja obravnavajo ločeno, zato je ravno pri izkustvenem učenju pomembno, da spodbudimo procese ustvarjanja znanja in ne samo sprejemanje že znanih spoznanj. Tako se lahko znanje, pojmi in ideje preoblikujejo s pomočjo osebnih izkušenj, s teoretičnimi in znanstvenimi spoznanji (Marentič Požarnik, 2018).

Izkustveno učenje je participativno, interaktivno in uporabljeno učenje. Omogoča stik z okoljem in s procesom, ki je zelo spremenljivi in negotov. Je celostno učenje, saj vključuje tako afektivne kot kognitivne izkušnje učencev. Novo izkušnjo je pri tem potrebno do neke mere strukturirati, učne cilje je potrebno vnaprej določiti. Pomembno je, da tudi učenci povedo svoje mnenje in ovrednotijo svojo izkušnjo. Pri tem učitelji podajo povratno informacijo učencem, tako da dopolnijo informacije s še dodatnim znanjem, nadgradnjo že slišano z dodatnimi pojasnili (Gentry, 1990).

2.1.3 Pouk na prostem

V sodobnem svetu se srečujemo z ekrani na vsakem koraku, kar mlajšim generacijam predstavlja veliko težav. Učitelji tako opazajo, da učenci niso več sposobni osredotočanja, fokusiranja in samoobvladanja. Prav tako prihaja med učenci do veliko več prepirov, slabšajo se tudi njihove gibalne in jezikovne sposobnosti. Ravno gibalne in jezikovne sposobnosti pa so temelj za učenje in pridobivanje znanja na vseh področjih (Taštanoska, 2015).

K izboljšanju zdravja, k razvoju samostojnega, aktivnega, suverenega, kritičnega in zadovoljnega učenca pripomorejo manj sedeči načini poučevanja, bolj zdravo učno okolje in več gibanja. Hkrati pa to posledično vodi tudi do učinkovitejšega, samozavestnejšega in zadovoljnega učitelja in dobrih odnosov med učenci, saj učenci naravo tudi doživljajo (prav tam).

Pouk na prostem lahko torej opredelimo kot pouk, ki poteka na prostem in zanj, saj se ves proces odvija na prostem, ni potrebne učilnice. Učenci so ves čas neposredno vključeni v različne aktivnosti in so tako aktivnejši kot v učilnici, kjer so večino časa pasivni opazovalci. Učenci lahko pri pouku na prostem uporabljajo resnične predmete in uporabljajo vsa čutila, zato je izkušnja pristnejša in resničnejša. Prav tako se ne učijo stvari na pamet, ampak sami odkrivajo in opisujejo različna razmerja med predmeti in dogodki, pri čemer je njihovo dosedanje znanje uporabnejše, morajo ga povezovati, da lahko sklepajo nove ugotovitve. Ker učenci niso pri miru, lahko se premikajo v naravi, jim je takšne vrste pouk tudi zanimivejši in privlačnejši. Pri takšnih urah sodelujejo z večjim veseljem. Kljub temu da je za učitelja takšen pouk stresnejši, pa učencem prinaša nepozabne izkušnje (Yıldırım in Akamca, 2017).

Večina literature o učenju na prostem se ukvarja z dejavnostmi v naravnih območjih zunaj šolskih prostorov, kot so izleti na prostem, pustolovske dejavnosti, gozdne šole, šolski vrtovi in narava. Kljub obetajočemu potencialu takšne obšolske učne dejavnosti na prostem se učiteljem pogosto zdi ovira prevoz, prevelike zahteve učnega načrta ter pomanjkanje sredstev in časa. Zato veliko šol preoblikuje svoja šolska dvorišča v zelena dvorišča z naravnimi

površinami, kot so trava, hribi, drevesa, rože, grmovje, pesek in voda. To počnejo z namenom, da bi lažje izvedli učenje na prostem v naravnih danostih okolice šole (Van Dijk - Wesselius idr., 2020).

Učenje na prostem zagotavlja nepozabne izkušnje ter pristne priložnosti za spoznavanje novih dejstev izven razreda. Kjer se kakovostno izvaja učenje na prostem, lahko to zelo učinkovito podpira tudi učni načrt. Prav tako lahko takšna oblika učenja vpliva na izboljšanje branja in pripomore k boljšim rezultatom uspešnosti pri matematiki. Ker so učenci v naravi, se jim tudi izboljšujejo gibalne spretnosti, kar pomeni, da igra na prostem dobro vpliva na njih (Prince, 2018).

2.2 Terapija z živalmi

Terapevtska žival pod vodstvom vodnika lahko zelo pozitivno vpliva na zdravje človeka, tako lahko pripomore k zmanjšanju stresa, žalosti, depresije, tesnobe, prav tako pa pripomore k zmanjšanju samouničevalnih misli in zmanjševanju občutkov bolečine (Ilič, 2013).

Pozitivne učinke je Ilič (2013) razdelila v tri skupine:

- učinki na fizični ravni (hitrejše in lažje okrevanje po poškodbi, hitrejše celjenje ran ...),
- učinki na psihični ravni (boljša samopodoba in samospoštovanje, umirjenost, sproščenost ...),
- učinki na socialni ravni (zmanjševanje občutka osamljenosti, zmanjševanje strahu, večja želja po sodelovanju in vključevanju ...).

Terapija s pomočjo živali je torej komplementarna in interdisciplinarna, uradno pa spada med druge zdravstvene dejavnosti. Pri terapiji z živalmi merimo pozitivne napredke tudi na področju izven zdravstva, torej kadar je uporabljena v izobraževalnih ustanovah. V takšnih primerih se velikokrat ne meri izboljšanje kognitivnih sposobnosti, ampak sam napredek v šoli (prav tam).

2.2.1 Naveza otrok žival

Človeško življenje je že od nekdaj povezano s svetom živali, saj so že naši predniki živali sprva lovili, da so lahko preživel, kasneje pa so jih tudi udomačili in jih začeli uporabljati za pomoč pri delu (Marinšek in Tušak, 2007).

Vsekakor pa so pri vzgoji in učenju ter pridobivanju novih izkušenj lahko ključne tudi živali. Pri vzgoji in odraščanju otrok imajo psi zelo pozitivno vlogo. Otroci, ki odraščajo ob psu, so običajno bolj odprti, komunikativnejši in postanejo bolj pozitivne osebe. Mnogo pasemskih vrst ima zapisano, da so naklonjene otrokom, vendar so lahko otrokom naklonjeni vsi psi, pomembni so odnos, vzgoja in izkušnje (Vidic, 2009). Prav tako se pri otrocih odnos do živali razvija postopno, kar pomeni, da ob starosti enega leta, otrok že razlikuje med plišasto in pravo živaljo. Triletnike že mnogo bolj pritegnejo živali in izkazujejo vedno večje zanimanje zanje, štiriletniki pa bi žival že radi imeli kot partnerja pri igri. Šestletniki in sedemletniki razvijejo pozitivno reakcijo ob srečanju z živaljo. Otroci stari med 5 in 10 let imajo predvsem radi živali, ki jih lahko ljubkujejo. Po trinajstem letu imajo otroci psa najraje, zato je tudi otrokova želja, da bi imel psa, v osnovnošolskem šolanju zelo velika (Marinšek in Tušak, 2007).

Psi so lahko v družini tudi povsem enakopravni člani, saj se otroci ob psu učijo potrpežljivosti, pripadnosti in solidarnosti. Navzočnost psa in druženje z njim pri pouku lahko pripomoreta k privzemanju različnih vrednot, saj jih pes pri tem spodbuja. V preteklosti so bili psi ljudem predvsem koristni, danes pa so nenadomestljivi ljubljenci in družabniki. Veliko dobrih stvari, ki jih zmorejo psi, lahko s pridom in z majhnim razmislekom uporabimo tudi pri delu v šoli in tako postane pes del življenja na šoli (Trampuš, 2014).

Povezava med otrokom in živaljo je lahko zelo dobra, saj lahko otrokom pomaga pri spoznavanju dejstev o življenju in smrti, hkrati pa lahko razvija tudi odgovornost do živali in aktivno pomaga pri skrbi za hišnega ljubljence. Številne psihološke študije so poudarjale koristno vlogo živali pri otrokovem socialnem in čustvenem razvoju. Majhni otroci imajo lahko

pse za modra, starejša in izkušena bitja, ki so sposobna nuditi neomajno čustveno podporo (Tipper, 2011).

Jalongo (2015) navaja nekaj dejavnikov, ki lahko vplivajo na navezo otrok žival:

1. kultura in etnična pripadnost (različne družbene skupine častijo različne živali),
2. zanimanja in čustva do živali (otroci večkrat navežejo stik s psom kot pes z otrokom),
3. znanje o živali, negi in potrebah (otroci, ki sodelujejo pri hranjenju, negi, sprehodih s psom, vzpostavijo močnejše vezi kot otroci, ki ne sodelujejo pri teh opravilih).

V ZDA ima veliko družin ravno psa za hišnega ljubljence, tako je po podatkih iz leta 2013 in 2014 imelo kar 68 % družin z majhnimi otroki psa. Torej lahko sklepamo, da je tako močna povezava med ljudmi in psi nastala ravno zaradi tega, ker psi ne obsojajo, brezpogojno sprejemajo, skoraj vedno so nam na voljo, hkrati pa nas lahko tudi umirijo, kadar smo pod stresom. Prav tako pa so pse uporabljali že psihologi, svetovalci in zdravstveni delavci po vsem svetu kot del terapevtskih posegov za otroke v nevro-rehabilitacijskih programih, za otroke, ki so bili žrtve spolnih zlorab, za kronično bolne ljudi in tudi pri otrocih, ki so imeli posttravmatsko stresno motnjo in razvojne motnje (Jalongo, 2015).

Več časa kot otrok preživi s psom in aktivnejši kot je pri igri s psom, večja je navezanost otroka na psa. Stopnja navezanosti med otrokom in psom določa, kako fizično je otrok aktiven s psom. Močna navezanost lahko torej pripomore k večji telesni aktivnosti otroka, saj lahko aktivira otrokovo notranjo motivacijo za gibanje in igro s psom na prostem ali v zaprtem prostoru. Prav tako pripomore k večjemu in hitrejšemu odzivanju in prepoznavanju pasjih potreb, kot so nega, hranjenje, sprehod (Gadomski idr., 2016).

2.2.1.1 Teorija navezanosti

Navezanost se prične razvijati z razvijanjem odnosa med dojenčkom in njemu najbližjo osebo (mamo). Otrok z različnimi signali prikličemo mamo, saj je ravno ona tista, ki mu posveča v zgodnjem življenju največ časa. Tako lahko malčki zgradijo trajen čustven odnos s starši in ostalimi osebami, ki so jim blizu. Takšen odnos jim omogoča varno zavetje. Vedenje navezanosti je torej lahko katera koli oblika vedenja, ki ima za posledico, da oseba doseže ali ohrani bližino nekega drugega zelo prepoznavnega posameznika. Eden glavnih vidikov teorije navezanosti je ohranjanje varne baze, iz katere lahko posamezniki raziskujejo svet in se vrnejo, vedoč, da so tam na varnem. V otroštvu nam tako oporo najpogosteje nudi mama, v času odraščanja pa jo najdemo tudi pri drugih posameznikih (Zents idr., 2016).

Druga pomembna teorija navezanosti so posamezniki, ki imajo notranji delovni model. Ti modeli so ustvarjeni na podlagi interakcij z drugimi in urejajo, kako se posamezniki počutijo, kakšna pričakovanja imajo do sebe in do drugih. Razvoj takšnih čustev lahko otroku v kasnejšem obdobju služi kot nekakšno vodilo pri oblikovanju tesnih odnosov z ostalimi ljudmi. Otrok se torej naveže na ljudi, ki so mu blizu od rojstva in z njim vzpostavljajo nenehni kontakt. Podobno pa se vzpostavi navezanost med ljudmi in psom, saj tudi z njim delujemo vzajemno (prav tam).

2.2.2 Psi kot obiskovalci šole

Od učencev se v šoli pričakuje, da ponotranjijo veliko vrednot, ki se najlažje ponotranjijo s pravilnim zgledom. Pri tem jih pes nezavedno spodbuja, uči jih strpnosti, prijaznosti, zvestobe, skromnosti (Trampuš, 2014) ... Dobro počutje je ključni vidik otrokovega razvoja, saj ima pomembno vlogo pri kratkoročnih in dolgoročnih rezultatih, kot sta branje in učni uspeh. Izobraževalne politike vedno bolj poudarjajo pomembno vlogo, ki jo imajo šole pri spodbujanju dobrega počutja otrok. Eden izmed zelo razširjenih programov, ki se izvaja v šoli, je izvajanje branja s pomočjo psov v šolah (Henderson idr., 2020).

Raziskovalci so ugotovili, da prisotnost terapevtskih psov v šolah zmanjšuje negativne komentarje, manjša je motnja pozornosti, povečujejo pa se pohvale, več je očesnega stika, prav tako pa se tudi uporablja ustreznejši govorni ton. Prisotnost terapevtskih psov zmanjšuje tudi število napadov in izbruhov jeze (Zents idr., 2016).

Programi s pomočjo živali, ki vključujejo otroke, postajajo vse pomembnejši v izobraževalnih ustanovah. Raziskave kažejo, da lahko prisotnost psa v učilnici izboljša akademsko uspešnost učencev, hkrati pa pripomore tudi k hitrejšemu jezikovnemu razvoju. Prav tako so ugotovili, da lahko prisotnost psa zmanjša agresivno in hiperaktivno vedenje, pomaga pri socialni integraciji in izboljša socialno vedenje. Predšolski otroci bolj upoštevajo navodila in imajo osredotočeno pozornost, kadar je prisoten terapevtski pes (Connell idr., 2019).

Vsekakor se moramo zavedati, da psi sami ne morejo izbrisati in pozdraviti različnih travm, vendar pa lahko olajšajo tesnobo, kar pa je prva pot do udobja in varnosti učencev ter tudi ostalih udeležencev, ki sodelujejo s terapevtskimi psi. Prav tako lahko psi pripomorejo k motivaciji za večjo gibalno aktivnost. Najpogosteje pa se psi v šolah uveljavljajo kot zvesti poslušalci, kar pomeni, da jim učenci lahko berejo ali pripovedujejo različne zgodbe. Tako lahko učenci izboljšajo in nadgradijo svoje govorno izražanje, saj imajo možnost, da sami izberejo, katero knjigo bodo pripovedovali, kar pripomore k spodbujanju njihove kreativnosti in intelekta. Izbira psa mora biti predhodno pravilno načrtovana. Najprej je potrebno predhodno srečanje z vodnikom psa in njegovim psom, potrebno je izbrati certificiranega psa, ki je ustrezno šolan, v razredu je potrebno vzpostaviti pravila, ki se jih morajo učenci držati ob prisotnosti psa, pridobiti je potrebno soglasje šole in staršev učencev, prav tako pa mora o tem biti obveščeno tudi ostalo osebje na šoli (Kropp in Shupp, 2017).

Psa je potrebno pripeljati v učilnico previdno, saj se lahko zgodi, da bi imeli ostali kakršne koli pomisleke. Največ pomislekov je povezanih z odgovornostjo, kdo bo odgovoren za psa, kdo bo imel nadzor nad psom in kdo nad ostalimi udeleženci. Pozorni moramo biti na različne alergije,

ki jih lahko povzroča pes oz. pasja dlaka. Vsekakor pa morajo terapevtski psi, ki so usposobljeni za takšno delo, redno opravljati zdravniške preglede in imeti opravljena vsa cepljena, da se lahko vodniki izognejo vsem zgoraj naštetim pomislekom, ki jih lahko imajo ostali udeleženci, predvsem pa starši otrok in učencev, s katerimi bi terapevtski pes sodeloval. Kljub vsem pomislekom glede sodelovanja psa v različnih izobraževalnih in zdravstvenih ustanovah, pa so pretekle raziskave dokazale, da vključevanja psa v sam potek izobraževanja prinaša veliko spodbude tako pri otrocih v vrtcih, učencih v šolah in tudi pri vzgojiteljih in učiteljih (prav tam).

Terapevtski psi lahko v učilnico prinesejo veliko umirjenosti. Že otroci v vrtcu se zavedajo, da hrup, nemir, kričanje in skakanje psa še dodatno vznemirijo, zato takšno obnašanje ob njegovi prisotnosti ni dopustno. Ravno zaradi tega je pomembno, da otroke in učence pripravimo na obisk psa. To pomeni, da se z njimi pogovorimo in jim razložimo, da bo dan potekal nekoliko drugače, zato določimo pravila obnašanja, ki so nujno potrebna, da jih upoštevajo vsi navzoči.

Prav tako lahko pes v razredu deluje kot motivator. Pes lahko učencem prinaša različna vprašanja, račune, naloge, ki jih učenci rešijo z veliko večjim veseljem in zanimanjem, kot tiste naloge v delovnih zvezkih in učbenikih. Prav tako lahko terapevtskega psa in njegovega vodnika vključimo v različne dejavnosti, kot so športni dnevi, naravoslovni dnevi in kulturni dnevi. Sodeluje lahko tudi v različnih šolah v naravi – CŠOD. Povsem drugače je doživeti športno aktivnost ob prisotnosti psa, saj se učenci trudijo, da bi čim bolj sodelovali in pridobili pasjo pozornost, kar vodi tudi do tega, da postajajo učenci vedno bolj sproščeni. Pes bo pozdravil vsakega, ki ga bo poklical, pomahal bo z repom, mu ponudil taco v pozdrav in z veseljem sprejel priboljšek. Psi so najboljši poslušalci, zato jim lahko učenci in otroci pripovedujejo različne stvari in se ob njih povsem sprostijo, saj jih ne bodo obsojali za njihova dejanja. Psi nikoli ne ocenjujejo ljudi, s katerimi delajo, kar je lahko tudi eden izmed razlogov, da je njihovo delo vedno in povsod tako zelo uspešno. Psi ne poznajo zadržkov in predsodkov, za njih smo vsi ljudje enaki, vse dokler smo mi prijazni do njih. Prav tako pa pripomorejo k boljši samozavesti predvsem mladostnikov. Kadar se počutijo nesamozavestne, ranljive in zapostavljene, je lahko prisotnost psa zelo dober motivator za dvig njihove samozavesti, saj jih pri delu upošteva in spoštuje. Zato se med človekom in psom oblikuje zelo dober medosebni

stik. Kadar je terapevtski pes velikokrat prisoten pri urah in med odmori, lahko učenci aktivno preživijo tudi odmor v njegovi družbi in tako spletejo posebno vez s psom. S tem pa tudi razvijajo empatično vedenje, saj spoznavajo potrebe in navade psa, hitreje razumejo njegovo obnašanje. Dobro je razmisliti in se zamisliti o stvareh, ki nam niso všeč, da tega ne počnemo psu (Trampuš, 2014).

Terapevtski psi lahko torej pripomorejo k razvijanju in izboljšanju različnih navad, kot so umirjenost, motivacija, sproščenost, samozavest, razvijajo medosebni stik, empatijo, potrpežljivost, iskrenost, veselje, pomagajo pri vzpostavljanju stika z učiteljem, odganjajo nepotreben strah, hkrati pa pripomorejo k usvajanju uporabnega znanja, povečajo gibanje in pogovore (prav tam).

2.2.3 Naloga vodnika terapevtskega psa in strokovnega delavca

Vloga vodnika terapevtskega psa je zelo pomembna, saj se njegova vloga razlikuje že med samo pripravo na terapijo, med izvajanjem terapije in tudi kasneje po končani terapiji. Pred samo terapijo mora vodnik psa poskrbeti, da sodeluje s strokovno osebo in da skupaj načrtujeta obisk. Strokovna oseba ima določene cilje, ki jih z obiskom psa in njegovega vodnika želi izpolniti, vodnik pa je tisti, ki psa dobro pozna in bo vedel, ali lahko te cilje s predvidenimi aktivnostmi tudi izvedejo. Prav tako se morata dogovoriti, kdaj se bo izvajala terapija, kar pomeni, da se določi točen termin. Pred obiskom terapije mora vodnik psa pripraviti na obisk. Poskrbi za higieno psa (umivanje, krtačenje, česanje, sprehodi, opravljene fiziološke potrebe). Prav tako mora biti pes za obisk sproščen in spočit. Živali zelo dobro zaznavajo čustva oseb, zato mora biti tudi vodnik umirjen in pripravljen za delo, saj bosta le tako lahko pri delu uspešna (Ilič, 2013).

Med izvajanjem terapije mora vodnik poskrbeti za vodenje psa. Vodnik in terapevtski pes morata biti dobro medsebojno povezana, saj lahko tako nemoteno delujeta in pri delu ne bosta imela večjih težav. V primeru, ko vodnik opazi, da njegov pes ne zmore več sodelovati,

je dolžan terapijo prekiniti. Psu da možnost, da se razgiba, sprehodi, spije vodo in kasneje lahko nadaljujeta s svojim delom. Zelo pomembna je tudi povezava med strokovnim delavcem in vodnikom. V prvi vrsti terapijo vodi strokovni delavec, vodnik s psom pa terapiji sledi in se aktivno vključuje v izvajanje. Med izvajanjem terapije ne smemo pozabiti, da je v ospredju uporabnik terapije, ki se velikokrat za nasvete in vprašanja obrača tudi na vodnika psa. Ves čas terapije pa moramo biti pozorni tudi na psa. Zagotoviti mu moramo varnost, paziti, da se mu ne poškodujejo tačke, da stiski in božanje niso preveč intenzivni in močni, saj lahko psu to povzroči šok. Da bi preprečili poškodbe psa, morajo biti vsi udeleženci pravilno motivirani za delo. Še posebej mora biti vodnik pozoren, da je pes ves čas pripravljen za delo in da ga nagradi tudi z različnimi priboljški. Terapevtski pes se mora počutiti želenega, varnega, pri tem pa ga mora vodnik ves čas spodbujati in nagrajevati. Torej vodnik mora biti ves čas izvajanja terapije psu v oporo (prav tam).

Delo se konča šele po terapiji, ko vodnik poskrbi, da se na njegova oblačila niso prijele dlake, zato si jih z valjčkom tudi odstrani, z mokrimi in suhimi robčki pa poskrbi za svojo higieno in higieno psa. Po terapiji je potrebno psa sprostiti in nagraditi za dobro opravljeno delo. Vodnik mora kasneje pomagati oblikovati poročilo s strokovno osebo o izvajani terapiji, pri čemer opozori na stvari, ki jih strokovna oseba ni opazila, vodnik psa pa jih je opazil, in obratno (prav tam).

Tako kot se mora vodnik psa pripraviti na terapevtsko delo, se mora tudi strokovni delavec. To pomeni, da mora pred obiskom dobro poznati težave posameznika, da jim bo s terapijo lahko pomagal, zastavi si cilje, ki jih med terapijo želi doseči in izpolniti. Vsi cilji, ki si jih strokovni delavec zastavi, morajo biti zapisani in dokumentirani v pisni obliki. Pred izvajanjem takšne terapije je potrebno pridobiti tudi soglasje uporabnika, da dovoljuje, da z njim sodelujeta tudi pes in njegov vodnik. Lahko se zgodi, da posameznik ne mara živali in zato ne želi sprejeti tovrstnega dela. Strokovna oseba je odgovorna, da pripravi z vodnikom psa plan dela, ki ustreza vsem udeležencem in je izvedljiv. Tako kot vodnik psa, je tudi strokovni delavec tisti, ki pozna potek terapije in jo dejansko vodi, torej uporabniku podaja navodila za delo in ga vodi skozi celoten proces in vse dejavnosti. Strokovni delavec mora komunicirati z vodnikom živali

med celotno terapijo, da ta teče nemoteno, po potrebi lahko spreminja in prilagaja dejavnosti. Ves čas pa mora biti pozoren na uporabnika, da se on dobro počuti, da ni v stiski, mu ponudi pomoč, če je kakšna dejavnost prezapletena in ga pri njej tudi spodbuja. Po terapiji je zelo dobro, da ima tudi strokovna oseba pripravljene osnovne pripomočke za higieno (načeloma jih imajo vodniki). Zapisati mora tudi učinkovitost terapije, pri čemer mu lahko pomaga tudi vodnik psa (prav tam).

2.2.4 Udejstvovanje šolanih psov

Psi, ki so opravili ustrezno šolanje, lahko koristno pripomorejo k prepoznavanju nekaterih znakov bolezni, lahko pa tudi nakažejo na samo bolezen. Tako lahko ljudem pomagajo na različnih življenjskih področjih. Šolani psi lahko pripomorejo k boljšemu počutju, nešolani psi pa so lahko nevarni za uporabo v različnih ustanovah, saj ne moremo prepoznati njihovega vedenja v določenih situacijah (Vešligaj Damiš in Čeh, 2013).

Šolani psi so nam lahko v pomoč na različnih področjih (prav tam):

- pomoč bolnikom z epilepsijo,
- zaznavanje hipoglikemije,
- zaznavanje alergenov v hrani,
- zaznavanje raka,
- pomoč pri rehabilitaciji,
- psi kot terapevti (boljše počutje na psihološkem področju),
- pomoč invalidom,
- psi v bolnišnicah in domovih za starejše,
- psi v zaporih,
- psi reševalci.

2.2.5 Terapevtski psi

Terapevtski psi predvsem pomagajo pri vzpostavitvi kontakta ljudem, ki težje navezujejo nove stike. Terapevtski pes mora imeti ustrezen karakter, biti mora umirjen, stabilen in toleranten do ostalih udeležencev, tako do otrok kot tudi ostalih živali. Prav tako se ne sme bati množice ljudi in v njej reagirati napadalno. Zato vsak pes ne more postati terapevtski pes. Glavni cilj terapevtskega psa in njegovega vodnika je torej povečati socialno, gibalno, kognitivno in emocionalno delovanje posameznika (Bergel Pogačnik, 2019).

Callahan (2017) navaja, da so terapevtski psi vseh oblik, velikosti in različnih pasem. Od službenih psov se razlikujejo v marsičem. Terapevtski psi:

- morajo biti dobre volje,
- morajo biti dobro socializirani,
- se morajo dobro počutiti ob človeškem dotiku,
- morajo dobro sprejemati naporne in stresne situacije,
- ne smejo imeti različnih izpadov lajanja,
- so željni razveseljevanja drugih ljudi.

Prav tako pa morajo biti zanesljivi, potrpežljivi, naklonjeni neznancem in ne smejo biti popadljivi. Biti morajo primerno šolani in ne samo dobro vzgojeni. Od njih se pričakuje, da bodo slišali vodnika in ga upoštevali. Res je, da se na vsak odziv ne morejo odzvati, ampak na večino. Prav tako morajo na vodnikovo povelje izvesti ukaz, kot so recimo poleg, sedi, prostor. Pes mora obvladati odpoklic, kar pomeni, da pride do vodnika ali učenca, učitelja, ko ga ta pokliče po njegovem imenu. Zelo dobro je, če ima pes opravljen mednarodno priznan izpit BBH. Takrat je velika verjetnost, da je pes pripravljen na različne moteče dejavnike, ki se lahko pojavijo ob sodelovanju z otroki, učenci, mladostniki, starostniki in tudi drugimi skupinami ljudi (Trampuš, 2014).

Velikokrat se terapevtski psi uporabljajo pri delu z otroki s posebnimi potrebami, saj v veliki meri pomagajo razvijati otrokov celostni razvoj, vsekakor pa lahko terapevtske pse uporabimo tudi v rednih oddelkih osnovnih in srednjih šol. Tako lahko s pomočjo terapevtskega psa izvajamo različne dejavnosti, kot so spoznavanje pasjega sveta, prepoznavanje in upoštevanje pasje telesne govorice, upoštevanje navodil in spodbujanje bralne pismenosti. Krepimo lahko spomin in bogatimo besedni zaklad. Zato lahko načrtujemo različne dejavnosti, pri katerih pes miruje, uporabniki pa ga božajo in spoznavajo njegovo telo z nežnimi dotiki. Uporabniki, ki sodelujejo pri aktivnosti s terapevtskim psom, se seznani, kako psa pripraviti, da uboga in upošteva uporabnikova navodila psa. Uporabniki različnih terapij lahko peljejo psa na »sprehod« do navodil za naslednjo nalogo. Psi lahko nosijo med aktivnostjo različna ogrinjala, v katerih skrivajo kartončke z nalogami, lahko pa uporabniku prinesejo vrečko/torbo, v kateri se skrivajo navodila in naloga za uporabnika (Trampuš, 2020).

Prisotnost terapevtskega psa lahko zmanjša anksioznost in učencem omogoči, da se spopadejo s težavami, kot so obvladovanje jeze, nagnjenost k ustrahovanju in druge psihosocialne težave. Vodene dejavnosti in skupinske razprave lahko učencem pomagajo pri obvladovanju različnih konfliktov in razvijanju konstruktivne kritike (Charlotte's litter, 2014).

Prav tako so se izoblikovala načela, ki jih je dobro upoštevati pri delu s terapevtskim psom pri pouku. Mednje spadajo, da naj ima vsak učenec čim več možnosti, da se dotika psa, pes naj nagovarja s pomočjo različnih sredstev učence iz pasjega sveta v človeški svet, prav tako pa naj čim več aktivnosti temelji na povezanosti človeškega in pasjega sveta (Bergel Pogačnik, 2019).

Terapevtski par tako torej sestavljata pes in njegov vodnik, ki mora psa dobro poznati in ga obvladovati v različnih situacijah. Vodnik psa mora biti odgovorna oseba, ki je spretna v navezovanju novih stikov in mora spoštovati ter upoštevati želje vseh navzočih. Že sama prisotnost psa lahko zelo ugodno vpliva na sproščenost, samozavest in umirjenost učencev, kar pa posledično pripelje do večjega sodelovanja udeležencev v različnih šolskih in zunajšolskih dejavnostih (Trampuš, 2014).

2.2.5.1 Vplivi na učence ob prisotnosti terapevtskega psa v šoli

Učinke, ki jih ima terapevtski pes in njegova prisotnost v razredu, lahko razdelimo na pet vidikov. Tako jih delimo na fiziološki, socialni, kognitivni, emocionalni in okoljski vidik (Bergel Pogačnik, 2019).

1. Fiziološki vidik

Božanje terapevtskega psa lahko znižuje krvni trak ter raven stresnega hormona, prav tako pa lahko pozitivno vpliva na spodbujeno delovanje čutil, zmanjša se bolečina, saj delujeta stik in dotik s psom protibolečinsko, hkrati pa se poveča motivacija za hojo (Bergel Pogačnik, 2019).

2. Socialni vidik

Opazimo lahko pozitiven odnos do šolskega dela, večjo pripravljenost učencev za sodelovanje pri različnih dejavnostih, kar privede do višje samozavesti in lažjega navezovanja stikov z vrstniki (Bergel Pogačnik, 2019). Učenci so dovzetnejši za upoštevanje pravil, manj je nestrpnosti, izboljša se komunikacija, prav tako pa je prisotna tudi medsebojna pomoč. Izključuje se uporaba neprimernih besed in konfliktov (Majcenovič Cipot, 2013).

3. Kognitivni vidik

Pri urah, kjer so sodelovali terapevtski psi, opazimo, da so si učenci obravnavno snov bolje zapomnili kot pri urah brez prisotnosti psa. Hkrati so se učenci tudi veliko bolje spoprijemali z različnimi problemi. Izboljša se tudi učenčevo branje, kadar učenci berejo psu, pridobijo tudi večjo motivacijo za branje. Ker so učenci pozorni na potrebe psa, so postali tudi pozornejši na potrebe in doživljanje svojih sošolcev (Bergel Pogačnik, 2019). Veliko učencev si tudi zapomni pomembne podatke o psu (pasma, značilnosti, nega, skrb za psa), primerno pripravijo prostor za prihod psa in pravilno pristopajo do psa (Majcenovič Cipot, 2013).

4. Emocionalni vidik

Učencem se dvigne samozavest, poveča se zadovoljstvo, zmanjšujejo se različni strahovi, odpravlja se anksioznost. Učenci, ki spadajo med nemirne, se ob prisotnosti psa umirijo ter obvladujejo svoje potrebe in vedenje. Medsebojno se poveča spoštovanje čustev in občutkov vseh udeležencev, razvija pa se tudi potrpežljivost (Bergel Pogačnik, 2019). Udeleženci lažje spregovorijo o negativnih čustvih, svojem razpoloženju in dogodkih iz svojega življenja, saj jim je ob prisotnosti psa lažje. Prav tako prisotnost psa omogoča, da hitreje napredujejo, lažje izražajo vse oblike čustev in jih tudi lažje nadzorujejo (izbruhi jeze in nemira), pozitivno sprejemajo različna opozorila in so tudi veliko bolj sproščeni, ko uspešno končajo zastavljeno nalogo (Majcenovič Cipot, 2013).

5. Okoljski vidik

Terapevtski psi razvijajo otroka, učenca in mladostnika celostno ter dvigujejo razpoloženje vsem prisotnim. Še posebno vlogo imajo psi, ki sodelujejo z udeleženci s posebnimi potrebami. Tako lahko terapevtski pari sodelujejo z dolgotrajno bolnimi otroki, s slepimi in slabovidnimi otroki, z gluhi in naglušnimi otroki, gibalno oviranimi otroki, otroki s primanjkljaji na posameznih področjih učenja, otroki z govorno-jezikovnimi motnjami, otroki z avtističnimi motnjami, otroki z motnjami v duševnem razvoju, otroki s čustvenimi in vedenjskimi motnjami. Psi ne sodijo in so veseli vsakršne družbe, zato so pri takšnih otrocih in mladostnikih še posebej dobro sprejeti (Bergel Pogačnik, 2019).

2.2.6 Društva za terapevtsko delo s psom

V Sloveniji najdemo tri organizacije, ki se ukvarjajo s terapijo s pomočjo psov. Prva je PET – pasja enota terapevtov (Zavod za posredovanje s pomočjo psov), druga organizacija je Slovensko društvo za terapijo s pomočjo živali – Ambasadorji nasmeha in tretje je Slovensko društvo za terapijo s pomočjo psov Tačke pomagačke (Bergel Pogačnik, 2019).

2.2.6.1 PET – pasja enota terapevtov

V Pasji enoti terapevtov se zavedajo, da je potrebno koristno preživljanje prostega časa, ki nam ga lahko omogočijo kosmatinci. Zato se trudijo, da prenašajo sožitje človeka in živali tudi na ostale generacije. Njihovo ime nosi prav poseben pomen, in sicer pravijo, da damo pet za odlično opravljeno delo, pet blazinic imajo psi na taci, pet je tudi njihovih področij dela (AAT, AAA, AAE, READ-AAT, READ-AAA). V angleščini pomeni »to pet« nekaj božati in ljubkovati, »a pet« pa je v slovenščini hišni ljubljencek (Zavod pet, b. d.).

2.2.6.2 Slovensko društvo za terapijo s pomočjo živali – Ambasadorji nasmeha

V društvu se trudijo, da popestrijo vsakdanjik starejšim, osamljenim in osebam s posebnimi potrebami. Njihova glavna motivacija je, da kamor koli pridejo, popestrijo udeležencem dan z nasmehom na obrazu in jim ostanejo v lepem spominu, da se lahko nanje spomnijo, ko jim je hudo. Želijo si, da bi se terapija in aktivnosti s pomočjo živali ustalila in izvajala kot priznana oblika pomoči v zdravstvu, šolstvu in ostalih ustanovah. Tudi pri njih mora terapevtski par opraviti posebno šolanje s končnim preizkusom, prav tako pa morajo biti živali veterinarsko vsako leto pregledane (Ambasadorji nasmeha, b. d.).

2.2.6.3 Tačke pomagačke

Društvo Tačke pomagačke je bilo ustanovljeno leta 2007. Društvo je humanitarno, neprofitno združenje fizičnih oseb in deluje v javnem interesu. Člani društva opravljajo koristna in plemenita dela, včlanjeni so v Slovensko mrežo prostovoljskih organizacij. V društvu izvajajo različne programe (Tačke pomagačke, b. d.):

- terapija s pomočjo psov (Animal Assisted Therapy – AAT),
- dejavnosti s pomočjo psov (Animal Assisted Activity – AAA),
- izobraževanje s pomočjo psov (Animal Assisted Education – AAE),
- program R.E.A.D.® (Reading Education Assistance Dogs),

- družabništvo,
- osveščanje otrok in mladostnikov v vrtcih, šolah in na različnih prireditvah.

2.2.6.3.1 Terapija s pomočjo psov (Animal Assisted Therapy – AAT)

Terapija s pomočjo živali namerno vključuje živali v načrt zdravljenja, kjer poteka interakcija med pacientom in živaljo za doseg točno določenega cilja. Prisotnost živali je zasnovana tako, da doseže vnaprej določene rezultate, ki so drugače težko dosegljivi ali pa jih je mogoče doseči samo ob prisotnosti živali. AAT se uporablja v različnih zdravstvenih ustanovah, na primer pri fizioterapiji, kjer lahko bolnik sprehaja psa, ga boža, krtači ali se z njim igra, pri tem pa se mu izboljšuje fina motorika. Prav tako lahko AAT uporabljamo pri zdravljenju duševnega zdravja, kjer se lahko žival nežno boža in pogovarja z njo, da se lahko uporabniki naučijo ustreznega kontakta, stika in dotika, hkrati pa se zmanjšujeta tudi tesnoba in osamljenost. Pri takšni dejavnosti se lahko poveča občutek povezanosti z živim bitjem (Nimer in Lundahl, 2015).

Uporaba živali v terapiji je koristna, ker se zdi, da imajo živali naravno nagnjenost k ustvarjanju vezi z ljudmi. Terapevtska žival bo iskala naklonjenost in interakcijo z uporabnikom programa. Tako uporabniki lažje sprejmejo različne aktivnosti, ki jih nudi izvajalec zdravljenja. Program AAT se uporablja pri različnih kliničnih težavah, kot so simptomi avtističnega spektra, ogroženo mentalno delovanje, čustvene težave, nezaželeno vedenje in fizične težave, poleg tega pa se lahko program uporablja pri posameznikih vse življenje (prav tam).

Samo delovanje terapije se razlikuje predvsem v tem, s kakšno živaljo se izvaja terapija (pes, konj ...). Glede na to se razlikuje, v kakšnem okolju se terapija izvaja (bolnica, ambulanta, zdravstveni dom), kako dolga je ta terapija (kratkoročna ali dolgoročna), največja razlika pa je, ali se izvaja terapija individualno ali v skupini (prav tam).

2.2.6.3.2 Dejavnosti s pomočjo psov (Animal Assisted Activity – AAA)

Dejavnosti s pomočjo živali se pogosto nanašajo na programe, kjer živali preprosto obiskujejo ljudi z ne povsem točno določenim terapevtskim ciljem (Hatch, 2015). Posegi s pomočjo živali temeljijo na prepoznavanju možnih koristi za zdravje ter dobro vezjo med človekom in živaljo. Program AAA zagotavlja motivacijsko, izobraževalno, rekreacijsko in terapevtsko korist, če jih izvajamo v različnih okoljih. Pri terapiji s pomočjo živali, so ravno psi tisti, ki se uporabljajo najpogosteje. Psi so živalska vrsta, ki jo je mogoče usposobiti, da sledijo ukazom večini ljudi. Ljudje pa jih dojemajo kot prijazne in neobsojajoče, hkrati pa pripomorejo k lažji komunikaciji (Bibbo, 2013).

Dejavnosti s pomočjo psa običajno izvaja usposobljen strokovnjak, ki je velikokrat prostovoljec in vključuje nedoločene cilje. Takšna vrsta terapije je veliko bolj prilagodljiva in lahko vključuje prisotnost drugih ljudi. Izvajajo se najpogosteje v bolnišnicah ali šolah (Roma idr., 2021).

Dejavnosti s pomočjo psa je veja terapije s pomočjo živali, ki zagotavlja podobne koristi, vendar v bolj sproščenem okolju z izvedbo, ki ni usmerjena v točno določeno osebo ali zdravljenje. Takšna oblika terapije poskuša zagotoviti priložnost za izboljšanje kakovosti življenja. Pri tem se dviguje motivacija, izboljša izobraževanje, lahko pa se izvaja v različnih okoljih, kjer so usposobljeni strokovnjaki ali prostovoljci, ki so izobraženi za to vrstno delo. Takšna terapija uporabnikom omogoča spodbujati pozitivno razpoloženje, dviguje samospoštovanje in samoidentiteto, po drugi strani pa zmanjšuje občutek nemoči. Psihoterapevtski učinek živali lahko zmanjša anksioznost (Muckle in Lasikiewicz, 2017).

2.2.6.3.3 Izobraževanje s pomočjo psov (Animal Assisted Education – AAE)

Izobraževanje s pomočjo psov se uporablja v različnih evropskih državah. Pri to vrstni aktivnosti se pse redno vpeljuje v šolo, saj so prisotni večkrat na teden pri pouku. Takšni spi

postanejo »šolski psi«. Sprejete so bile tudi mednarodne smernice za izvajanje AAE, kar nam pove, da je takšno izobraževanje v svetu zelo razširjeno (Nakajima, 2017).

Izobraževanje s pomočjo psov lahko izboljša čustveno stanje, razpoloženje in osamljenost. Pozdravi lahko depresijo, ki nastane zaradi šolskega sistema in zmanjša neuspeh v šoli, prav tako pa lahko privede do spoštljivega vedenja vseh vpletenih. Tvrstna dejavnost temelji predvsem na interakciji z živaljo in igro, ki temelji in spodbuja komunikacijo brez predsodkov (Dice idr., 2017).

Pri teh dejavnostih se izboljša odnos do šole in učenja, saj se zmanjšuje agresija in poveča se empatija. Ugotovljeno je bilo, da izobraževanje s pomočjo psov zmanjšuje agresijo, povečuje sposobnosti koncentracije, izboljša govorne sposobnosti in socialne veščine. Vključevanje živali v izobraževalne programe lahko pozitivno vpliva na socialni in čustveni razvoj učencev v razredu (Juričkova idr., 2020).

2.2.6.3.4 Program R.E.A.D.[®] (Reading Education Assistance Dogs)

To je bralni program, ki je skrbno načrtovan in vključuje sodelovanje med strokovnjaki za branje, registriranimi in zavarovanimi terapevtskimi psi in vodniki ter šolami. Lahko gre tudi za sodelovanje lokalnih knjižnih ter različnih skupin (poslušalcev). S programom so želeli izboljšati pismenost otrok z edinstvenim pristopom, kjer se uporablja klasičen koncept branja s psom (Massengill Shaw, 2013).

Trenutno deluje več tisoč prostovoljcev, ki se ukvarjajo s tem programom, število prostovoljcev pa vsakodnevno narašča. Registrirane ekipe vključujejo vodnika in psa, ki sta bila usposobljena, ocenjena in registrirana kot licenciran terapevtski par. To pomeni, da so bili psi zdravstveno pregledani, so varni, spretni in temperamentni. Učitelji menijo, da ta program pripomore k večji samozavesti učencev pri branju in usvajanju različnih bralnih strategij. Prav

tako so učenci pridobili dodatno motivacijo za branje, berejo z večjim razumevanjem. Takšnega načina dela učenci ne smatrajo kot kazen in dodatno delo, temveč kot individualno zabavo s psom. Zelo dobro je, da lahko s tem programom pomagamo tudi učencem, ki sicer nimamo odločbe, pa vseeno šepajo na področju branja. S tem jim lahko pomagamo, dvignemo njihovo samozavest in pripomoremo k boljšemu razumevanju prebranega (prav tam).

Kadar terapijski par obišče ustanovo, v kateri se izvaja takšen program, traja njihova seja načeloma med 20 in 30 minut. Ob prihodu v prostor vodnik psa na tla položi odejo, ki psu določi prostor, to mora biti del sobe, kjer ni veliko prekinitev in motenj. Ker lahko otrok sedi s psom in vodnikom na blazini, lahko otrok začuti povezavo med njim in psom. Ko stopi otrok v prostor, sledi najprej prijateljski klepet. Nato pa prične otrok z branjem, pri tem sedi na odeji in bere psu. Pes pri tem pozorno posluša skupaj z njegovim vodnikom. Vodnik uporablja psa za motivacijo in spodbujanje interakcije. Velikokrat vodniki govorijo v imenu psa, kot je recimo, da psu razložijo otroci novo besedo, zgodbo otroci povzamejo s svojimi besedami, saj je bila psu zelo všeč, skupaj lahko raziskujejo čustva in počutje junakov v zgodbi, otroci lahko nadaljujejo zgodbo. Ob koncu srečanja se lahko otrok poslovil od psa in mu ponudi priboljšek ali objem (prav tam).

Če želimo izboljšati branje, je potrebno za to imeti tudi motivacijo. Na žalost pa imajo učenci, ki imajo težave z branjem, pogosto nizko motivacijo za branje, kar še dodatno povečuje težavo. Posledično imajo tudi bolj negativen odnos do branja v šoli, kar jim lahko prinese veliko zatrege in razočaranja pred sošolci zaradi njihovih bralnih sposobnosti. Posledično je oteženo izvajanje šolske pomoči pri teh učencih. Zato je povečanje motivacije izrednega pomena. Povečanje motivacije pa ne bi koristilo samo učencem, temveč bi tudi razbremenilo šole, saj bi lahko povečali čas, ki ga učenci namenijo branju (Lenihan idr., 2014).

2.2.6.3.5 Družabništvo

Živali pozitivno vplivajo na vzdušje v skupini, pri čemer je tudi raven hrupa nižja, živali dajejo zaupanje in povečujejo samozavest in samopodobo. Ob prisotnosti živali se povečujejo koncentracija, pozornost in motivacija. Spodbujata se groba in fina motorika, saj so otroci aktivnejši in bolj motivirani za delo. Program družabništva se najpogosteje izvaja v vrtcih in šolah. Redkeje ga srečamo v varstveno-delovnih centrih in domovih za ostarele. Če vključujemo in uporabljamo terapijskega psa redno in dlje časa v vrtčevski skupini, postane takšen pes del skupine, del vsakdana in pripada vsakemu otroku. V razvoju otrokovih kompetenc so tudi teme, kot so odgovornost, močan poudarek na veščinah odnosov in reševanju konfliktov. Prav pri tem programu se lahko otroci torej naučijo vseh teh kompetenc, saj sama vsebina pri takšnem srečanju ni vnaprej določena, omogoča se predvsem neposredni stik s psom. Otroci se hkrati naučijo, kako ravnati z živaljo, njihova bližina jim omogoča, da si razvijajo samozavest, hvaležnost, spoštovanje in veselje. Kljub vsemu pa pes postavlja tudi naravne meje, njegovo vedenje je spontano in nenačrtovano. Otrok se nauči nege psa, pravil obnašanja ob neznanem psu, kako se igrati s psom, ki ga ne poznajo (Mayr, 2013) ...

2.2.6.3.6 Osveščanje otrok in mladostnikov v vrtcih, šolah in na različnih prireditvah

Ta vrsta programa se prilagaja predvsem starosti in dojetju ciljne skupine. Velikokrat otroke naučimo, kako je potrebno spoštljivo in odgovorno ravnati s psom in tudi z ostalimi živalmi, pri čemer otrokom pokažejo, kako ravnati v različnih situacijah, ko srečajo nevarnega in napadalnega psa. Pogovorijo se lahko o prostovoljnem delu, ki ga upravljajo terapijski psi, prav tako pa lahko spoznajo, da upravljajo psi različne poklice in so stalni družabniki v službi. Otrokom se prikaže tudi nega psa, kako ga krtačiti, čistiti zobovja, tačke, kaj vse uporabljajo za nego psa, različne pripomočke. Pri vseh različnih aktivnostih, ki jih izvajajo vodniki in terapijski psi, je zelo pomembno, da ima vsak udeleženec možnost, da se psa dotakne ali ga poboža, izvede z njim kakšen trik ali mu ponudi priboljšek, lahko se na koncu tudi poslovijo od psa (Tačke pomagajčke b. d.).

2.2.7 Izvajanje terapije s pomočjo psa

Pri izvajanju terapije s pomočjo terapevtskega psa moramo biti pozorni, da pri terapiji uporabljamo dovolj velik prostor, ki mora biti tudi dovolj svetel, topel in ne prevroč. Zelo pomembno je, da pred izvajanjem terapije prostor prezračimo, saj lahko tako psu olajšamo delo, da ga med terapijo ne zavedejo različni vonji. Čeprav naj bi dober terapevtski pes moral znati izklopiti okolico v času izvajanja terapije, se lahko zgodi, da ga prevzame pasji nagon. Zato je dobro, če prostor prezračimo pred izvajanjem terapije in tudi po njej. Vodniki morajo biti pozorni, da psu med terapijo ne drsi, saj se lahko v nasprotnem primeru poškodujejo. Zato se priporoča, da uporabljajo nedrseče podlage. Ker lahko terapevtski pes izvaja delo tudi na postelji, mizi ali stolu, je potrebno poskrbeti, da pes nima strahu pred višino. Prav tako pa mora vodnik psa poskrbeti za primerno podlago, kadar pes opravlja delo na višini (Ilič, 2013).

Učitelji, ki se redno ukvarjajo z vključevanjem terapevtskega psa v pouk, se morajo zavedati in spoštovati tri načela, kot so pozornost učitelja, prostovoljnost in pouk. Pozornost učitelja je med poukom načeloma usmerjena v učence in izvedbo pouka. Če ima v razredu prisotnega tudi psa, je dolžan, da spremlja psa skozi celoten pouk, da ne bi prišlo do neželenih težav med učenci in psom. Prav tako ne sme učencev nikoli puščati samih v razredu s psom. Dejstvo je, da je pes kot vsaka žival nepredvidljiv in da zelo težko predvidimo vse stvari, ki bi se lahko zgodile. Zato je zelo pomembno, da smo pri urah, ko je prisoten tudi pes, zelo pozorni na celotno dogajanje v razredu. Pri načelu prostovoljstva se je potrebno zavedati, da otrok, učencev, dijakov in ostalih udeležencev, ki sodelujejo s psom, ne smemo siliti v stik s psom. Če udeleženec pokaže, da si ne želi kontakta, ga ne smemo prepričevati, da naj poskuša dati psu priboljšek. Takšnemu udeležencu moramo pustiti čas, da najprej iz varne razdalje opazuje in si nabira izkušnje. Kasneje, ko sam izrazi željo po stiku in sodelovanju s psom, pa moramo njegovo željo izpolniti, saj ravno to nakazuje, da je premagal strah. Dobro je, če lahko s pomočjo pogovora ugotovimo, zakaj udeleženec zavrača stik s psom in sodelovanje, saj mu lahko tako hitreje pridemo naproti in aktivnosti prilagodimo tako, da bo tudi boječi udeleženec izkazal željo po sodelovanju s psom. Velikokrat so ravno otroci, učenci, dijaki in ostali, ki so se sprva bali psa, kasneje najboljši prijatelji psu in z veseljem in zanimanjem sodelujejo pri vseh naslednjih dejavnostih. Najpomembneje pa je vedno, da poskrbimo za dobro počutje vseh

udeleženi in ne pozabimo, da je pouk še vedno pouk, pri čemer vsebina in učna snov ure ne smeta biti zapostavljena. Dejstvo je, da se bodo učenci in otroci želeli igrati s psom, vendar moramo postaviti jasna merila, kdaj je dovoljena igra in kdaj je čas za resno delo in spoznavanje nove učne snovi. Medtem ko z učenci spoznavamo novo učno snov, se lahko pes nekje v učilnici na svojem prostoru in blazini (kjer se pes počuti varnega) spočije. Lahko se naredi, da bo kateri pes tudi zazehal, šel piti vodo ali zasmrčal. To lahko povzroči manjše motnje v razredu, ampak še vedno ga bodo učenci lahko opazovali, samega poteka ure pa pes s svojim vedenjem ne bo zmotil. Strokovnjaki menijo, da so lahko pri pouku prisotni samo psi, ki ne bodo motili pouka in bodo mirno počakali in počivali na svojem prostoru. Ponovno moramo paziti, da poskrbimo za vse udeležence, tako za učence kot tudi za psa. Njihovo počutje mora biti vedno na prvem mestu, saj bodo le tako lahko nemoteno in korektno sodelovali (Trampuš, 2014).

Vsekakor je delo s terapevtskim psom timsko delo, saj so ob takšnem delu prisotne najmanj štiri osebe, in sicer so to strokovna oseba, uporabniki terapije, terapevtska žival in vodnik terapevtske živali. Dejstvo je, da morata strokovna oseba in vodnik terapevtske živali že predhodno načrtovati delo za terapevtsko žival in uporabnike terapije, čeprav se samo delo uporabnikov prične šele na terapevtski uri. Prav tako mora strokovni delavec po opravljeni terapevtski uri, pri kateri je sodelovala terapevtska žival, še celotno vsebino dokumentirati in oceniti učinek same ure (Ilič, 2013).

2.2.8 Kako se pripraviti na delo?

Priprava na delo s terapevtskim psom se mora začeti že nekaj dni pred izvedbo terapije. Pomembno je, da pri pripravi sodelujeta tako vodnik terapevtske živali kot tudi strokovni delavec, saj lahko skupaj terapijo ustrezno prilagodita posamezniku, ki mu je terapija namenjena. Pogovoriti se morata o ciljih, ki jih želita doseči, o vsebini in tudi o primernosti psa za izvajanje tovrstne terapije. Če vodnik oceni, da njegov pes določenih aktivnosti ne bo zmožel, predlaga drug terapevtski par, ali pa se dejavnosti prilagodijo psu. Pri terapiji s psom so lahko cilji, ki jih želimo doseči, zelo različni. Tako gre lahko za izboljšanje socialno

interakcijskih spretnosti, izboljšanje koncentracije in pozornosti, povečanje zaupanja, izboljšanje samopodobe in samospoštovanja, boljšo komunikacijo, razvoj empatije, lažje in hitrejše okrevanje po poškodbah (Ilič, 2013) ...

2.2.8.1 Veterinarski pregledi

Da ne bi prišlo do neželenih bolezni, je potrebno poskrbeti, da je pes veterinarsko pregledan dvakrat letno. Ker so psi v stiku z otroki, učenci, mladostniki in ostalimi ranljivimi skupinami, je potrebno poskrbeti, da so povsem zdravi. V društvih so pri tem zelo natančni, kar pomeni, da redno nadzirajo opravljanje veterinarskih pregledov, saj psi brez veljavnega veterinarskega pregleda ne smejo sodelovati in obiskovati različnih ustanov, s katerimi drugače sodelujejo. Na veterinarskem pregledu se psu pregledajo zobje, dlaka, koža, preveri se njegovo splošno zdravje, srce, sluh, obnašanje v prostoru, prav tako pa psu pregledajo tudi blato, saj tako izključijo parazitske bolezni. Takšen veterinarski pregled mora pes opravljati vsakih 6 mesecev. Samo zdrav pes je lahko terapevtski pes (Trampuš, 2014).

2.2.8.2 Podpora vodstva in sodelavcev

V slovenskem prostoru je uporaba psa v šolah še vedno redkost. Zato se lahko naredi, da pri vodstvu, torej ravnateljih, naletimo na zavrnitev ob predlogu, da bi v razred in na šolo pripeljali terapevtskega psa. Dobro je, da se pred predstavitvijo terapevtskega psa in njegovega dela poiščejo argumenti za, ki bi lahko vodstvo prepričali v sprejetje tovrstnega dela. Lahko ponudimo tudi različna dejstva, ki so jih odkrili v tujini, kako lahko pes blagodejno vpliva na izboljšanje vedenja učencev, kako lahko popestri pouk, hkrati pa še vedno sledimo ciljem in učnemu načrtu. Vodstvu se lahko predstavijo različni posnetki, da spoznajo, kako takšna vrsta dela sploh poteka. Lahko pa se naredi, da vodniki pri vodstvu niso slišani ali pa ravnatelji enostavno ne marajo živali. Takrat je veliko težje (Trampuš, 2014).

Ko ravnatelj sprejme takšno delo, mora strokovni delavec o tem obvestiti ostale sodelavce, s katerimi dela in sodeluje. Tudi za njih pripraviti predstavitev, s pomočjo katere lahko spoznajo terapijskega psa, pove se, kaj vse počne takšen pes, kakšne izkušnje že ima, opozori se, da je potrebno biti pri delu s psom še posebej pozoren in previden, da se psa in delo z njim ne bo nikomur vsiljevalo (prav tam).

2.2.8.3 Učenci in starši

Ko vodstvo in sodelavci sprejmejo terapijskega psa in njegovo delo, je potrebno o tem obvestiti tudi učence in njihove starše. Za učence se pripravi predstavitev, v kateri spoznajo, kaj je terapijski pes, kaj je njegovo delo, kje vse je že bil ... Vodnik psa lahko sam predstavlja dejstva posameznim razredom, lahko pa prosi sodelavce in oni pokažejo predstavitev na razrednih urah in seznani učence s potrebnimi dejstvi. Kasneje vodnik tudi pripravi plakat, na katerem so vse najpomembnejše informacije o delu s psom, pristopu do psa in kdaj je pes na voljo za sprejem obiskovalcev. Takšni plakati morajo biti opremljeni z veliko slikovnega gradiva, morajo biti privlačni na pogled, vsebovati morajo minimalno količino zapisanega. O delu s terapijskim psom je potrebno obvestiti tudi starše učencev. Od njih je potrebno pridobiti soglasje, da dovoljujejo delo s psom v razredu. Pri tem se zapiše tudi datum, kdaj se bo pričelo tovrstno delo. Staršem se lahko predstavi predstavitev na roditeljskem sestanku ali pa se predstavitev naloži na spletno stran šole, kjer je staršem vedno na voljo za ogled (Trampuš, 2014).

2.3 Geografsko-zgodovinski del

2.3.1 Slovenske Konjice

Prva omemba mesta Slovenske Konjice sega že v srednji vek. Prvič je bilo mesto omenjeno leta 1146 pod imenom Counowiz. Ime se je skozi zgodovino velikokrat spreminjalo, največjo vlogo pa so imeli pri poimenovanju Konjic ravno konji, saj jih je bilo v mestu zaradi prometne poti

vedno veliko. Prav tako so še danes vidne razvaline starega Konjiškega gradu, v katerem so najprej prebivali gospodje Konjiški, kasneje so jih nasledili plemiči iz rodbine Tattenbach. Ravno Tattenbchi so grad pripeljali do propada. Med zadnjimi lastniki Konjiškega gradu so bili knezi Windischgrätzi, ki so grad že kupili v razvalinah. Na Konjiškem je potekala tudi ena izmed najpomembnejših prometnih poti, saj so zgradili ozkotirno železniško progo Poljčane–Konjice, ki so jo kasneje podaljšali še do Radane vasi pri Zrečah (Kamra, b. d.).

Skozi zgodovino razvoja mesto so se vedno trudili, da bi mesto ohranjalo urejenost okolja na najvišjem možnem nivoju. Mesto je bilo dvakrat nagrajeno na evropskem tekmovanju Entente Florale z zlatim priznanjem (1998, 2014). Poleg tega pa je bilo nagrajeno z različnimi prestižnimi nagradami v okviru tekmovanja Moja dežela – lepa in gostoljubna, ki ga organizira Turistična zveza Slovenije (Rogla-Pohorje, b. d.) (prav tam).

2.3.2 Geografska lega

Mesto obdajata Konjiška gora ter mogočni vinogradi Zlatega griča, skozi mesto teče reka Dravinja. Slovenske Konjice se nahajajo v Dravinjski dolini, ki sega vse do Boča, Ptujске gore, Haloških gor in Dravskega polja (Slovenske Konjice, b. d.).

Osrednji del mesta predstavljata Stari in Mestni trg, cerkev Sv. Jurija ter mestni park. Poseben čar mestu daje potok Gospodična, ki teče skozi Stari trg. Še posebej zanimive so trške hiše, ki dajejo mestu poseben pomen. V starem mestnem jedru zasledimo Mestno galerijo Riemer, Muzej predmetov avstro-ogrskega obdobja ter gasilski muzej. Nikakor ne smemo pozabiti izpostaviti dvorca Trebnik, ki se nahaja v neposredni bližini mestnega parka ter Starega mestnega jedra. Konjice dobro predstavljajo tudi Konjiški stari grad, Zmajčkova učna gozdna pot (prav tam) ...

V Občini Slovenske Konjice se nahajajo tudi Vrtec Slovenske Konjice, OŠ Ob Dravinji, OŠ Pod goro, OŠ Loče, Glasbena šola ter ŠC Slovenske Konjice-Zreče. Poleg tega ima mesto tudi svoj zdravstveni dom, lekarno, ZZRS, CSD, ZPIZ, Lambrechtov dom ter Rdeči križ. Javna zavoda Splošno knjižnico Slovenske konjice in Zavod za šport Slovenske Konjice. Javni podjetji Javno komunalno podjetje d. o. o. Slovenske Konjice in Stanovanjsko podjetje d. o. o (prav tam).

Znotraj občine se razprostira kar nekaj obrtnih con: Obrtna cona Konus Slovenske Konjice, Obrtna cona Vzhod, Obrtna cona Kostroj, Obrtna cona LIP Slovenske Konjice, Obrtna cona Golič, Bencinski servis Tepanje z obrtno cono, Poslovna cona ob avtocesti, Obrtna cona Loče Comet, Obrtno-poslovna cona Loče (prav tam).

Slovenske Konjice imajo svojo zastavo in grb, občinski praznik. Zastava je belo-rumene barve. Vsaka barva zavzema eno polovico zastave po dolžini. Grb je v obliki ščita, obrobljen z zlato barvo, polje ščita je rdeče barve. Na ščitu se nahaja levo vzpenjajoč konj bele barve, ki ni osedlan. Grb se nahaja na sredini zastave. Občinski praznik se praznuje 30. 6. vsako leto z občinsko prireditvijo (Slovenske Konjice, b. d.).

Župan občine je od leta 2018 naprej g. Darko Ratajc, podžupan je g. Primož Poklič. Občino Slovenske Konjice sestavlja 16 krajevnih skupnosti (prav tam).

2.3.3 Osnovna šola Pod goro Slovenske Konjice

Ustanoviteljica Osnovne šole Pod goro je občina Slovenske Konjice (1996). Od leta 1999 je postala ena izmed podružničnih šol OŠ Pod goro OŠ Špitalič ter leta 2007 še OŠ V parku. Zavod tako upravljata ravnateljica šole ga. Darja Ravnik ter Svet zavoda OŠ Pod goro. Predsednica sveta zavoda je Mateja Slapnik (OŠ Pod goro, b. d.).

Šolo sestavljajo trije deli, in sicer stari del iz leta 1909, prizidek iz leta 1986 in novi povezovalni del iz leta 1998. OŠ Pod goro obiskujejo učenci, ki živijo na desnem bregu reke Dravinje, poleg tega pa tudi otroci iz naselij Blato, Zg. Pristava, Breg, Konjiška vas, Nova vas, Polene, Dobrava, Gabrovlje, Zeče, Sp. Preloge ter od 5. razreda dalje še Stare Slemene, Škedenj, Tolsti Vrh, Špitalič, Kraberk, Sojek, Kamna Gora. OŠ V parku je specializirana za otroke, mladostnike s posebnimi potrebami v občini Slovenske Konjice (prav tam).

2.3.3.1 Tačke pomagačke na Osnovni šoli Pod goro Slovenske Konjice

OŠ Pod goro je posebna tudi zaradi tega, ker spodbuja pouk s pomočjo terapevtskega para (vodnica in psička Kity). Da lahko pes pristopi k pouku, mora opraviti licenco za terapevtskega psa. Psička Kity in njena vodnica sta jo pridobili pri društvu Tačke pomagačke. Soglasje za delo v razredu tako morajo podati učenci, strokovni delavci ter sama ustanova – šola. OŠ Pod goro sodeluje tudi v projektu Kuža, motivator za učenje (Slapnik, 2017).

Terapevtski par sestavljata maltežanka psička Kity in specialna pedagoginja gospa Mateja Slapnik. Za delo s Kity so oblikovani najrazličnejši plakati, ki se nahajajo tako v razredih kot na hodnikih šole, da lahko učenci samostojno obnovijo pravila za delo z njo. Psička je v šoli prisotna dvakrat na teden. Psu je potrebno zagotoviti varno okolje za delo (prav tam).

Delo s terapevtskim parom se je na šoli najprej začelo v obliki krožka Tačke pomagačke, v katerem so otroci psički Kity brali ali pripovedovali pravljice, zgodbice ter se hkrati navajali nanjo, jo božali, crkljali. Učenci so se naučili izvesti posamezne trike, ki jih Kity izvaja skupaj s svojo vodnico, jo vodili na sprehode (prav tam).

Sedaj je psička prisotna pri različnih učnih urah v vseh treh triadah, poleg tega psička velikokrat gostuje tudi na podružničnih šolah, z otroki se odpravlja v šole v naravi ter gostuje tudi po drugih šolah znotraj občine. Sodelovanje psa pri pouku na otroke vpliva blagodejno. Pes je do

vseh učencev enak, spoštljiv, zna poslušati, na otroke deluje sproščujoče, vedno je vesel in ne sodi znanja. Zanj so vsi učenci enaki, nihče ni boljši, slabši, bolj ali manj prijazen (prav tam).

2.3.3.2 Psička Luna

Na Osnovni šoli Pod goro je letošnje leto v mesecu januarju uspešno zaključila šolanje še ena Tačka pomagačka. Kity se je pridružila še psička Luna. Luna je mešanček med dalmatincem in labradorcem. Je zelo igriva psička, ki obožuje dolge sprehode in igre z žogo. Še posebej rada ima, da ji otroci mečejo storže, ki jih lahko kasneje zgrize. S svojo vodnico gospo Janjo Brglez, rada obiskuje učence pri pouku. Pouk popestrita s preprostimi aktivnostmi, ki učence spodbudijo in jim vlijejo še dodatno motivacijo za sodelovanje in delo pri pouku.

Vodnica Janja Brglez in terapijska psička Luna sta postali terapijski par po številnih izobraževanjih. Psička Luna je najprej obiskovala malo šolo, kasneje pa še tečaj poslušnosti in opravila izpit BBH. Prav tako je Luna skupaj s svojo vodnico opravila tečaj Rally Obedience.

Kasneje je morala Luna opraviti še zdravniški pregled, kjer so potrdili, da je psička zdrava in da je primerna za terapijskega psa. Nato sta pričeli z izobraževanji o terapijskih parih. Vodnica Janja Brglez je predhodno že sodelovala na različnih posvetih, kot je mednarodni posvet Mreža Šolski pes. Sodelovali sta tudi na več izobraževanjih Osnove dela s terapijskim psom, leta 2015 in tudi leta 2023. Prav tako je bila vodnica vključena v različne projekte, eden izmed njih je bil tudi Kuža, motivator za učenje.

Po vseh opravljenih izobraževanjih, posvetih in projektih sta vodnica in psička opravili 25 ur obveznega pripravništva z zaključenim izpitom za naziv terapijski par. Tako sta 21. 1. 2023 postali terapijski par v društvu Tačke pomagačke in sedaj skupaj razveseljujeta učence tako na OŠ Pod goro kot tudi na OŠ Zreče, kjer sodelujeta predvsem pri dodatni strokovni pomoči.

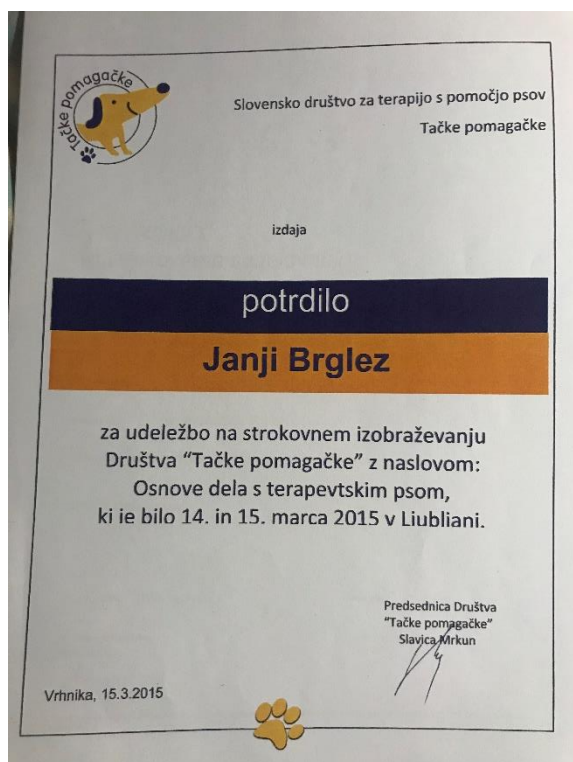
Slika 1: Mala šola

Slika 2: Izpit BBH

Slika 3: Rally Obedience

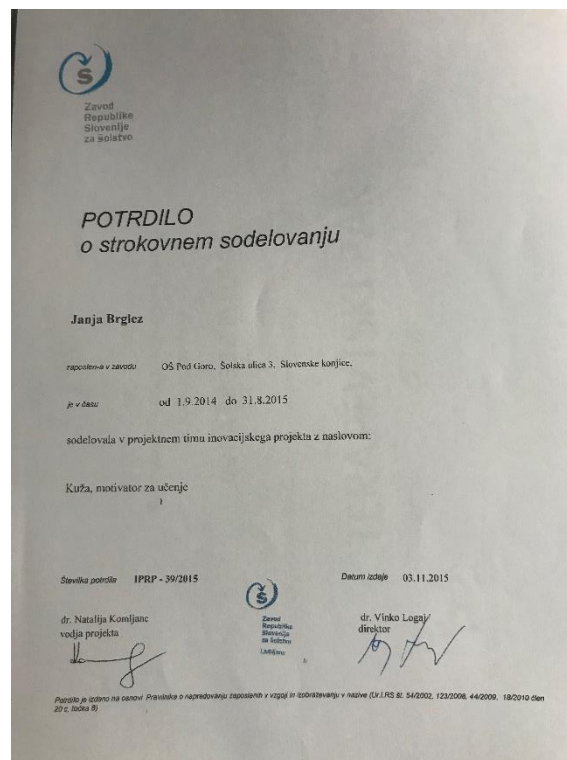
Slika 4: Strokovno izobraževanje 2015

Slika 5: Strokovno izobraževanje 2023

Slika 6: Mreža Šolski pes

Slika 7: Kuža, motivator za učenje

Društvo Tačka pomagajčke Ljubljana, 01.09.2022

VETERINARSKO SPRIČEVALO ZA PSA, KI IZVAJA TERAPIJO, OZ. AKTIVNOSTI S POMOČJO ŽIVALI

PES:
 Evid. št./Ime: 6322 LUNA Pasma: mešanica
 Pospeljen: 14.2.2020 Spot: Z
 Sterilizirana/Kastriran: Značilnosti:
 Številka mikročipa oz. ID: 706091000028372

SKRBNIK/VODNIK:
 Priimek in ime / Evid. št.: JANJA BRGLEZ ID 6551
 Naslov: Vešonik 190, 3210 Slovenske Konjice
 GSM / E-naslov: 631 541 349 janja.brglez@podgora.si

KLINIČNI PREGLED:
 Splošno videz in teža ter stanje prehranjevanja: H = 81,0 kg brez pookrelosti, dobro
 Koža in dlaka: normalna, sijajna
 Sluznice: rdečice, vlažne
 Stopnja zobnega kamna: na 10mmega kamna
 Teločna temperatura ob pregledu: T = 38,4°C
 Dihanje (pljuča): normalno H130
 Srce in krvni sistem: brez posrednosti, pulz normalen
 Gibala (okončine, hrbtenica): brez posrednosti
 Bolečina ob dotiku (ustrežno obkroži): DA
 Cepljenje: stekline (datum): 13.6.2022
 Datum zadnjega razgledanja: DA - 18.8.2022
 Pregled blata dne / izvid: DA - 23.9.2022 - negativno
 Sredstvo proti zunanjim zajedalcem: DA - 30.6.2022 travetol
 Ostalo (trajna zdraviljenja, dosedanje bolezni):

Iz medicinsko veterinarskega stališča je pes primeren za tako delo: ☒ DA ☐ NE

PODATKI O VETERINARJU:
 Ambulanta: Vet. postaja Šmarje pri Jelšah d.o.o., PE Vet. Center Celje Tačka Veterina in trgovina,
 Naslov in tel. številka: Trnovljanska cesta 1, 3000 Celje
 Ime in priimek veterinarja: Žig in podpis veterinarja: *Janja Brglez*
 Celje, dne

Veljavnost veterinarskega spričevala je do 1. aprila prihodnjega leta.

Slika 8: Veterinarski pregled psičke

Slovensko društvo za terapijo s pomočjo psov

Tačke pomagačke

JANJA BRGLEZ in LUNA

vodnica in psička

sta uspešno opravili izobraževanje in 25 ur obveznega pripravništva z zaključnim izpitom za naziv

TERAPEVTSKI PAR

21.01.2023

Predsednik strokovnega odbora
Gregor Geč

Predsednica društva
Slavica Mrkun

Slika 9: Terapevtski par

3 EMPIRIČNI DEL

3.1 Namen

Namen magistrske naloge je prikazati aktivno vključevanje terapevtskega psa pri pouku naravoslovnih vsebinah v 2. razredu osnovne šole. Oblikovali smo naravoslovne aktivnosti, primerne za pouk spoznavanja okolja v 2. razredu, pri katerih sta v izvedbo vključena tudi terapevtski pes in njegov vodnik. Učenci so s pomočjo terapevtskega psa in različnih aktivnosti razvijali svoje zamisli, odkrivali nova spoznanja, še dodatno poglobili znanje in ga primerno nadgradili.

3.2 Razčlenitev in podrobna opredelitev raziskovalnega problema

Oblikovane aktivnosti za pouk spoznavanja okolja s terapevtskim psom in z njegovim vodnikom smo preverili tudi v praksi. Naravoslovne vsebine so se usmerjale predvsem v vsebine, kot so človeško in živalsko telo, nega telesa, stopinje, živalske družine, razvojne stopnje, prometni znaki v okolici šole, znanilci pomladi.

3.3 Metodologija

Magistrsko delo temelji na kvalitativni raziskavi. Uporabili smo deskriptivno metodo in kavzalno-eksperimentalno metodo pedagoškega raziskovanja.

V magistrskem delu smo uporabili namenski neslučajnostni vzorec, ki je zajemal 25 učencev 2. razreda Osnovne šole Pod goro Slovenske Konjice.

Postopki obdelave podatkov so potekali na osnovi analize dela in vključevanja terapevtskega psa v izobraževalni proces. Pri tem smo preizkušali odzivnost otrok na delo in njihovo vključevanje v učni proces.

3.4 Naravoslovne aktivnosti

3.4.1 Spoznajmo psičko

Z učenci smo najprej pripravili razred, da smo lahko sprejeli psičko in njeno vodnico medse. Mize smo postavili ob steno v razredu, s stoli pa smo oblikovali polkrog, da so vsi učenci lahko videli prihod psičke in vodnice ter kasneje tudi nemoteno z njima sodelovali.

Pogovorili smo se, da nas bo obiskala psička Luna, ki nam bo pokazala, kaj vse lahko počnemo v njeni družbi, kako ravnamo, kadar je prisotna v razredu, in kako moramo poskrbeti zanjo, ko je v razredu. Nato smo psičko in vodnico sprejeli v razred.

Slika 10: Sprejem psičke

Najprej je psička Luna prevohala razred in tudi učence, tako jih je pozdravila. Z učenci smo se pogovorili o pasjem bontonu. Povedali smo, da moramo biti ob prisotnosti Lune in njene vodnice v razredu tiho, naš govor mora biti tišji, da se psička ne prestraši. Prav tako smo učence opozorili, da lahko psičko božajo samo z eno roko. Če nam vodnica ne dovoli, se Luni ne

približujemo in je ne božamo. Božamo jo z občutkom in ne posegamo v njen prostor, če nam psička nakaže, da si tega ne želi. Z učenci smo se dogovorili, kje bo imela Luna svoj prostor v razredu. Nato so se psički in vodnici predstavili tudi učenci. Izpolnili smo prvi cilj, učenci se znajo samostojno predstaviti.

Vodnica je učencem povedala, da psičke ne smejo hraniti brez njene vednosti. Vedno bo za hrano in priboljške psičke poskrbela vodnica. Učencem je pokazala, katero hrano in priboljške ima Luna najraje. Nato so učenci Luni s pomočjo vodnice ponudili priboljške.

Slika 11: Pogovor o hrani in priboljških

Slika 12: Priboljški

Nato smo ugotovili, da je po hranjenju s priboljški psička postala žejna. Vodnica ji je pripravila posodo in vodo, da je lahko pila. Z učenci smo se pogovorili, da vsa živa bitja potrebujejo za življenje predvsem hrano, vodo in zrak. Ob tem smo izpolnili še naslednja dva cilja, torej da znajo učenci pojasniti, kaj potrebujejo živali za življenje, in da predvidijo, da brez vode ni življenja.

Ker pa vsi psi niso tako prijazni kot terapijska psička Luna, smo učencem razložili, kako se morajo obnašati, če srečajo nevarnega psa. Postavijo se v položaj drevesa. Kar pomeni, da stojijo na mestu, glavo usmerijo k tlom in psa ne gledajo v oči, roke pa sklenejo in usmerijo proti tlom.

Slika 13: Položaj drevesa

V primeru, da se pes ne želi umakniti od nas in postane napadalen, pa se učenci postavijo v položaj želve. Pokleknejo na tla in dajo roke čez glavo, da si jo zaščitijo.

Slika 14: Položaj želve

Nato pa smo si z učenci ogledali še nekaj fotografij, ki so prikazovale različne poklice, ki jih lahko upravljajo pravilno šolani psi. Tako smo našli in poimenovali različne »poklice psov«, kot so policijski pes, vojaški pes, reševalni pes, reševalni pes iz vode, pastirski pes in razstavni pes. Psička Luna je nato prinesla učencem različne napise, ki so jih učenci razvrstili k pravilni fotografiji. Hkrati pa smo se tudi pogovorili, kaj točno je naloga tistega psa.

Slika 15: Delitev listkov z napisi

Slika 16: Razvrstitev fotografije in napisa

Ob koncu ure z učenci še enkrat ponovimo, kaj psička rada počne, katere poklice lahko opravljajo psi, če so pravilno šolani. Prav tako ponovimo še pasji bonton.

Z učenci oblikujemo oglasno desko. Nanjo obesimo pasji bonton in izdelke učencev o »pasjih poklicih«.

Slika 17: Ponovitev

Med učno uro so učenci z veseljem sodelovali, pokazali so veliko zanimanja za temo, o kateri smo se pogovarjali, posamezniki so o njej vedeli že veliko. Ker je učencem bila tema blizu, so sami delili svoje izkušnje o srečanjih z različnimi psi, o njihovih poklicih ... Samostojno so povezali naravne nesreče – potres, pri katerem so priskočili na pomoč psi reševalci in pomagali iskati ponesrečence. Učenci niso izkazali strahu do psa, vsi so sodelovali z njim in brez strahu iskali listke v žepkih na psičkinem predpasniku. Izstopala je le deklica, ki je ob stiku s psom bila zelo negotova. Kljub temu pa je pri opazovanju sošolcev tudi sama sodelovala, vzela listek iz psičkinega žepa in še naprej sodelovala pri izvedbi ure.

3.4.2 Razvojne stopnje

Z učenci smo ponovno pripravili razred na prihod psičke, potem pa nestrpno čakali na prihod psičke in vodnice. Vodnico smo povprašali, ali je psička rodovniška. Povedala nam je, da je njena psička Luna mešanček med Dalmatincem in Labradorcem. Učence je tudi zanimalo, koliko bratcev in sestic ima. Vodnica nam je pokazala Lunino fotografijo, ko je bila še mladič. Učenci so prešteli, koliko je bilo vseh mladičev. Potem pa nam je vodnica povedala, da je Luno šla iskat, ko je bila stara 8 tednov. Kasneje sta se odpravili v šolo, kjer se je učila poslušnosti in različnih trikov.

Slika 18: Pozdrav psičke in vodnice

Potem smo učence vprašali, če morda vedno, iz katere živali pa so se psi razvili. Povedali smo jim, da so si ljudje že v zgodovini želeli imeti varnost in pomoč pri lovu ter stalno družbo. Psi pa so že v preteklosti iskali zaščito in zavetje, ki jim jo je nudil človek. Prav tako so ljudje predstavljali psom stalen vir hrane, saj so puščali različne odpadke. Tako skupaj ugotovimo, da

so se psi razvili iz psov. Psi so se morali začeti razlikovati od volkov, saj bi jih drugače lahko pri lovu ljudje zamenjali. Psom so se preoblikovali zobje, zmanjšala se je njihova velikost in postali so igrivejši. Psi so v preteklosti ljudi opozarjali na različne nevarnosti. Imajo zelo dobro razvit sluh, vid in vonj ter se hitro učijo. Ker je človek psa udomačil, so se razvile različne pasme psov. Učenci so dobro sodelovali pri razlagi in znali samostojno razložiti zgodovino psa.

Učencem smo predstavili različne pasme, ki smo jih povezali s prejšnjo uro, ko smo se pogovarjali o različnih »pasjih poklicih«. Predstavili smo pasme, kot so labradorec, dalmatinec, landseer, novofundlandec in kraški ovčar. Tudi tokrat je psička učencem prinesla napise, da so lahko pravilno poimenovali pasme. Da so učenci lažje povezali fotografijo s poimenovanjem pasme, sem jim prebrala namige. Tako so učenci s pomočjo fotografij znali poimenovati različne pasme psov.

Slika 19: Delitev napisov

[illegible]

Slika 21: Razvrstitev življenjskih obdobij

Slika 22: Preverjanje rešitev

Ker smo se z učenci prejšnjo uro pogovarjali o različnih poklicih, to učno uro pa smo poimenovali različne pasme psov, si ob koncu ure ogledamo še nekaj posnetkov o različnih »pasjih poklicih« in hkrati poimenujemo tudi pasmo psa, ki je predstavljen na posnetku. Pred tem pa smo se poslovili od psičke Lune in njene vodnice.

Slika 23: Odhod psičke skozi tunel

Slika 24: Ogled posnetkov

Tudi pri tej uri so učenci sodelovali z zanimanjem, brez težav so sami povedali pravila obnašanja, ki veljajo v razredu, ko je z nami psička, in tudi hitro so se spomnili, kaj vse smo prejšnjo učno uro povedali o različnih poklicih, ki jih lahko opravljajo psi. Tokrat so spoznali še različne pasme in razvoj psa skozi zgodovino. Zanimivo jim je bilo, da smo tudi na slovenskem ozemlju vzgojili prav posebno pasmo, ki je ljudem pomagala pri paši živine. Učenci so sproti prejeli povratno informacijo o svojem delu. Usmerjena je bila k njihovem napredku in nadaljnjemu razvoju. Uporabljali smo pohvale, ki so bile usmerjene k napredku učencev.

3.4.3 Nega ljudi in živali

Tokrat so učenci že sami vedeli, kako je potrebno pripraviti razred bo prihodu psičke. Zato so po malici pospravili vse stvari in mize zložili ob stene, stole pa oblikovali v polkrog. Ko so bili pripravljeni za delo, smo začeli. Najprej smo jim prebrali pravljico Toneta Pavčka Juri Muri v Afriki. Po prebrani pravljici smo se z učenci pogovorili o vsebini, zakaj se Juri ni želel umivati in koga je srečal na svoji poti v Afriki, kaj je sklenil na koncu poti.

Nato smo psičko in vodnico povabili medse in učenci so vzpostavili prvi stik s psičko. Učencem smo povedali, da bomo danes spoznali, kako moramo skrbeti za svojo nego in zdravo življenje in kako skrbi za zdravje psičke njena vodnica. Pogledali si bomo tudi pripomočke, ki jih terapevtski par uporablja pri vsakodnevni negi.

Slika 25: Pozdrav psičke in vodnice

Vodnica nam pokaže različne pripomočke, ki jih uporablja, da vzdržuje čistočo psičke. Pokaže nam krtačko, zobno ščetko in zobno pasto, ki jo uporablja za čiščenje njenih zob, povodec in

ovratnico, posodo za vodo in posodo za hrano, ščipalko za kremplje, oprsnico, brisačo, vrečke za iztrebke in hrano. Ker so učenci lahko vse pripomočke preizkusili in jim je vodnica razložila, kako se posamezni pripomoček za nego psičke uporablja, je bil cilj, da znajo učenci uporabiti različne pasje pripomočke za nego, usvojen.

Iz škatle smo z učenci izžrebali kartonček, ki prikazuje pripomoček, ki ga psička uporablja pri svoji negi. Drug učenec pa je med fotografijami poiskal soroden izdelek, ki ga uporabljamo ljudje za našo nego. Učenec je poskušal razložiti, kdaj in zakaj uporablja določen pripomoček. Tako so tudi učenci uspešno primerjali pripomočke za nego ljudi in živali ter oblikovali »miselni vzorec« pripomočkov kar na tleh učilnice.

Slika 26: Izbira pripomočkov

Slika 27: Razlaga, zakaj ljudje uporabljamo določen pripomoček

Slika 28: Uporaba krtače

Slika 29: Uporaba pasje zobne ščetke

Slika 30: Pobiranje pasjih iztrebkov

Ko smo spoznali različne pripomočke, smo se z učenci pogovorili, kdaj največkrat uporabljamo predstavljene pripomočke. Poskušali smo oblikovati dnevno rutino oziroma navade, ki jih imajo sami. Nekaj učencev je kratko predstavilo svojo dnevno rutino, kako skrbijo za svojo nego, tudi to je bil eden izmed zastavljenih ciljev ure. Hkrati smo z učenci ponovili dele dneva in pozdrave, ki so značilni za posamezni del dneva. Ponovili smo, kje je sonce zjutraj, dopoldne, opoldne, popoldne in zvečer. Nato smo se poslovili od psičke in vodnice ter si dobro umili roke.

Slika 31: Razlaga, v katerem delu dnevu uporablja pripomočke

Kasneje smo z učenci izvedli še poskus, ki dokazuje, da milo odstranjuje umazanijo z naših rok in ostalih delov telesa. Izbrani učenec je odšel v umivalnico in v posodo nalil vodo. Druga učenka je v posodo z vodo nasula bleščice. Tretjemu smo na prst kanili malo mila. Najprej se je približal bleščicam s prstom, na katerem ni imel nič mila, nato pa še s prstom, na katerem je imel milo. Učenci so opazovali, kaj se dogaja. Ob dotiku bleščic brez mila, so bleščice ostale na

mestu in se ni zgodilo nič. Ko pa se je učenec približal bleščicam s prstom, na katerem je imel milo, pa so se bleščice razmaknile. Z učenci smo pojasnili, da se enako dogaja z našimi rokami, kadar so umazane in je na njih veliko bacilov. Če si jih ne umijemo dobro z milom in vodo, ostanejo bacili na naših rokah in so roke še vedno umazane. Po izveden poskusu so učenci znali razložiti, da je potrebno skrbeti za svojo nego, saj lahko le tako ostanemo zdravi.

Slika 32: Izvedba poskusa

Po končanem poskusu, smo pospravili razred in postavili mize nazaj na svoje mesto. Učenci so prejeli učni list, ki so ga prilepili v zvezek in ga ustrezno rešili.

Slika 33: Reševanje delovnega lista

Slika 34: Zapis v zvezek

Oblikovali smo oglasno desko, da bodo lahko učenci spremljali in ponavljali snov učne ure.

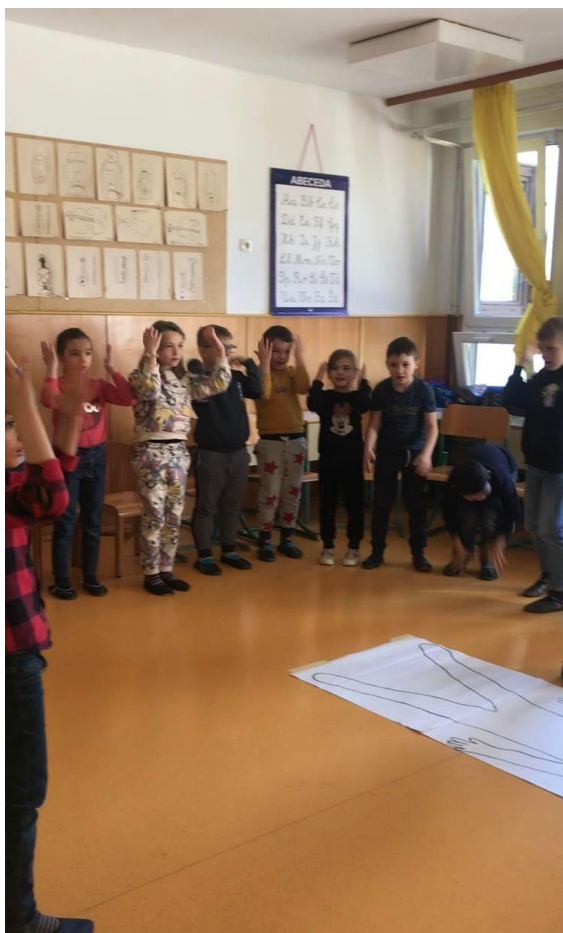

Slika 35: Ponovitev na oglasni deski

Učenci so veliko stvari o negi telesa že poznali in so z zanimanjem sodelovali. O negi psičke niso vedeli veliko, še posebej zanimive so jim bile klešče za striženje krempljev, saj jih še niso videli. Tudi tokrat sta bili dve učenki najprej zadržani pri sodelovanju s psom, ampak sta ob spodbudnih besedah in zaradi zanimanja obe premagali strah in nato sodelovali brez težav. Učenci so se pri samem delu in razlagi dopolnjevali in si pri izbiri pravih pripomočkov tudi medsebojno pomagali.

3.4.4 Človeško telo

Skupaj z učenci pripravimo razred za sprejem psičke. Učencem povem, da se bomo pogovarjali o delih telesa, zato jim predlagam, da si vsak poišče svoj prostor za delo. Z učenci se najprej razgibamo in na telesu pokažemo glavo, ramena, kolena in stopala, nato pa zaplešemo ples Glava, ramena, stopala Alenke Kolman. Po plesu se z učenci pogovorimo, kateri deli telesa so bili v pesmi/plesu predstavljeni in katere dele telesa še poznajo. Tako smo takoj izpolnili prvi cilj zastavljene ure, učenci znajo poimenovati dele človeškega telesa.

Slika 36: Ples

Skupaj z učenci smo tako ugotovili, da se bomo danes pogovarjali o delih telesa. Pogledali si bomo, kaj se skriva pod našo kožo, poiskali pa bomo tudi razlike med pasjim in človeškim telesom.

Z učenci tvorimo krog. V razred povabimo psičko in vodnico, ki nas lepo pozdravita. Psička ob vsakem obisku preveri, če so učenci dobro pospravili razred, ali so ostali morda še kje kakšni ostanki hrane od malice.

Slika 37: Pozdrav psičke

Najprej se z učenci pogovorimo o tem, kaj se skriva pod našo kožo, s čim smo prekriti in pred čim nas koža varuje. Potem se pogovorimo, kaj že vedo o kosteh, če so kakšno dejstvo pozabili, ga skupaj obnovimo. Na obris človeške figure napišemo dele telesa, da si bodo kasneje lažje predstavljali, kje se skriva kateri organ. Med ponovitvijo snovi se je pojavilo vprašanje, koliko

kosti sestavlja človeško telo in koliko pasje. Tudi na to vprašanje smo ob koncu ure znali odgovoriti.

Slika 38: Zapis delov telesa na obris

Učenci so dele telesa poimenovali tudi pri psički. Čez oči so imeli prevezo, do psičke in vodnice smo jih vodili za roko, učenčeva naloga je bila, da ko prispe do psa, psa poboža in poskuša otipati, kje se skriva določen del pasjega telesa. Tako so učenci s pomočjo tipanja poimenovali dele telesa psičke in s tem usvojili še naslednji cilj učne ure.

Slika 39: Iskanje Lunine glave

Slika 40: Kje so Lunina ušesa?

Ko smo poimenovali vse dele telesa tudi na Luni, smo pričeli iskati razlike med človeškim in pasjim telesom. Ugotovili smo, da ima Luna drugačno glavo, daljši gobec, večja usta, daljši jezik. Ima 4 noge, ljudje imamo 2 nogi in 2 roki. Ugotovili smo, da nosi zadaj dolg rep, ki so ga učenci izmerili.

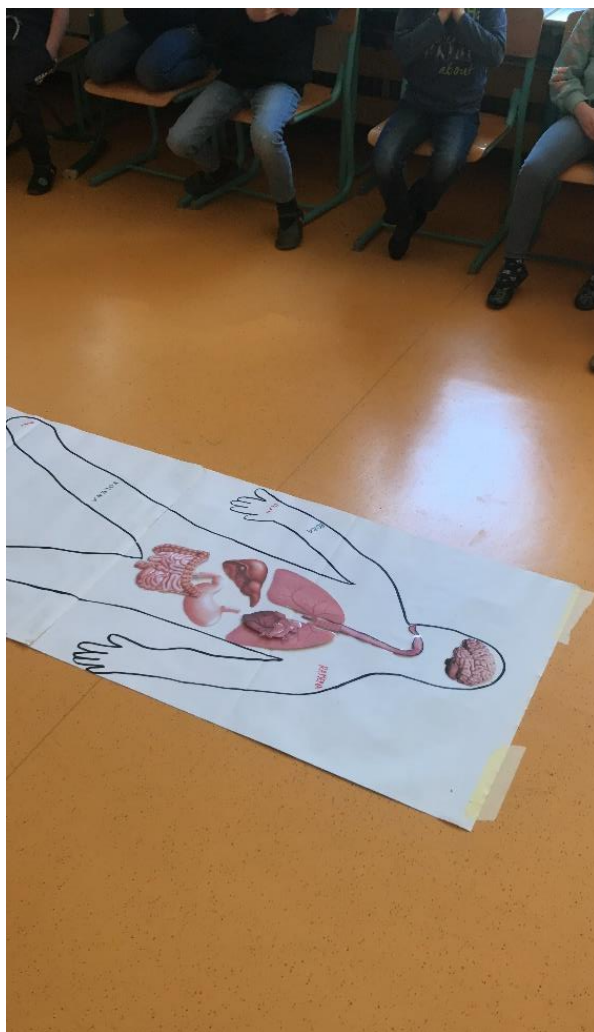

Slika 41: Merjenje repa

Nato pa smo se z učenci pogovorili, kaj se skriva pod našo kožo, ugotovili smo, da kosti ščitijo naše notranje organe. Učencem sem pokazala fotografije naših organov in jih nastavila na tla. Vprašala sem jih, kaj se skriva v naši glavi. Ugotovili smo, da so v naši glavi možgani, po požiralniku potuje hrana vse do želodca, kjer se razgradi na manjše dele, ki potujejo v tanko in debelo črevo. Naša rebra ščitijo pljuča, poiskali smo tudi srce. Nazadnje smo poimenovali jetra. Organe so učenci na obris človeka polagali tako, da so jih pričvrstili s patafiksom, da so ostali na svojem mestu.

Slika 42: Določanje organov in njihovo poimenovanje

Slika 43: Razvrstitev organov

Vodnica psičke nam je povedala, da ima tudi Luna notranje organe, ki pa so malo drugačni od naših in so tudi drugače postavljeni v njenem telesu. Spoznali smo tudi njene organe in jih poskušali pravilno razporediti na Lunin obris.

Slika 44: Iskanje pasjih organov

Nato so učenci lahko zaznavali, kako jim bije srce. Najprej so si izmerili srčni utrip v sedečem položaju, kasneje pa so naredili nekaj poskokov in počepov, da so spodbudili bitje srca, in si utrip izmerili še enkrat. Ugotovili so, da jim srce bije hitreje, kadar se gibajo, posledično začnejo tudi dihati hitreje. Nadeli so si lahko stetoskop in poslušali bitje psičkinega srca. To je bila za učence zelo zanimiva izkušnja.

Slika 45: Telovadba

Slika 46: Poslušanje Luninega srca

Učno snov smo ponovili tako, da je psička oblekla predpasnik, v katerem je nosila kartončke s poimenovanjem notranjih organov. Kartončki so bili rumene in bele barve. Učenci so iz žepa izvlekli en kartonček. Navodilo, ki so ga prejeli, je bilo, da rumeni kartončki poimenujejo človeške organe, beli pa pasje. Učenci so jih nastavili na obrise, kamor smo že prej razvrstili vse organe, tako človeške kot tudi pasje.

Slika 47: Deljenje kartončkov s poimenovanji organov

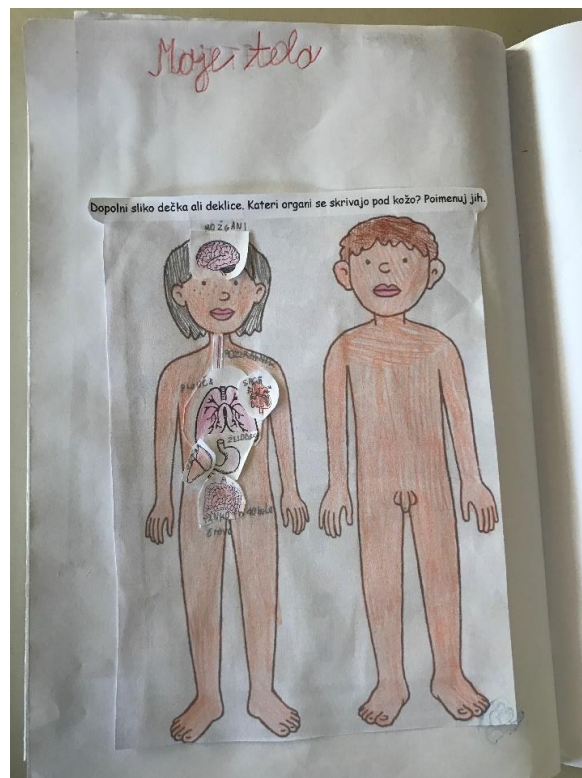
Slika 48: Poimenovanje organov (beli in rumeni kartončki)

Učenci, ki niso prejeli kartončka s poimenovanjem organov, so se ob koncu ure poslovili od psičke tako, da so jo nadgradili s priboljškom ali z njo izvedli kakšen trik. Nato sta nas vodnica in psička zapustili, učenci so si odšli umiti roke, razred smo postavili v prvotno stanje, razkužili smo tudi mize. Učenci so si pripravili zvezke za spoznavanje okolja. Razdelila sem jim učni list. Izrezati so morali organe, jih položiti in prilepiti na dečka ali deklico (odvisno do spola) in zraven napisati ime organa. V pomoč jim je bila maketa, ki smo jo izdelali skupaj med učno uro, prav tako so imeli v razredu lutko človeškega telesa, kjer so organi natančno prikazani. Na oglasno desko zadaj smo obesili plakata s pasjimi in človeškimi organi. Ob izpolnjevanju učnega

lista so učenci usvojili tudi ostale zastavljene cilje ure, kot so bili, da s pomočjo makete prikažejo notranje dele telesa, poskušajo povzeti potovanje hrane v človeškem telesu ter da primerjajo notranje organe človeškega in pasjega telesa.

Slika 49: Reševanje učnega lista

Slika 50: Izpolnjen učni list

Slika 51: Ponovitev na oglasni deski

Učenci so med učno uro dobro sodelovali, snov jih je zanimala. Z veseljem so otipali psičko in iskali njene dele telesa s prevezo na glavi, prav tako so brez večjih težav poiskali razlike med človeškim in pasjim telesom. O kosteh so znali povedati že veliko stvari, prav tako jim glavni notranji organi niso predstavljali večjih težav. Večina učencev je znala naštet vsaj eno funkcijo, ki jo opravlja določen organ. Pri razvrščanju organov na obris psičke smo imeli večje težave, saj učenci nimajo predstave, kje se skrivajo notranji organi pri psu, kljub temu smo skupaj z vodnico določili položaj organov tudi pri psu. Učenci so bili najbolj veseli, ko so lahko s stetoskopom poslušali psičkino bitje srca. Čisto na koncu ure pa smo z učenci izvedli kratko raziskavo o številu človeški kosti in številu pasjih kosti. Ugotovili smo, da odraslo človeško telo šteje okoli 207 kosti, pasje pa okoli 320 kosti.

3.4.5 Osnovni prometni znaki v okolici šole

Ker je zunaj bilo zelo lepo vreme, smo se odločili skupaj z vodnico in psičko, da tokrat izvedemo pouk na prostem. Tako smo načrtovali opazovalni sprehod. Preden smo se odpravili na sprehod, smo se morali z učenci pogovoriti o pravilih obnašanja na cesti, kako ravnamo, kadar smo v vlogi pešca. Potrebno je bilo razložiti, kaj bomo opazovali, da naš sprehod ni brezpredmeten. Učencem sem naročila, naj med potjo dobro opazujejo prometne znake, ki jih bomo srečali, da jih bodo znali kasneje prepoznati. Tako smo se z učenci najprej pogovorili o pravilih varnega udejstvovanja prometa kot pešci. Kasneje smo si ogledali še posnetek, kako lahko sami dodatno poskrbijo, da so vidni ob mraku in v temi.

Slika 52: Ogled posnetka Kako delujejo odsevniki

Z učenci smo se pogovorili o že znanih pravilih, ki veljajo, kadar je v razredu prisotna psička, dodatno pa smo podali navodila o ravnanju, kadar je psička z nami na sprehodu. Povedali smo, da učenci ne smejo tekati, saj bi lahko psička mislila, da se z njo igrajo, zato bi pričela tekati tudi ona. Karkoli želijo od psičke morajo najprej vprašati njeno vodnico, če jim to dovoli, v

nasprotnem primeru ne smejo posegati v njen prostor. Učenci so se odšli pripraviti v garderobo in skupaj smo odšli ven.

Zunaj sta nas že čakali vodnica in psička Luna, ki pa sta učencem pokazali kako sta onidve vidni tudi ponoči (uporabljata posebno svetlečo ovratnico, da vozniki opazijo tudi psičko na prehodu ne samo vodnice). Vodnica ponovila pravila, ki so veljala med potjo. Učencem je dejala, da lahko v okolici šole naberejo storže, ki jih bodo kasneje metali psički in se z njo igrali. Učenci so storže pospravili v žepe, da jih psička ni videla.

Slika 53: Pozdrav psičke in vodnice ter podajanje navodil

Učenci so si ogledali zemljevid poti, ki sta ga prinesli vodnica in psička. Najprej smo opisali pot, ki nas čaka. Učenci so morali dobro pogledati zemljevid, da so se lahko orientirali po njem in

usmerjali ostale učence z različnimi izrazi za smer (kar sta bila cilja ure). Naša pot se je pričela pri šoli in se nadaljevala vse do pešpoti do Škalc. Vso pot so učenci pridno in pozorno spremljali prometne znake. Če za kateri prometni znaki niso bili prepričani, kaj pomeni, smo se ob njem še posebej ustavili in razložili njegov pomen, tako so učenci nato znali sami povedati pomen prometnih znakov, ki so jih srečali med potjo. Skupaj smo jih tudi fotografirali. Vodnica je učencem dovolila, da so lahko v dvojicah psičko peljali med potjo. Med potjo smo imeli odmor, takrat so se učenci igrali s psičko in ji metali prej nabrane storže.

Slika 54: Cestne oznake

Naša ciljna točka je bila pri Vinogradniškemu dvorcu Zlati grič. Tam so se učenci posedli, vodnica jim je s psičko pokazala še nekaj trikov, ki jih znata izvesti, preizkusili so jih lahko tudi učenci. Med potjo je psička morala opraviti veliko potrebo, zato so učenci videli, kako je potrebno iztrebek pobrati in kam ga odvržemo. Nato smo se odpravili nazaj proti šoli.

Slika 55: Pobiranje pasjih iztrebkov

Slika 56: Pospravljanje iztrebkov

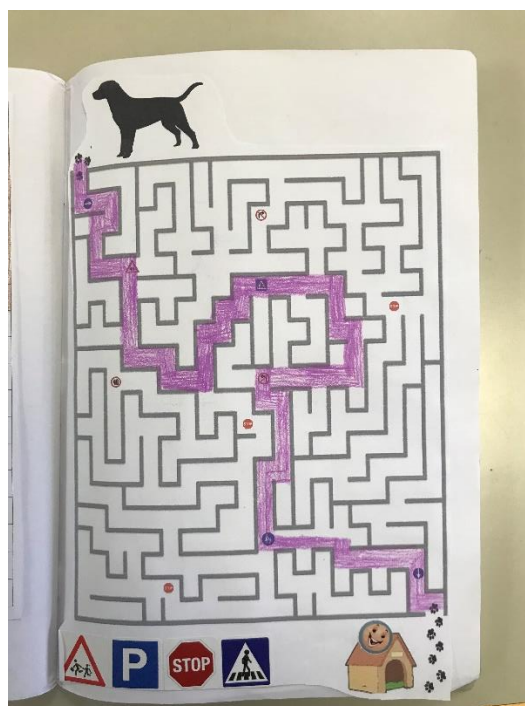

Slika 57: Vodenje psičke

Ko smo prispeli v šolo, smo si ogledali prometne znake, ki smo jih srečali med potjo, in še nekaj dodatnih. Učenci so jih obesili na tablo, zraven pa so poskušali pripeti njihovo ime. Ker je bila psička po sprehodu izmučena, nas je pri delu samo opazovala. Nato pa sta se z vodnico poslovili in odšli. Učenci so za nagrado prejeli še labirint poti, ki je vseboval različne prometne znake, če so prometne znake pravilno upoštevali, jih je pripeljal do cilja. Spodaj pa so iz danih nalepk izbrali še prometne znake in jih prilepili na list. Učenci so tudi pri tej učni uri aktivno sodelovali in brez težav smo izpolnili vse zastavljene cilje. Ker je delo potekalo v naravi in med sprehodom, so učenci še bolj uživali, saj niso samo opazovali poti na zemljevidu in prometnih znakov, ampak so na sprehod peljali tudi psičko Luno.

Slika 58: Opazovanje in počitek psičke

Slika 59: Labirint

Slika 60: Prometni znaki

3.4.6 Znanilci pomladi

Tudi to učno uro smo z učenci izvedli v naravi, saj smo iskali znanilce pomladi. Skupaj s psičko in njeno vodnico smo se odpravili na bližnji travnik ob robu gozda. Ko smo prispeli na travnik, se z učenci pogovorimo o letnem času, ki je trenutno, kaj je značilno za ta letni čas. Ponovimo, kateri letni čas se je končal in kateri sledi. Tako so učenci predvsem obnovili svoje znanje, hkrati pa izpolnili zastavljene cilje, ki so bili, da znajo poimenovati letni čas, v katerem se trenutno nahajamo, da znajo primerjati letne čase med seboj, da razložijo, kaj je značilno za pomlad ter opišejo, kakšno je vreme spomladi. Pogovorili smo se o opravilih, ki jih ljudje opravljamo v posameznem letnem času. Dogovorimo se, da bomo to učno uro iskali znanilce pomladi.

Slika 61: Iskanje znanilcev pomladi in igra z Luno

Učenci imajo nekaj časa, da se lahko razgledajo po dogovorjenem območju in poskušajo najti čim več znanilcev pomladi. Večina učencev je našla trobentice, vijolice, žafran, skupaj pa smo povedali, da med znanilce pomladi spadajo tudi mali in veliki zvonček, norica ali kronica, teloh, jetrnik in narcise. Tudi psička je učencem pomagala pri iskanju, za njihovo uspešno iskanje jih je kasneje nadgradila.

Učenci so našli tudi nekaj rastlin, ki jih sami niso poznali, zato smo dovolili, da rastlino utrgajo in v razredu s pomočjo enciklopedije poiščejo njeno ime in ga delijo še z ostalimi učenci.

Slika 62: Uporaba različnih čutil pri določanju rastlin

Slika 63: Iskanje imena rastlin s pomočjo enciklopedije

Ker je na dan sprehoda zunaj močno pihalo, smo se odločili, da z delom nadaljujemo v učilnici, saj bi nam veter v nasprotnem primeru odnesel ves material. Pred tem so učenci izvedli nekaj trikov s psičko, pri tem pa jih je usmerjala in vodila vodnica psičke.

Slika 64: Podajanje navodil za igro s psičko

Slika 65: Igra s psičko

Ko smo se vrnili v razred, so si učenci dobro umili roke. Skupaj smo poimenovali rastline, ki smo jih srečali na sprehodu. Za učence sem imela pripravljene različne aplikacije delov prej najdenih in naštetih rastlin. Naloga učencev je bila, da te rastline pravilno sestavijo in kasneje tudi poimenujejo. Tako so morali cvetu rastline dodati pravilne liste in korenine, čebulico, gomolj, korenike in steblo. Z učenci smo se pogovorili, kaj potrebujejo rastline za rast in razvoj, kaj bi se zgodilo z rastlinami, če ne bi imele izpolnjenih vseh pogojev za rast in razvoj.

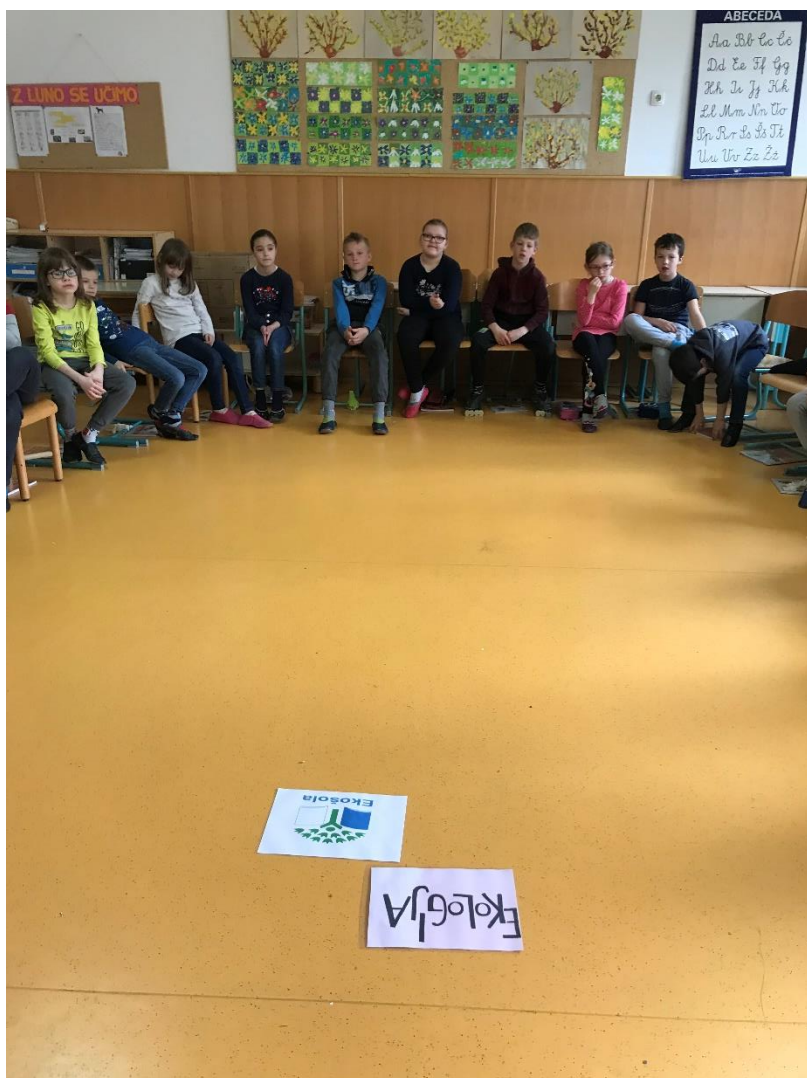
Slika 66: Sestavljanje delov rastlin in poimenovanje

Slika 67: Končna tabelska slika

3.4.7 Onesnaževanje okolja

Z učenci smo pripravili razred za prihod psičke in vodnice. Učenci so si pripravili delovni zvezek za slovenščino in se posedli v krog. Potem smo se pogovorili, kaj pomeni, da je njihova šola eko šola, razložili smo tudi, kaj delajo eko frajerji in razložili pojem ekologija. Nato smo se pogovorili o različnih nevarnih znakih, ki jih najdemo na čistilih. Pogledali smo si njihov pomen. Nato smo učenci na embalaži, ki so jo imeli v razredu, poiskali, kateri nevarni znaki so narisani in kaj pomenijo.

Slika 68: Pogovor o ekologiji

Slika 69: Znaki za nevarnost

Z učenci smo se pogovorili o vrstah smetnjakov in zakaj je pomembno, da ločeno zbiramo odpadke. Ko so učenci naštel različne smetnjake za ločeno zbiranje odpadkov, je bil realiziran učni cilj, da poznajo različne smetnjake za ločeno zbiranje odpadkov ter da znajo odpadke tudi pravilno razvrstiti, kar smo preizkusili še kasneje pri uri. Učenci so znali sami povedati, da lahko z odpadki škodujemo naravi in živalim ter da lahko s pravilnim ločevanjem odpadkov pripomoremo k boljši naravi in čistejši okolici.

Slika 70: Smetnjaki za ločeno zbiranje odpadkov

Med pogovorom sta se nam v razredu pridružili psička Luna in njena vodnica. Tudi oni sta se pripravili za delo, tako je psička nadelala predpasnik z žepki, v katerih so se skrivale fotografije. Učencem sem podala navodila za delo. Psička je ležala na svoji blazini, učenci so prišli do psičke s seboj so prinesli delovni zvezek za slovenščino in poiskali, kje v delovnem zvezku se skriva fotografija, ki so jo izvlekli. Nato so sedli na stol poleg psičke in prebrali besedilo, ki se je skrivalo ob fotografiji. Nekateri učenci so zelo hitro našli, kje v delovnem zvezku se skrivajo fotografije, nekateri so iskali malo dlje, zato so jim pri iskanju pomagali sošolci.

Slika 71: Spremljanje in iskanje besedila v delovnem zvezku

Slika 72: Luna posluša

Slika 73: Glasno branje

Ko so vsi našli stran in besedilo, ki smo ga prebrali, je učenec, ki je bil pri psički, prebral besedilo na glas, ostali učenci pa so brali po tiho. Besedila so govorila o skrbi za okolje, kako je potrebo ločevati odpadke, o zabojnikih, ki jih uporabljamo za ločeno zbiranje odpadkov, in zbiralnih akcijah. Po prebranem besedilu, smo se z učenci pogovorili, o čem govori besedilo.

Nato smo na tla nastavili različne odpadke in smetnjake za ločeno zbiranje odpadkov. Najprej je nekaj odpadkov razvrstila Luna, kar pa je spadalo med nevarne odpadke, so razvrstili učenci. Pripravljene so imeli smetnjake za papir, embalažo, mešane komunalne odpadke, steklo in kovino. Učenci so tudi Luno usmerjali, v kateri smetnjak mora odložiti določen odpadek, da jih je pravilo razvrstila. Nekateri odpadki, kot so čajna vrečka, pluta in obliž, so učencem povzročili nekaj težav, saj niso bili prepričani, v kateri smetnjak bi razvrstili posamezni odpadek. Skupaj smo se pogovorili in določili, kaj spada v kateri smetnjak.

Nato so učenci prejeli še delovni list, na katerem so morali s pravilno barvo pobarvati smetnjake za ločeno zbiranje odpadkov, nato pa še povezati odpadke v pravilni smetnjak.

Slika 76: Reševanje učnega lista

Učenci so pri uri z veseljem sodelovali. Najprej so psički prebrali besedila. Še posebej pozorni smo bili, da so besedilo prebrali pravilno in da so dobro poslušali, kaj berejo, torej da so brali z razumevanjem, saj so potem morali odgovarjati na vprašanja. Tudi pri ločevanju odpadkov so poznali vse smetnjake, nov smetnjak zanje je bil samo črn smetnjak za zbiranje kovine, kamor so razvrstili izgubljeni ključ. Brez težav so vedeli, da se odpadne baterije zbirajo v posebnih smetnjakih, tako kot tudi kartuše. Pri reševanju učnega lista so imeli nekaj težav s povezovanjem, ker niso bili natančni. Pri učni uri so bili realizirani vsi zastavljeni učni cilji, saj

so učenci na koncu znali razložiti, kaj je ekološki otok, kam razvrščamo nevarne odpadke, kaj se lahko zgodi, če odpadkov ne ločujemo pravilno, ter kako lahko pripomoremo k čistejšemu okolju.

3.4.8 Pobiranje odpadkov v okolici šole

Uro ločevanja odpadkov smo tokrat še nadgradili. Odločili smo se, da učenci usvojeno znanje v učilnici preizkusijo okolici šole, v naravi. Učenci so počakali na prihod psičke in njene vodnice. Psička je imela v predpasniku že pripravljene tri barve šapic, ki so bile namenjene temu, da se učenci razdelijo v tri skupine. Vsak učenec je iz žepka potegnil eno šapico. Nato so se učenci posedli v skupine glede na izvlečeno barvo (rdeča, zelena in rjava).

Slika 77: Papir

Slika 78: Mešani odpadki

Učencem smo povedali, da se bomo odpravili ven in skupaj pobirali odpadke v okolici šole. Najprej smo določili, katera skupina bo »pobirala in nosila« vrečko z določenimi odpadki. Ponovili smo, kaj spada v kateri smetnjak, da bodo pravilno razvrščali smeti. Vse odpadke so pobirali vsi učenci, le v pravilno vrečo so jih morali razvrstiti. Tako smo skupaj pobirali papir, embalažo, mešane komunalne odpadke in biološke odpadke.

Slika 79: Poslušanje navodil za delo

Zunaj jim razdelimo rokavice, prijemalke za pobiranje smeti in nato smo po skupinah začeli pobirati odpadke. Najprej smo se odpravili proti ograjeni travnati površini. Ob ograji smo našli kar nekaj odpadkov. Nato smo se odpravili proti igralom, potem še za šolo in v park nasproti šole. Učenci so našli veliko odpadne embalaže, mešanih odpadkov in bioloških odpadkov. Ker so bile smeti majhne in ne povsem določne oblike, so imeli težave pri določevanju ali gre za embalažo ali za papir. Zato so velikokrat prišli do učiteljic in spraševali, kam sodi kateri odpadki, ki so ga našli. S pobiranjem smeti so se zelo izkazali, saj so ob koncu čistilne akcije pravilno ločevali odpadke. Znali so razložiti, kaj se lahko zgodi z živalmi, če se zapletejo med odpadke. Ponovno smo poudarili, da moramo biti zelo pozorni, kam odlagamo odpadke.

Slika 80: Pobiranje manjših odpadkov

Slika 81: Odpadki za šolo

Slika 82: Odpadni les

Slika 83: Pobiranje odpadkov v parku

Ko smo pobrali vse odpadke, smo se sprehodili do ekološkega odtoka, kjer so učenci odložili odpadke v pravilni zabojnik, vreče za smeti pa so odložili med embalažo.

Slika 84: Embalaža

Slika 85: Papir

Slika 86: Biološki odpadki

Slika 87: Mešani komunalni odpadki

Za učence je bilo pobiranje odpadkov zelo zanimivo, pri tem jim je pomagala tudi psička Luna, ki jim je na koncu dovolila, da se skupaj z njo tudi igrajo in izvedejo nekaj trikov, ki jih že znajo. Ker so pred igro z njo bili učenci zelo nemirni in igrivi, jih je psička z lajanjem opozorila, da se morajo umiriti, saj bo drugače tudi ona zmedena in ne bo vedela, kdo bi se rad z njo igral. Tako so učenci spoznali, da morajo biti tudi v naravi ob psički mirni, da bo lahko sledila njihovim navodilom. Nato pa smo se z učenci vrnili v šolo, v umivalnici smo si dobro umili roke in kasneje v razredu še razkužili, saj smo prijemali različne smeti, pa čeprav z rokavicami, in tudi bili v stiku s psom.

Slika 88: Zaključek čistilne akcije

3.4.9 Starši in mladiči

Po malici smo z učenci pripravili razred za prihod psičke in za naše skupno delo. Pripravijo si tudi zajčkov zvezek, peresnico in lepilo. Učencem povem, da bodo zaplesali ples Who let the dogs out in ga naučili tudi mene. Pripravili smo glasbo in zaplesali. Učenci so ples zaplesali dvakrat, potem smo se še dodatno razgibali. Nato pa smo na portalu Lilibi ponovili osnovne živalske družine in odigrali dve igri na to temo.

Slika 89: Ples Who let the dogs out

Slika 90: Igra živalske družine

Za delo v razredu sta se pripravili še vodnica in psička Luna. Luna je nosila predpasnik, ki je skrival šapice treh različnih barv, tako so se učenci razdelili v tri skupine. Učencem sem podala navodila za delo. Razdelili se bomo v tri skupine (rdečo, zeleno in rjavo) in reševali kviz o živalskih družinah. Tekmovali bomo, katera skupina jih bo odkrila največ.

Slika 91: Delitev v skupine

Luna je učencem razdelila šapice različnih barv, potem smo določili mesto v razredu vsaki skupini. Učenci so se zbrali in sledila so nadaljnja navodila za delo. Psička bo vsaki skupini prineslo eno vprašanje, njihova naloga bo, da odgovorijo tako, da poiščejo pravilno število, ki kasneje pripelje skupino do končnega vprašanja, ki jim razkrije, katero živalsko družino bodo spoznali. Na kartončkih, ki jih je nosila okoli Luna, so bili zapisani različni računi ali pa navodilo, da so morali učenci s pomočjo vrvice zapisati pisano črko, nato pa poiskati v abecedi, na katerem mestu se skriva ta črka.

Slika 92: Delitev nalog

Slika 93: Vprašanja je delila Luna

Da v razredu med reševanjem ni bilo prevelike zmede, smo najprej rešili celoten kviz do konca, nato pa so učenci prejeli kartončke, na katerih so bile različne živalske družine, tudi takšne, ki jih med kvizom nismo spoznali. V kvizu so s pomočjo pesmi, plesa, sledi, ugank in risanja ugotovili, katera živalska družina se skriva. Spoznali so srnjo, ovčjo, kravjo, puranjo, račjo, kozjo, kokošjo, konjevo, zajčjo in kosovo družino.

Slika 94: Zapis pisane črke

Slika 95: Sestavljanje prikazuje eno izmed živalskih družin

Slika 96: Natančno spremljanje risbe v nastajanju

Najprej je bila naloga učencev, da poiščejo, katere živalske družine smo srečali pri kvizu in jih razvrstijo. Vse ostale živalske družine pa vrnejo in jih ne uporabijo pri zapisu v zvezek.

Slika 97: Zapis v zvezek

Učenci so napisali v zvezek naslov Živalske družine, nato pa so prilepili vse živali, ki smo jih srečali v kvizu. Njihova naloga je bila, da so zraven fotografije živali zapisali njihovo ime.

Učenci so v skupinah sodelovali zelo dobro in tudi vodje skupin so svoje delo opravili dobro, saj so usmerjali svoje člane tako, da so sodelovali in si med seboj pomagali. Nekaj težav so imeli učenci pri prepoznavanju jelena stopinje in pri prepoznavanju jelenovega oglašanja v

času gonitve. Prav tako so učenci naleteli na težavo pri zapisu pisanih črk s pomočjo vrvice. Potrebovali so kar nekaj časa, da so oblikovali pravilne črke, čeprav naloga ni ena izmed težjih. Učenci so zelo hitro prepoznali tiste živalske družine, kjer so morali zaplesati in kjer je bilo potrebno prepoznati žival, ki so jo na posnetku risali po korakih. Večina učencev je prepoznala vse živalske družine, posamezniki pa so imeli nekaj težav še pri prepoznavi purana. Učenci niso imeli nobenih težav pri računanju do 100. Rešitev je bila namig za odkritje naslednje živalske družine.

3.4.10 Sledi

Potekala je naša zadnja skupna učna ura s psičko in vodnico ter hkrati zadnja ura pred velikonočnimi prazniki. Zato smo se odločili, da bo potekala nekoliko drugače. Za učence smo pripravili lov na zaklad, ki se je vsebinsko nanašal na sledi, ki jih najdemo v okolici in ki jih učenci lahko srečujejo v vsakdanjem življenju.

Učenci so se ponovno razdelili v tri skupine, in sicer so tokrat tvorili rdečo, modro in rjavo skupino. V razredu smo prebrali prva navodila. Napisano je bilo, da naj v tišini pospravijo vse stvari v razredu, se postavijo v kolono in se odpravijo v garderobo. Namig je učencem povedal, da najdejo nov namig tam, kjer imajo pospravljene čevlje, da jih Muca Copatarica ne odnese. Navodila so morali učenci prebrati vsi skupaj.

Slika 98: Branje navodil

Prvi namig je učence spomnil, da morajo delati po skupinah, in sicer je rdeča skupina raziskovala sledi, ki jih puščajo vozila. V peskovniku so odtisnili sledi gum, ki jih je puščal avtomobil. Nato so razmišljali, ali imajo vsa vozila enake sledi in zakaj ne, kaj sploh so sledi, zakaj jih puščamo. Modra skupina je k delu povabila Luno in njeno vodnico, saj so s pomočjo vode odtisnili Lunino tačko. Ker pa Luni voda ni bila všeč, so da so dobili še boljši odtis, tudi oni v peskovniku odtisnili lunino stopalo. Še bolje pa se je Lunina sled videla v mokrem pesku. Njihova naloga je bila, da razmislijo, katera žival ima zelo podoben odtis stopala in pušča sledi kot Luna. Tretja, rjava skupina je odtisnila čevlji, razmislila je, kako se razlikujejo naša stopala in kakšne podplate imajo naši čevlji, zakaj imajo zimski čevlji drugačen podplat kot poletni.

Slika 99: Avtomobil in sledi

Slika 100: Zakaj so čevlji različni?

Slika 101: Lunino stopalo

Slika 102: Pasji odtis

Nato so po skupinah sledili stopinjam, ki so jih vodile do zaklada. Naloge so bile različne. Razmisliti so morali, kateri simbol bo predstavljal posamezno skupino. Simbol so morali sestaviti iz odpadnega materiala, nato pa poiskati naslednjo stopinjo njihove barve, da so našli novi namig. Pri tretji postaji so imeli v škatli nastavljene različne živali in njihove sledi. Živali so morali povezati s pravilno sledjo. Če so vse sestavili pravilno, se jim je na drugi strani sličic sestavil zapis, kje se skriva naslednji namig. Pri četrti postaji so se velikonočnemu zajčku povsem pomešale črke. Iz danih črk so morali poiskati pravilno besedo, nato pa poiskati novo sled, kjer jih je čakala nova naloga, ki jih je vodila do skritega zaklada. Pri peti postaji so torej že vedeli, katera stopinja spada h kateri živali, ugotovili so tudi, da imajo živali različne oblike stopinje, zato so zdaj morali poiskati nekaj, kar je bilo v okolici majhnega, nekaj zelenega, nekaj bodečega, nekaj mehkega, in nekaj, kar jih je spominjalo na Luno. Nato pa so sledili še stopinjam, ki so jih pripeljale do predzadnje naloge, pri kateri so se morali umiriti. Od

vznemirjenja so postali zelo glasni, zato so zdaj morali prisluhniti naravi. V okolici so morali zaznati dve ptici, kako se oglašata, hkrati pa so razmišljali, ali imajo vse ptice enake sledi. Ugotovili so, da se tudi ptice med seboj razlikujejo, zato jim je velikonočni zajček dal namig, da morajo poiskati naslednji namig pri ptičji sledi. Tam se je namreč skrival še zadnji namig do skritega zaklada. Ker pa to ni bila stopinja povsem običajne ptice, so morali učenci dobro pogledati, da so našli namig pri račji stopinji. Do skritega zaklada jih je ločila le še zadnja naloga, in sicer so morali s pomočjo fotografij sestaviti razvojni krog žabe, nato pa narediti 10 žabjih poskokov proti ograji. Učenci so brez večjih težav našli zaklad, ki se je skrival pri drevesu tik ob ograji. Skupine so z nalogami končale različno, ene prej, druge kasneje, zato so učenci počakali na prihod vseh skupin, nato pa so skupaj prebrali sporočilo, ki ga je ob zakladu napisal velikonočni zajček.

Slika 103: Pot do zaklada

Slika 104: Nabran material za izdelavo simbola skupine

Slika 105: Simbol rdeče skupine

Slika 106: Iskanje živali in sledi

Slika 107: Odkrivanje novega namiga

Slika 108: Branje navodil nove postaje

Slika 109: Iskanje besede med pomešanimi črkami

Slika 110: Poišči nekaj, kar je ...

Učenci so se nato posladkali s čokoladnimi jajci in Luni dali tudi priboljške, za njeno pomoč pri iskanju skritega zaklada. Skupaj so pospravili vse odpadke, se poslovili od Lune in se nato sprostili na igralih.

Slika 111: Najden zaklad

Slika 112: Triki z Luno in slovo

Slika 113: Nagrada za Luno

Slika 114: Igra na igralih

Tako se je zaključilo naše skupno druženje s psičko in njeno vodnico ter mano in celotnim razredom. Učenci so bili navdušeni nad urami, ki smo jih izvedli skupaj s pomočjo psičke in njene vodnice, še posebej pa so uživali pri urah, ko so lahko odšli ven skupaj z Luno in raziskovali različne stvari kar v naravi. Učenci so pri učnih urah, ki so se izvajale zunaj učilnice, bili zelo pridni in so še raje sodelovali. Tudi tokrat niso razočarali, izpolnili in realizirali smo vse zastavljene cilje.

3.4.11 Zaključek aktivnosti

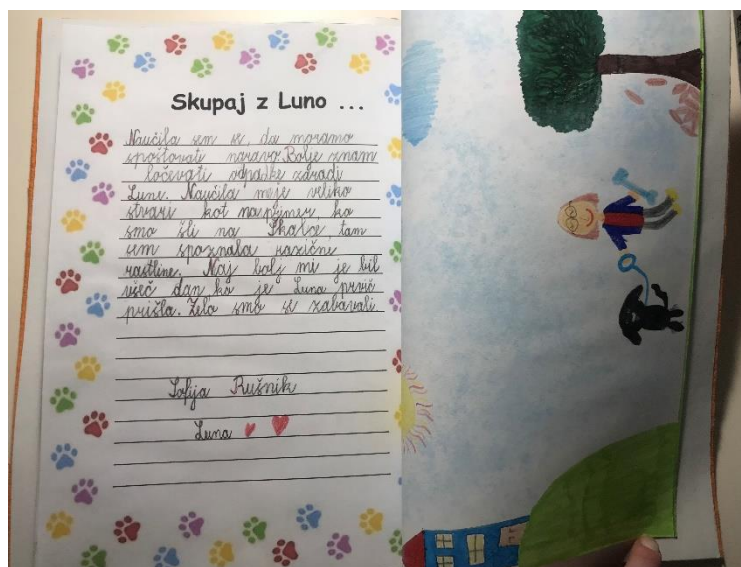
Po zaključenih aktivnostih smo se z učenci pogovorili, kaj vse smo se naučili skupaj s terapevtsko psičko Luno. Za učence smo pripravili PPT predstavitev, v kateri smo nanizali fotografije, ki so obudile spomine na skupno učenje. Ob fotografijah smo obujali spomine o izvedenih aktivnostih. Ob posamezni fotografiji so učenci pripovedovali, kaj smo takrat počeli, spomnili so se različnih zanimivih dogodkov, prav tako pa smo obudili znanje, ki smo ga usvojili skupaj z Luno.

Po pregledu fotografij so učenci prejeli posebne liste. Najprej so razmislili, kaj vse so se z Luno naučili, katera izvedena aktivnost jim je bila najbolj všeč in se jim je najbolj vtisnila v spomin ter kaj bi si še želeli početi z Luno. Nato so misli napisali. Po zapisu so prejeli še liste, na katere so lahko narisali svoj najljubši dogodek z Luno.

Iz napisanega smo prepoznali, da so učenci radi sodelovali s terapevtsko psičko in njeno vodnico ter da bodo tak način poučevanja pogrešali. Kasneje smo zapise in risbice učencev zvezali v knjigo, ki je nastala v dveh izvodih, enega so prejeli učenci, učiteljica in psička Luna v šoli, drugi pa je ostal meni.

Slika 115: Izdelana knjiga

Slika 1166: Delo učencev

3.5 Postopki zbiranja informacij

3.5.1 Organizacija zbiranja podatkov

Podatke o vtisih dela s terapevtskim psom smo zbirali s pomočjo orodja za spletno anketiranje 1ka. Povezavo do spletnega anketnega vprašalnika skupaj s povabilom za sodelovanje je staršem posredovala mentorica na šoli preko spletne aplikacije eAsistent. Anketa do spletnega vprašalnika je bila aktivna v mesecu maju, ko smo zaključili z izvajanjem vseh aktivnosti, v katere sta bila vključena terapevtski pes in vodnica. Anketiranci, ki vprašalnika niso rešili v celoti, so bili izključeni iz analize.

3.6 Rezultati in interpretacija

3.6.1 Sprejetost informacije o prisotnosti terapevtskega psa pri pouku

Tabela 3.1: Frekvenčna porazdelitev odgovorov na vprašanje »Kako ste sprejeli informacijo, da bo v razredu pri pouku prisoten terapevtski pes?«

Sprejetost informacije o prisotnosti terapevtskega psa pri pouku	F	f %
Sploh mi ni všeč	0	0
Ni mi všeč	0	0
Niti niti	0	0
Všeč mi je	3	15
Zelo mi je všeč	17	85
Skupaj	20	100

f – število odgovorov; f % – strukturni odstotek

Več kot štirim petinam staršev je bila informacija, da bo v razredu pri pouku prisoten terapevtski pes, zelo všeč. Redki so bili takšni starši, ki jim je bila informacija všeč (15 %).

Tabela 3.2: Frekvenčna porazdelitev odgovorov na vprašanje »Kako ste občutili novi način poučevanja?«

Nov način poučevanja	F	f %
Sploh mi ni všeč	0	0
Ni mi všeč	0	0
Niti niti	0	0
Všeč mi je	3	15
Zelo mi je všeč	17	85
Skupaj	20	100

f – število odgovorov; f % – strukturni odstotek

Novi način poučevanja je bil všeč vsem staršem. Ena petina staršev se je opredelila, da jim je bil ta način poučevanja všeč, kar 85 % staršev pa se je opredelilo, da jim je bil takšen način poučevanja zelo všeč.

Tabela 3.3: Frekvenčna porazdelitev odgovorov na vprašanje »Vas je bilo strah, kako bo odreagiral terapijski pes in kako bo odreagiral vaš otrok ob nepredvidljivih situacijah?«

Reagirane ob nepredvidljivih situacijah	F	f %
Da	2	10
Ne	18	90
Skupaj	20	100

f – število odgovorov; f % – strukturni odstotek

Kar 90 % staršev ni izrazilo skrbi, kako bosta odreagirala njihov otrok in terapijski pes ob nepredvidljivih situacijah v razredu, zgolj 10 % staršev pa strah izrazilo.

Tabela 3.4: Frekvenčna porazdelitev odgovorov na vprašanje »Ali so vam otroci doma pripovedovali, kaj je počel terapijski pes v razredu?«

Pripovedovanje o terapijskem psu	F	f %
Da	19	95
Ne	1	5
Skupaj	20	100

f – število odgovorov; f % – strukturni odstotek

Večina učencev (95 %) je staršem doma pripovedovala, kaj je počel terapijski pes v razredu pri pouku. Le en učenec (5 %) se s starši doma ni pogovarjal o aktivnostih s terapijskim psom pri pouku.

3.6.2 Vtisi učencev o delu s terapijskim psom

Kodiranje in določanje začasnih pojmov

Tabela 3.5: *Odgovori na vprašanje »Kaj so povedali vaši otroci o poučevanju s terapijskim psom?«*

KODA	POSTAVKA (=izjava)	(ZAČASNI) POJEM
1A1	Izvajanje različnih aktivnosti	Aktivnosti
2B1	Veseli so bili prihoda psičke	Prihod
3B1	Pripovedovanje o psički	Pripovedovanje
4B1	Aktivnosti, izvedene s psom	Aktivnosti
5C1	Kaj so se naučili	Znanje
6C1	Kaj so delali z Luno	Igra
7Č1	Veselje ob prihodu	Veselje
8D1	Prijazna psička	Lastnosti
9D1	Komaj so čakali na prihod	Prihod
10E1	Strah pred psi, pred Luno ne	Strah
11F1	Pripovedovanje o Luni	Pripovedovanje
12F1	Veselili so se prihoda v šolo	Veselje
13G1	Igra z Luno	Igra
14H1	Iskanje zaklada z Luno	Aktivnosti
15I1	Uživanje v družbi psa	Veselje
16J1	Luna obvlada veliko stvari	Aktivnosti
17J1	Navdušenje	Veselje
18K1	Uživanje z Luno	Veselje
19L1	Igra s psom	Igra
20L1	Veselje	Veselje
21L1	Komaj so čakali na prihod	Prihod
22M1	Večja motivacija za delo	Motivacija
23N1	Dobro počutje ob prisotnosti psa	Veselje
24O1	Učenje o organih in skeletu	Znanje
25P1	Učenje o notranjih organih in skeletu	Znanje
26R1	Iskanje zaklada	Aktivnosti
27R1	Sedenje psičke v razredu	Aktivnosti
28S1	Sprehod in metanje storžev	Aktivnosti
29S1	Pobiranje smeti	Aktivnosti
30S1	Učenje o delih telesa	Znanje
31S1	Kako reagirati ob napadu psa	Znanje
32Š1	Zelo zabavno	Veselje

Ureditev začasnih pojmov

Tabela 3.6: Ureditev začasnih pojmov o vtisih učencev

IZPIS ZAČASNIH POJMOV	IZPIS KOD	ŠTEVILO
Aktivnosti	1A1, 4B1, 14H1, 16J1, 26R1, 27R1, 28S1, 29S1	8
Prihod	2B1, 9D1, 21L1	3
Pripovedovanje	3B1, 11F1	2
Znanje	5C1, 24O1, 25P1, 30S1, 31S1	5
Igra	6C1, 13G1, 19L1	3
Veselje	7Č1, 12F1, 15I1, 17J1, 18K1, 20L1, 23N1, 32Š1	8
Lastnosti	8D1	1
Strah	10E1	1
Motivacija	22M1	1

Kategoriziranje

Tabela 3.7: Kategoriziranje pojmov o vtisih učencev

NADREJENE KATEGORIJE	IZPIS KOD	POSTAVKE	ŠTEVILO
Aktivnosti	1A1, 4B1, 14H1, 16J1, 26R1, 27R1, 28S1, 29S1, 6C1, 13G1, 19L1, 5C1, 24O1, 25P1, 30S1, 31S1	Izvajanje različnih stvari z Luno (3 x), iskanje zaklada (2 x), sprehod in metanje storžev, pobiranje smeti, sedenje psičke v razredu, reagiranje ob napadu psa, učenje delov telesa.	16
Čustva	10E1, 7Č1, 12F1, 15I1, 17J1, 18K1, 20L1, 23N1, 32Š1,	Strah pred psi, veselje (8 x).	9
Prihod	2B1, 9D1, 21L1	Komaj so čakali na prihod (2 x), veseli so bili prihoda psičke.	3
Pripovedovanje	3B1, 11F1	Pripovedovanje o psički (2 x).	2
Drugo	8D1, 22M1	Prijazna psička, večja motivacija za delo.	2

Rezultati v Tabeli 3.7, prikazujejo, da so učenci svojim staršem veliko pripovedovali o vključevanju terapevtskega psa k pouku. Večina učencev je doma pripovedovala o različnih aktivnostih, ki smo jih izvajali s psičko. Med te aktivnosti so navajali iskanje zaklada, sprehod in metanje storžev, učenje o organih in skeletu ter pobiranje smeti. Prav tako starši poročajo, da so se njihovi otroci zelo veselili prihoda psičke v razred (7Č1, 12F1, 15I1, 17J1, 18K1 ...), samo eni starši so opozorili, da se njegov otrok boji psa, kljub temu pa se je otrok veselil prihoda terapevtske psičke in dela z njo (10E1). Prav tako lahko iz tabele razberemo, da so učenci nestrpno pričakovali obisk in prihod psičke v razred (2B1, 9D1, 21L1), ter da so staršem

pripovedovali o dogajanju v šoli (3B1, 11F1). Starši so navedli tudi, da je psička zelo prijazna ter da imajo učenci večjo motivacijo za sodelovanje pri pouku ob prisotnosti psičke v razredu.

3.6.3 Mnenje staršev o delu in poučevanju s terapevtskim psom

Kodiranje in določanje začasnih pojmov

Tabela 3.8: Odgovori na vprašanje "Kako ob zaključku gledate na izpeljavo učne snovi s terapevtskim psom?"

KODA	POSTAVKA (=izjava)	(ZAČASNI) POJEM
1A2	Pes je lahko dober motivator	Motivator
2B2	Priporočamo še drugim generacijam	Zadovoljstvo
3B2	Marsikdo si bo zapomnil 2. razred po Luni	Spomin
4C2	Pozitivna izkušnja	Zadovoljstvo
5C2	Dobra oblika dela	Način dela
6Č2	Zelo zadovoljna	Zadovoljstvo
7D2	Imeli so se odlično, Luno bodo pogrešali	Spomin
8E2	Zelo pozitivno	Zadovoljstvo
9F2	Vse je bilo v redu	Zadovoljstvo
10G2	Super izpeljana učna snov z Luno	Način dela
11H2	Pozitivno, več takih povezovalnih vsebin	Način dela
12I2	Lepo	Zadovoljstvo
13J2	Super	Zadovoljstvo
14K2	Pozitivno, pohvalno	Zadovoljstvo
15L2	Zelo v redu	Zadovoljstvo
16M2	Zelo sem zadovoljna	Zadovoljstvo
17N2	Zdi se mi super	Zadovoljstvo
18O2	Zelo zanimivo	Zadovoljstvo
19P2	Pozitivna in zanimiva ter vzpodbudna stvar za otroke	Motivator
20R2	Otroci so bili navdušeni	Zadovoljstvo
21S2	Zadovoljni in hvaležni	Zadovoljstvo
22S2	Otrok doživel zelo lepe, zanimive in učinkovite stvari	Motivator

Ureditev začasnih pojmov

Tabela 3.9: Ureditev začasnih pojmov o vtisih staršev glede izpeljane učni snovi s pomočjo terapevtskega psa

IZPIS ZAČASNIH POJMOV	IZPIS KOD	ŠTEVILO
Motivator	1A2, 19P2, 22S2	3
Zadovoljstvo	2B2, 4C2, 6Č2, 8E2, 9F2, 12I2, 13J2, 14K2, 15L2, 16M2, 17N2, 18O2, 20R2, 21S2	14
Spomin	3B2, 7D2	2
Način dela	5C2, 10G2, 11H2	3

Kategoriziranje

Tabela 3.10: Kategoriziranje pojmov o mnenju staršev glede izpeljane učne snovi s terapevtskim psom

NADREJENE KATEGORIJE	IZPIS KOD	POSTAVKE	ŠTEVILO
Poučevanje	1A2, 19P2, 22S2, 5C2, 10G2, 11H2	Pes je lahko dober motivator (3 x), dobra oblika dela (3 x).	6
Pozitivna izkušnja	2B2, 4C2, 6Č2, 8E2, 9F2, 12I2, 13J2, 14K2, 15L2, 16M2, 17N2, 18O2, 20R2, 21S2, 3B2, 7D2	Pozitivna izkušnja (14 x), marsikdo si bo 2. razred zapomnil po Luni (2 x).	16

Rezultati v zgornji tabeli prikazujejo, kako starši gledajo na izpeljano učno snov s pomočjo terapevtskega psa. Večina staršev je nad takšnim načinom navdušena in zadovoljna, saj so napisali, da je lahko pes dober motivator učencem pri sodelovanju pri pouku (1A2, 19P2, 22S2), prav tako so zadovoljni s takšnim načinom dela, saj pravijo, da je takšen način poučevanja dober in da bi si želeli še več takšnih povezovalnih vsebin (5C2, 10G2, 11H2). Starši so prav tako navedli, da ocenjujejo takšen način dela kot pozitivno izkušnjo in nekaj zanimivega (17N2, 18O2, 20R2 ...), hkrati pa menijo, da si bodo njihovi otroci 2. razred najbolj zapomnili ravno po obiskih psičke Lune (3B2, 7D2).

3.6.4 Želje, pobude, misli staršev za nadaljnje delo

Kodiranje in določanje začasnih pojmov

Tabela 3.11: Odgovori na vprašanje "Ali bi želeli še kaj sporočiti?"

KODA	POSTAVKA (=izjava)	(ZAČASNI) POJEM
1A3	Pes bi lahko bil prisoten vsaj enkrat tedensko	Prisotnost psa
2B3	Vse dobro naprej	Želje
3C3	Psička bi lahko bila večkrat v šoli	Prisotnost psa
4Č3	Prisotnost psa skozi vse leto	Prisotnost psa
5D3	Vse dobro še naprej s poučevanjem z Luno	Želje
6E3	Ne	Brez želja
7F3	Hvala za trenutke, ki so jih lahko preživeli z Luno	Zahvala
8G3	Terapevtski pes bi lahko bil prisoten v vseh dnevih in urah v šoli	Prisotnost psa
9H3	Ne bi	Brez sporočila
10I3	Še več takih uric	Prisotnost psa
11J3	Veseli bi bili, če še nadaljujete s takšnim načinom poučevanja	Prisotnost psa

Ureditev začasnih pojmov

Tabela 3.12: Ureditev začasnih pojmov o željah, pobudah in mislih staršev za nadaljnje delo

IZPIS ZAČASNIH POJMOV	IZPIS KOD	ŠTEVILO
Prisotnost psa	1A3, 3C3, 4Č3, 8G3, 10I3, 11J3	6
Želje	2B3, 5D3	2
Brez sporočila	6E3, 9H3	2
Zahvala	7F3	1

Kategoriziranje

Tabela 3.13: Kategoriziranje pojmov o željah, pobudah in mislih staršev za nadaljnje delo

NADREJENE KATEGORIJE	IZPIS KOD	POSTAVKE	ŠTEVILO
Prisotnost psa	1A3, 3C3, 4Č3, 8G3, 10I3, 11J3	Pes bi lahko bil prisoten vsaj enkrat tedensko, psička bi lahko bila večkrat v šoli, še več takih uric ...	6
Pobude	2B3, 5D3, 7F3	Vse dobro naprej s poučevanjem z Luno (2 x), hvala za trenutke, ki so jih lahko preživeli z Luno.	3
Brez sporočila	6E3, 9H3	Ne bi (2 x).	2

Rezultati v zgornji tabeli prikazujejo odgovore staršev na vprašanje, ali bi nam želeli sporočiti še kaj. Odgovori staršev se nanašajo predvsem na prisotnost psa v razredu, saj si želijo, da bi bil pes večkrat oz. pogostejše prisoten pri pouku (1A3, 3C3, 4Č3, 8G3, 10I3, 11J3). Prav tako so zapisali nekaj pobud, kot so, da želijo terapevtskemu paru še naprej veliko uspeha (2B3, 5D3). Izkazali so tudi zahvalo, da so lahko njihovi otroci preživeli in izvedli pouk v družbi terapevtske psičke (7F3). Nekaj staršev sporočilo ničesar (6E3, 9H3).

4 ZAKLJUČEK

V osnovni šoli se učenci srečujejo z naravoslovjem v prvi triadi pri pouku spoznavanja okolja, kasneje pri pouku naravoslovja in tehnike, naravoslovja in biologije. Ves proces izobraževanja učence spodbujamo, da bi se aktivno vključevali v pouk naravoslovja. Tudi učni načrt za spoznavanja okolja temelji na dveh glavnih ciljih – razumevanje okolja in aktivno spoznavanje okolja. Poudarja se raziskovanje, ki ga velikokrat povežemo z aktualnimi dogodki, kar vodi do izkustvenega učenja, saj učenci na takšen način lažje povezujejo svoje izkušnje in znanje. Na podlagi teoretičnih spoznanj smo izvedli še praktični del naloge. Naš namen je bil prikazati aktivno vključevanje terapevtskega psa pri pouku naravoslovnih vsebinah v 2. razredu osnovne šole. Pripravili smo različne dejavnosti, ki smo jih izvedli in analizirali.

Aktivnosti smo skrbno načrtovali in pripravili tako, da smo lahko vključili terapevtskega psa, hkrati pa smo izpolnili cilje iz učnega načrta. Učencem so bile aktivnosti zanimive. Za vsako smo pripravili učno pripravo in ves potreben material za izvedbo ure. Izvajali smo jih od 3. 3. 2023 do 16. 4. 2023 na Osnovni šoli Pod goro v 2. b razredu. Razred je štel 25 učencev, pri aktivnostih so sodelovali vsi.

Urne priprave, v katerih so navedeni učni cilji, ki jih uresničujemo s posamezno dejavnostjo, so namenjene predvsem učiteljem. Ciljem kasneje sledijo tudi opisi razčlenitev vzgojno-izobraževalnega dela, ki so nam bili v pomoč pri izvedbi posameznih dejavnosti. Želeli smo, da bi učenci ob terapevtskem psu še bolj sodelovali in aktivno razmišljali pri urah spoznavanja okolja. Spodbudno okolje je zagotovo spodbudilo interes za sodelovanje.

Preden je v razred stopil terapevtski par smo vedno poskrbeli, da je bil razred pospravljen in primerno urejen, da se je tudi terapevtska psička v prostoru počutila dobro. Učenci so pripravili prostor za delo (mize so zložili ob steno, stole pa postavili v polkrog, psički so pripravili posodo z vodo). Po končani dejavnosti, ki smo jo izvedli skupaj s terapevtskim parom, so učenci prejeli naloge, s pomočjo katerih so usvojeno snov še enkrat ponovili in tako naredili

zapis v zvezek. Skušali smo vključiti raznovrstne aktivnosti, saj tako učenci kot psička potrebujejo razgibane dejavnosti, da lahko ostanejo zbrani in aktivno sodelujejo pri pouku.

Menimo, da bi se lahko izvedene dejavnosti izvedle še bolje, če bi se kombinirale z drugimi dejavnostmi in ne bi bile v večini usmerjene samo v naravoslovne dejavnosti, prav tako pa bi se lahko izvajale daljši čas. Tako bi učenci še bolj začutili, da je terapevtska psička del njihovega razreda in da jih spodbuja pri vseh aktivnostih. Prav tako bi lahko raziskovali, kako bi lahko terapevtsko psičko vključili v različne šole v naravi in CŠOD.

Trampuševa (2014) navaja, da moramo biti zelo previdni, kadar pripeljemo psa v razred. Pri tem moramo poskrbeti in preveriti, ali ima pes opravljen zdravniški pregled in ali je povsem zdrav. V društvih so pri teh pregledih zelo natančni. Tudi naša terapevtska psička je pred obiskom učencev v šoli opravila veterinarski pregled, kjer so potrdili, da je psička zdrava. Takšne veterinarske preglede opravljajo terapevtski psi vsakih 6 mesecev.

Preden se odločimo, da bomo kot učitelji sodelovali s terapevtskim parom, se moramo zavedati, da imajo lahko številni pomisleke o sodelovanju. Kropp in Shupp (2017) navajata, da se pojavlja največ pomislekov v povezavi z odgovornostjo, kdo bo odgovoren za psa ter kdo bo prevzel odgovornost in nadzor nad vsemi ostalimi udeleženci. Ker je razredna učiteljica bila vodnica terapevtski psički, je to pomenilo, da sem odgovornost za učence prevzela jaz in jih tudi vodila skozi dejavnosti, razredna učiteljica pa je takrat postala vodnica svoji psički in bila odgovorna za vedenje in aktivnosti psičke. Da starši in vodstvo ne bi imeli pomislekov glede izvajanja tovrstnih dejavnosti, so na šoli pridobili soglasja staršev za izvajanje učnega procesa s pomočjo terapevtskega psa, prav tako pa so se starši strinjali, da lahko njihovi otroci sodelujejo pri dejavnostih, ki smo jih izvajali v namen magistrske naloge. Kasneje smo izvedli raziskavo o pogledih staršev na izvajanje učnega procesa s pomočjo terapevtskega psa, s katero smo ugotovili, da so bili starši nad načinom dela zelo zadovoljni in bi si želeli, da bi njihovi otroci pri tovrstnih dejavnostih sodelovali še večkrat.

Pri izvedbi dejavnosti je zelo pomembno, da vesta tako strokovna oseba kot vodnik psa, kaj se bo dogajalo in kakšno bo sosledje posameznih aktivnosti. Ilič (2013) navaja, da mora vodnik psa poskrbeti že pred samo terapijo, da sodeluje s strokovno osebo in da skupaj načrtujeta obisk. Strokovna oseba ima pripravljene in zastavljene cilje, ki jih z obiskom terapevtskega para želi izpolniti, vodnik pa mora poskrbeti, da je njegov pes sposoben opraviti vse aktivnosti. Tako smo tudi mi kot strokovna oseba pred vsakim obiskom terapevtskega psa sodelovali z vodnico in skupaj načrtovali aktivnosti, ki so bile v skladu z načrtovanimi učnimi cilji in so bile hkrati prijazne do terapevtske psičke.

Connell in drugi (2019) menijo, da postajajo programi s pomočjo živali, ki vključujejo otroke, vse pomembnejši v izobraževalnih ustanovah, čeprav na slovenskem prostoru takšen način ni ravno pogost. Connell (2019) navaja, da lahko prisotnost psa v učilnici pripomore k hitrejšemu jezikovnemu razvoju in boljši akademski uspešnosti. Kar smo lahko videli tudi pri učencih, ki so sodelovali pri načrtovanih dejavnostih. Veliko učencev si je želelo pripovedovati o svojih izkušnjah in jih deliti z ostalimi sošolci. Prav tako smo opazili, da so učenci, ki sicer niso v ospredju, pogumno sodelovali in brez težav opravljali zastavljene naloge.

Ugotovitve naše raziskave so lahko v pomoč terapevtskim parom v Sloveniji in tudi vsem učiteljem. Za še boljšo izvedbo dejavnosti skupaj s terapevtskimi pari, lahko izvedene aktivnosti sproti analiziramo in spremljamo napredek udeležencev terapije. Magistrsko delo je tako namenjeno vsem, ki menijo, da je delo s terapevtskimi psi dobro in koristno za otrokov razvoj ter popestritev učnih ur.

VIRI IN LITERATURA

Ambasadorji nasmeha. (b. d.). *O nas*. <https://ambasadorji-nasmeha.si/o-nas/>

Bergel Pogačnik, J. (2019). *Kadar kuža spreminja odnose, učenje socialnih veščin s pomočjo psa*. Narodna in univerzitetna knjižnica.

Bibbo, J. (2013). Staff Members' Perceptions o fan Animal – Assisted Activity. *Oncology Nursing Forum*, 4. <https://www.ons.org/onf/40/4/staff-members-perceptions-animal-assisted-activity>

Callahan, M. (2017). Therapy Dogs in Schools: The Benefit to Students, Teachers. *Space4learning*. <https://spaces4learning.com/Articles/2017/06/14/Therapy-Dogs.aspx>

Charlotte's Litter. (2014). Bringing therapy dogs to your school. *Charlotte's litter*. https://charlottehelenbaconfoundation.org/wp-content/uploads/2013/12/Educator_Resource.pdf

Connell, C. G., Tepper, D. L., Landry, O. in Bennett, P. C. (2019). Dogs in Schools: The Impact of Scecific Human-Dog Interactions on Reading Ability in Children Aged 6 to 8 Years. *Anthrozoös, A multidisciplinary journal of the interactions between people and other animals*, Volume 32, 347-360. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/08927936.2019.1598654>

Dice, F., Santaniello, A., Gerardi, F., Menna, L. F. in Freda, M. F. (2017). Meeting the emotion! Application of the Federico II Model for pet therapy to an experience of Animal Assisted Education (AAE) in a primary school. *Pratiques Psychologiques*, Volume 23, 445–463. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1269176317300226>

Gadomski, A. M., Scribani, M. B., Krupa, N. in Jenkins, P. (2016). Pet dogs and child physical activity: the role of child–dog attachment. *Pediatric Obesity*, 12. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/ijpo.12156>

Gentry, J. W. (1990). What is experiential learning? *Guide to Business Gaming and Experiential Learning*. <https://wmich.edu/sites/default/files/attachments/u5/2013/WHAT%20IS%20EXPERIENTIAL%20%20LEARNING%3F%20%20.pdf>

- Grah, N. (2016). *Izkustveno učenje pri pouku spoznavanja okolja – eksperimenti z jajci*. [Magistrsko delo, Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta]. DKUM. <https://dk.um.si/IzpisGradiva.php?id=64492&lang=slv&prip=rup:15003734:d2>
- Hatch, A. (2015). The View from All Fours: A Look at an Animal-Assisted Activity Program from the Animals' Perspective. *A multidisciplinary journal of the interactions between people and other animals*, Volume 20, 37–50. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.2752/089279307780216632>
- Henderson, L., Grove, C., Lee, F., Trainer, L., Schena, H. in Prentice, M. (2020). An evaluation of a dog-assisted reading program to support students wellbeing in primary school. *Children and Youth Services Review*, Volume 118. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0190740920311361>
- Ilič, N. (2013). *Terapija s pomočjo živali – kaj je to in kako jo lahko uporabim?* Lunba.
- Jalongo, M. R. (2015). An Attachment Perspective on the Child-Dog Bond: Interdisciplinary and International Research Findings. *Early Childhood Education Journal*, 43, 395–405. <https://link.springer.com/article/10.1007/s10643-015-0687-4>
- Juričkova, V., Bozdechova, A., Machova, K. in Varonova, M. (2020). Effect of Animal Assisted Education with a Dog Within Children with ADHD in the Classroom: A Case Study. *Child and Adolescent Social Work Journal*, Volume 37, 677–684. <https://link.springer.com/article/10.1007/s10560-020-00716-x>
- Kamra. (b. d.). *Od zgodovine do sodobnosti*. <https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/od-zgodovine-do-sodobnosti/>
- Kolar, M., Krnel, D., Velkavrh, A. (2011). *Učni načrt. Program osnovna šola. Spoznavanje okolja*. Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo.
- Kropp, J. J. in Shupp, M. M. (2017). Review of the Research: Are Therapy Dogs in Classrooms Beneficial? *Forum on Public Policy*, Volume 2017, no 2. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1173578>
- Lenihan, D., McCobb, E., Diurba, A., Linder, D. in Freeman, L. (2016). Measuring the Effect of Reading Assistance Dogs on Reading Ability and Attitudes in Elementary

- Schoolchildren. *Journal of Research in Childhood Education*, Volume 30, 252–259.
<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02568543.2016.1143896>
- Majcenovič Cipot, D. (2013). Pes – prijatelj in terapevt. V Vešligaj Damiš, J. (ur.). *Magic touch: terapija z živalmi za osebe s posebnimi potrebami* (str. 8–17). Center Naprej.
- Marentič Požarnik, B. (2018). *Psihologija učenja in pouka: od poučevanja k učenju*. Ljubljana: DZS.
- Marentič Požarnik, B., Šarić, M., in Šteh, B. (2019). *Izkustveno učenje*. Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- Marinšek, M., in Tušak, M. (2007). *Človek žival zdrava naveza*. Založba Pivec.
- Massengill Shaw, D. (2013). Man's Best Friend as A Reading Facilitator. *The Reading Teacher*, Volume 66, 365–371.
<https://ila.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/TRTR.01136>
- Muckle, J. in Lasikiewicz, N. (2017). An exploration of the benefits of animal-assisted activities in undergraduate students in Singapore. *Asian Journal of Social Psychology*, Volume 20, 75–84. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/ajsp.12166>
- Mayr, S. (2013). »Der Hund im Kindergarten und sein Einfluss auf Motivation« soziale Kompetenzen und psychische Konstitution der tiergestützt arbeitenden Pädagogin.
<https://www.tierealstherapie.at/wp-content/uploads/2021/09/423.pdf>
- Nakajima, Y. (2017). Comparing the Effect of Animal-Rearing Education in Japan with Conventional Animal-Assisted Education. *Frontiers in Veterinary Science*, Volume 4.
<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fvets.2017.00085/full>
- Nimer, J. in Lundahl, B. (2015). Animal-Assisted Therapy: A Meta-Analysis. *Anthrozoös, A multidisciplinary journal of the interactions between people and other animals*, Volume 20, 225–238.
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.2752/089279307X224773>
- OŠ Pod goro. (b. d.). *Predstavitev šole*. <https://www.podgoro.si/predstavitev-sole-3/>

- Prince, H. E. (2018). Changes in outdoor learning in primary schools in England, 1995 and 2017: lessons for good practice. *Journal of Adventure Education and Outdoor Learning*, Volume 19. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14729679.2018.1548363>
- Rogla - Pohorje. (b. d.). *Slovenske Konjice*. <https://www.roglapohorje.si/sl/destinacija/slovenske-konjice/>
- Roma, R., Tardif-Williams, C. Y., Moore, S. A. in Bosacki, S. L. (2021). A transdisciplinary Perspective on Dog-Handler-Client Interactions in Animal Assisted Activities for Children, Youth and Young Adults. *Human Animal Interaction Bulletin*, Volume 9, No. 2, 62-91.
- https://www.researchgate.net/publication/364516490_A_Transdisciplinary_Perspective_on_Dog-Handler-Client_Interactions_in_Animal_Assisted_Activities_for_Children_Youth_and_Young_Adults
- Slapnik, M. (2017). Kako lahko s pomočjo terapevtskega psa izvajamo vzgojno-izobraževalne dejavnosti. *Delo z otroki s posebnimi potrebami*, 15/2, 1–24.
- <http://ospodgoro.splet.arnes.si/files/2016/07/OBJAVLJEN-%C4%8CLANEK-V-pdf-2017-marec-1.pdf?fbclid=IwAR0Yqw0uXTQGQRETRo-AIZkT420NpawYR0A3ZVBun27H5Vj-WLd6e1Eovs>
- Slovenske Konjice. (b. d.). *Javni zavodi in podjetja*. <https://www.slovenskekonjice.si/objave/51>
- Slovenske Konjice. (b. d.). *Obrtne cone v občini Slovenske Konjice*. <https://www.slovenskekonjice.si/objava/87951>
- Slovenske Konjice. (b. d.). *Predstavitev občine*. <https://www.slovenskekonjice.si/objave/175>
- Slovenske Konjice. (b. d.). *Simboli občine*. <https://www.slovenskekonjice.si/objava/56880>
- Tačke pomagačke. (b. d.). *Slovensko društvo za terapijo s pomočjo psov Tačke pomagačke*. <https://www.tackepomagacke.si/>
- Taštanoska, T. (ur.). (2015). *Krepitev in evalvacija kakovosti v sistemu vzgoje in izobraževanja: nacionalna konferenca KEKS*. KEKS. <https://www.researchgate.net/profile/Lorena-Mihelac->

[2/publication/304395197](https://www.tandfonline.com/publication/304395197) Ugotavljanje in merjenje kakovosti na Solskem centru Novo mesto z uvedbo barometra kakovosti/[links/576e345808ae0b3a3b755b2d/Ugotavljanje-in-merjenje-kakovosti-na-Solskem-centru-Novo-mesto-z-uvedbo-barometra-kakovosti.pdf#page=51](https://www.tandfonline.com/links/576e345808ae0b3a3b755b2d/Ugotavljanje-in-merjenje-kakovosti-na-Solskem-centru-Novo-mesto-z-uvedbo-barometra-kakovosti.pdf#page=51)

Tipper, B. (2011). »A dog who I know quite well«: everyday relationship between children and animals. *Children's Geographies*, Volume 9. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14733285.2011.562378>

Trampuš, M. (2014). *Šapa se predstavi*. Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Trampuš, M. (2014). *Tačke v šoli; Terapevtski pes – učiteljev pomočnik in šolarjev sopotnik*. Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Trampuš, M. (2020). *Tačke na delu*. Narava.

Všeligaj Damiš, J. in Čeh, M. (2013). Ustvarjanje vezi med človekom in živaljo. V Vešligaj Damiš, J. (ur.), *Magic touch, Terapija z živalmi za osebe s posebnimi potrebami* (str. 30-43). Center Naprej.

Vidic, J. (2009). *Življenje s psom*. Dedal.

Vodopivec, I., Papotnik, A., Gostinčar Blagotinšek, A., Skribe Dimec, D., Balon, A. (2011). *Učni načrt. Program osnovna šola. Naravoslovje in tehnika*. Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo.

Van Dijk - Wesselius, J., Van den Berg, A., Mass, J. in Hovinga, D. (2020). Green Schoolyards as Outdoor Learning Environments: Barriers and Solutions as Experienced by Primary School Teachers. *Frontiers in Psychology*, Volume 10. https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2019.02919/full?fbclid=IwAR38nJaa0tBlql5sjPccIrkh6a2ZMvZsjSF_pFS3kuTnlHoF20OSO_JTwLI

Zavod za posredovanje s pomočjo psov PET. (b. d.). *Predstavitev in obrazložitev imena*. <https://www.zavod-pet.si/predstavitev-obrazlozitev-imena/>

Zents, C. E., Fisk, A. K. in Lauback, C. W. (2016). Paws for Intervention: Perceptions About the Use of Dogs in Schools. *Journal of Creativity in Mental Health*, Volume 12. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15401383.2016.1189371>

Yıldırım, G. in Akamca, G. (2017). The effect of outdoor learning activities on the development of preschool children. *South African Journal of Education*.
<https://www.sajournalofeducation.co.za/index.php/saje/article/view/1378/705>

PRILOGA

PRILOGA A: PRIPRAVE NA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO DELO

PRIPRAVA NA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO DELO

OSNOVNA ŠOLA: Osnovna šola Pod goro Slovenske Konjice

PREDMET: Spoznavanje okolja

RAZRED: 2. razred

DATUM:

TEMATSKI SKLOP	Živa bitja
VSEBINA TEMATSKEGA SKLOPA	Pogoji za življenje živali (hrana, voda in rudninske snovi, zrak, prostor)
NASLOV DIDAKTIČNE ENOTE	Spoznavmo psičko

UČNI CILJI

GLOBALNI
Učenci: • vedo, da živali potrebujejo za življenje zlasti vodo, hrano in zrak.

ETAPNI
Učenci: • se natančneje seznanijo z življenjem živali, za življenje potrebujejo predvsem vodo, hrano in zrak.

OPERATIVNI
Izobraževalni kognitivni učni cilji: Učenci: • znajo pojasniti, kaj potrebujejo živali za življenje ob prisotnosti psičke v razredu,

• znajo se samostojno predstaviti, da jih spozna tudi psička, • znajo predvideti, da brez vode ni življenja, psička postane ob aktivnosti žejna.
Vzgojno, afektivni (konativni) učni cilji: Učenci: • sprejemajo ideje in napovedi sošolcev ob pogovoru o različnih »pasjih poklicih«, • krepijo se v sledenju navodil ob različnih nalog, ki jih izvedejo s psičko in samostojno, • pripravijo razred za prihod psičke in ga tudi pospravijo, • navajajo se na žival (psičko).
Psihomotorični učni cilji: Učenci: • razvijajo velike telesne gibe (drža drevesa in želvice), • razvijajo drobne koordinirane gibe (izvleka listkov iz predpasnika, barvanje), • razvijajo govorno sporočanje ob predstavljanju samega sebe.

UČNE METODE

X	VERBALNO-TEKSTUALNE	Pogovor, razgovor.
X	ILUSTRATIVNE-DEMONSTRACIJSKE	Fotografije pasjega bontona in »pasjih poklicev«.
	LABARATORIJSKO-EKSPERIMENTALNE	
X	METODA IZKUSTVENEGA UČENJA	Povezava »pasjih poklicev« in fotografij.

UČNE OBLIKE

X	FRONTALNA UČNA OBLIKA
X	SKUPINSKA UČNA OBLIKA
	DELO V DVOJICAH
X	INDIVIDUALNA UČNA OBLIKA

TEMELJNI POJMI: Povodec, ovratnica, priboljšek.

UČNA SREDSTVA

- UČILA: Fotografije in zapisi različnih poklicev psov, pasji bonton
- UČNI PRIPOMOČKI: /

Viri in literatura:

Kolar, M., Krnel, D., Velkavrh, A. (2011). *Učni načrt. Program osnovna šola. Spoznavanje okolja.*

Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo

Slika 1: Policijski pes (<https://www.pesmojprijatelj.si/clanek/veliki-intervju-vodnika-policijskih-psov>, pridobljeno 27. 2. 2023)

Slika 2: Vojaški pes (<https://www.pesmojprijatelj.si/clanek/kaj-jedo-vojaski-sluzbeni-psi>, pridobljeno 27. 2. 2023)

Slika 3: Terapevtski pes (<https://www.aler.si/pasme-psov/labradorec>, pridobljeno 27. 2. 2023)

Slika 4: Reševalni pes (<https://www.mojpes.com/pogovor/pogovor-borut-modic-vodnik-resevalnega-psa/>, pridobljeno 27. 2. 2023)

Slika 5: Pes reševalec iz vode (<https://dogstodaymagazine.co.uk/2021/06/07/water-rescue-dogs-out-beaches/>, pridobljeno 27. 2. 2023)

Slika 6: Pastirski pes (<https://www.mojpes.com/zanimivo/ovcarski-vs-pastirski-pes/>, pridobljeno 27. 2. 2023)

Slika 7: Razstavni pes (lastni vir, 15. 8. 2022)

Slika 8: Volk (<https://www.pesmojprijatelj.si/clanek/kolumna-volk-in-jaz>, pridobljeno 27. 2. 2023)

Slika 9: Maltežan (<http://www.pasjisolontoutou.si/maltezan/>, pridobljeno 27. 2. 2023)

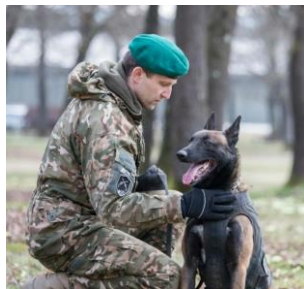
ETAPE UČNE URE	VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO DELO		OBLIKE in METODE DELA	PRIPOMOČKI, POMAGALA
	UČITELJ/UČITELJICA	UČENCI		
1. UVAJANJE (3 min) Uvodna motivacija Napoved učnega cilja	Učence povabim, da se posedejo v krog. Povem jim, da nas bo obiskala psička, ki nam bo pokazala, kaj vse lahko z njo počnemo, kako ravnamo ob njeni prisotnosti v razredu in kako skrbimo za njo.	Posedejo se v krog in prisluhnejo temi učne ure.	Frontalna učna oblika in verbalno tekstualna metoda.	/
2. OBRAVNA NOVIH UČNIH VSEBIN (27 min)	Psičko in vodnico povabimo v razred. Psička se sprehodi med učenci, da jo lahko učenci dobro pogledajo. Nato pa se najprej pogovorimo o pravilih obnašanja, ki veljajo, kadar je v razredu psička. Vodnica učencem razloži, na kaj morajo biti ob prisotnosti psičke še posebej pozorni in kdaj morajo psičko pustiti pri miru.	Skupaj z vodnico spoznajo pravila, ki veljajo, kadar je z nami psička.	Frontalna učna oblika in izkustveno učenje.	Pravila.

	Pravila izobesimo na vidno mesto, da jih lahko učenci vedno opazujejo. Psički določimo prostor v razredu, kjer je učenci ne smejo motiti. Nato pozovem učence, da se sami predstavijo psički, povedo, kako jim je ime in kaj radi počnejo.	Predstavijo se psički.	Individualna učna oblika in verbalno tekstualna metoda.	
	Učence vodnica seznani s hrano, ki jo psička je, in pokaže, katere priboljške ima psička najraje. Nato se pogovorimo, da potrebuje psička tudi vodo, zato se dogovorimo, da morata dežurna učenca pred vsakim obiskom psičke zanjo pripraviti vodo na njenem mestu v razredu. Z učenci tako ugotovimo, da potrebujemo za življenje predvsem hrano, vodo in zrak.	Preizkušajo predmete, ki jih psička potrebuje vsakodnevno. Seznanijo se z osnovnimi potrebami za življenje.	Frontalna učna oblika in verbalno tekstualna metoda.	Ovratnica, povodec, priboljški.

3. PONAVLJANJE (5 min)	Vodnica nam pove, kako se moramo obnašati, če srečamo psa brez povodca in je morda nevaren za nas (drža želvice in drevesa).			
	Psi pa so lahko različni, nekateri so terapevtski kot psička Luna, lahko so tudi policijski ali vojaški psi, reševalni psi, razstavní psi, pastirski psi.	Sodelujejo v pogovoru.	Skupinska učna oblika, izkustveno učenje.	Kartice z različnimi pasmami psov.
	Z učenci ponovimo, kaj vse so izvedeli o psički, kaj rada počne, kje in kako jo lahko božajo.	Sodelujejo pri igri, v pogovoru.	Frontalna učna oblika in verbalno	/
	Učence ponovno opozorimo, da si morajo po obisku dobro umiti roke. Ob koncu ure se ponovno pogovorimo o pravilih, učence spodbudim, da si jih večkrat ogledajo in jih ponovijo, prav tako spomnim dežurne učence, da morajo pred naslednjim obiskom poskrbeti za prostor psičke.	Sodelujejo v pogovoru o pasjem bontonu.	tekstualna metoda.	

Slika 1: Policijski pes

Slika 2: Vojaški pes

Slika 3: Terapevtski pes

Slika 4: Reševalni pes

Slika 5: Pes reševalec iz vode

Slika 6: Pastirski pes

Slika 7: Razstavni pes

Slika 8: Volk

Slika 9: Maltežan

policijski pes

vojaški pes

terapevtski pes

reševalni pes

pes reševalec iz vode

razstavni pes

pastirski pes

PRIPRAVA NA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO DELO

OSNOVNA ŠOLA: Osnovna šola Pod goro Slovenske Konjice

PREDMET: Spoznavanje okolja

RAZRED: 2. razred

DATUM:

TEMATSKI SKLOP	Živa bitja
VSEBINA TEMATSKEGA SKLOPA	Nastanek novega bitja (razmnoževanje, rast, razvoj)
NASLOV DIDAKTIČNE ENOTE	Časovni trak

UČNI CILJI

GLOBALNI
Učenci : • spoznajo, da se ljudje in živali rodijo, rastejo, imajo potomce, se postarajo in umrejo.

ETAPNI
Učenci : • se natančneje seznani z življenjem ljudi, da se ljudje rodijo, rastejo, imajo potomce, se postarajo in umrejo.

OPERATIVNI
Izobraževalni kognitivni učni cilji: Učenci: • znajo poimenovati različne pasme psov s pomočjo fotografij, • znajo razložiti, kako se je pes udomačil (s pomočjo razlage o zgodovini psa), • znajo povzeti in predstaviti razvojne stopnje človeka in psa ob fotografijah ter sestavi življenjskega traku,

• znajo pravilno razvrstiti potek dogodkov v svojem življenju ob zapisih življenjskega traku.
Vzgojno, afektivni (konativni) učni cilji: Učenci: • sprejemajo ideje in napovedi sošolcev v pogovoru o zgodovini razvoja psa ter različnih pasmah psov, • krepijo se v sledenju navodil pri oblikovanju tabelske slike, • pripravijo razred na prihod psičke in ga tudi pospravijo.
Psihomotorični učni cilji: Učenci: • razvijajo drobne koordinirane gibe (sestavljanje življenjskega traku), • razvijajo govorno sporočanje ob predstavljanju življenjskega traku in različnih pasem psov.

UČNE METODE

X	VERBALNO-TEKSTUALNE	Ustna razlaga (opisovanje, pojasnjevanje, pripovedovanje).
X	ILUSTRATIVNE-DEMONSTRACIJSKE	Delo s fotografijami.
	LABARATORIJSKO-EKSPERIMENTALNE	
X	METODA IZKUSTVENEGA UČENJA	Sestavljanje življenjskega traku (človek in pes).

UČNE OBLIKE

X	FRONTALNA UČNA OBLIKA
X	SKUPINSKA UČNA OBLIKA
	DELO V DVOJICAH
X	INDIVIDUALNA UČNA OBLIKA

TEMELJNI POJMI: mladič, odrasel pes, dojenček, malček, otrok, mladostnik, odrasel, starostnik, avtohtona pasma.

UČNA SREDSTVA

- UČILA: fotografije psov različnih pasem, delovni list.
- UČNI PRIPOMOČKI: /

Viri in literatura:

Kolar, M., Krnel, D., Velkavrh, A. (2011). *Učni načrt. Program osnovna šola. Spoznavanje okolja*. Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo.

Infodrom – Eli in vzgoja psov (<https://www.youtube.com/watch?v=lZAlnLcEzxU>, pridobljeno 27. 2. 2023)

Infodrom – Psi reševalci (<https://www.youtube.com/watch?v=3CKHQ501obc>, pridobljeno 27. 2. 2023)

Infodrom – Gaja, pes terapevt (<https://www.youtube.com/watch?v=HuGwQnL9-t8>, pridobljeno 27. 2. 2023)

Firbcologi – PET (<https://www.youtube.com/watch?v=C1dIWlM4Lo&t=58s>, pridobljeno 27. 2. 2023)

ETAPE UČNE URE	VZGOJNO- IZOBRAŽEVALNO DELO		OBLIKE in METODE DELA	PRIPOMOČKI, POMAGALA
	UČITELJ/UČITELJICA	UČENCI		
1. UVAJANJE (5 min) Uvodna motivacija Napoved učnega cilja	Psičko povabimo medse in vzpostavimo prvi stik z njo. Vodnica nam razloži njen razvoj. Predstavi nam Luno. Pove, kdaj se je skotila, koliko mladičev je bilo v leglu, kaj je imela psička Luna najraje kot mladič, kdaj je odšla prvič v šolo, kaj vse se je tam naučila. Danes bomo spoznali razvojne stopnje človeka in psa. Spoznali bomo zgodovino psov in se pogovorili o različnih pasmah psov.	Posedejo se na tla v krog. Učenci sodelujejo v pogovoru in prisluhnejo.	Frontalna učna oblika, in verbalno-tekstualna metoda, izkustveno učenje.	Fotografije psičke.

2. OBRAVNA NOVIH UČNIH VSEBIN (15 min)	Učence vprašam, če vedo, kako in kdaj so se psi udomačili. Povem jim, da so se razvili iz volkov, ki so jih ljudje udomačili, pomagali so jim pri lovu, pri skrbi za ostale živali, opozarjali so ljudi na različne nevarnosti. Nastale so različne pasme. Psi imajo zelo dobro razvit sluh, vid in vonj, hitro se učijo, prav tako pa nikoli niso bili samotarji. Kaj pomeni biti samotar? Ker je človek udomačil psa, so se razvile različne pasme psov. Predstavim pasme, kot so labradorec, dalmatinec, landseer, novofundlandec, kraški ovčar. Povem, da je Kraški ovčar avtohtona slovenska pasma, kar pomeni, da je se je ta pasma razvila na slovenskih tleh. V preteklosti so te pse uporabljali predvsem za čuvanje ovac.	Prisluhnejo zgodovini razvoja psov. Sodelujejo v pogovoru. Prisluhnejo predstavitvi različnih pasem. Sodelujejo v pogovoru in poslušajo.	Frontalna učna oblika, in verbalno-tekstualna metoda, izkustveno učenje.	Fotografije različnih psov.
--	---	--	---	------------------------------------

3. URJENJE (15 min)	Učenci razmišljajo o svojem življenju in svoji družini – kdaj so se rodili, so bili tudi oni najprej majhni (DOJENČEK), kasneje so odšli v vrtec (MALČEK), začeli so obiskovati šolo (OTROK – šolarji). Starejši brati, sestre obiskujejo že srednje šole, to so MLADOSTNIKI. Kaj pa počnejo njihovi starši, ali hodijo v službo (ODRASLI)? Kaj delajo babice in dedki (STAROSTNIKI)?	Sodelujejo v pogovoru in poslušajo.	Skupinska učna oblika, izkustveno učenje.	Fotografije razvojne stopnje človeka.
4. PONAVLJANJE (10 min)	Z učenci si pogledamo posnetke o različnih »službah«, ki jih opravljajo psi.	Ogledajo si posnetke.	Individualna učna oblika, in izkustveno učenje.	Posnetki psov.

nemški ovčar

belgijski ovčar

labradorec

novofundlandec

landseer

zlati prinašalec

kraški ovčar

PRIPRAVA NA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO DELO

OSNOVNA ŠOLA: Osnovna šola Pod goro Slovenske Konjice

PREDMET: Spoznavanje okolja

RAZRED: 2. razred

DATUM:

TEMATSKI SKLOP	Jaz
VSEBINA TEMATSKEGA SKLOPA	Razumejo pomen navad, ki jim pomagajo pri učenju, sodelovanju idr.
NASLOV DIDAKTIČNE ENOTE	Nega ljudi in živali

UČNI CILJI

GLOBALNI
Učenci: razumejo pomen navad, ki jim pomagajo pri učenju, sodelovanju idr.

ETAPNI
Učenci: se natančneje seznaniijo z navadami, ki jim pomagajo pri učenju, sodelovanju ter skrbi in negi svojega telesa.

OPERATIVNI
Izobraževalni kognitivni učni cilji: Učenci: - znajo uporabiti različne pasje pripomočke za nego psov, - znajo primerjati, katere pripomočke za nego uporabljajo sami in katere psi (fotografije), - znajo strniti svojo dnevno rutino in pri tem opišejo, kako skrbijo za svojo nego,

znajo dokazati, da je potrebno skrbeti za svojo nego, da ostanemo zdravi (poskus voda, bleščice in milo).
Vzgojno, afektivni (konativni) učni cilji: Učenci: - sprejemajo ideje in napovedi sošolcev v pogovoru o negi telesa, - krepijo se v sledenju navodil pri izvedbi poskusa, - pripravijo razred na prihod psičke in ga tudi pospravijo.
Psihomotorični učni cilji: Učenci: - razvijajo drobne koordinirane gibe (uporaba različnih pripomočkov, delovni list, poskus), - razvijajo govorno sporočanje ob predstavljanju ugotovitev pri poskusu in ugotovitvah ob zaključku ure.

UČNE METODE

X	VERBALNO-TEKSTUALNE	Ustna razlaga (opisovanje, pojasnjevanje, pripovedovanje).
X	ILUSTRATIVNE-DEMONSTRACIJSKE	Delo s fotografijami, delovni list.
X	LABARATORIJSKO-EKSPERIMENTALNE	Poskus (voda, bleščice, milo).
X	METODA IZKUSTVENEGA UČENJE	Uporaba različnih pasjih pripomočkov.

UČNE OBLIKE

X	FRONTALNA UČNA OBLIKA
X	SKUPINSKA UČNA OBLIKA
	DELO V DVOJICAH
X	INDIVIDUALNA UČNA OBLIKA

TEMELJNI POJMI: nega, skrb za zdravje in higieno, povodec, posoda, krtača, ščipalke, brisača
...

UČNA SREDSTVA

- UČILA: fotografije različnih pripomočkov za nego telesa, delovni list.
- UČNI PRIPOMOČKI: /

Viri in literatura:

Kolar, M., Krnel, D., Velkavrh, A. (2011). *Učni načrt. Program osnovna šola. Spoznavanje okolja*. Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo.

Slika 1: Krtača (<https://www.skuponi.si/?grouponid=12974>, pridobljeno 5. 3. 2023)

Slika 2: Zobna ščetka in pasta (<https://www.zobozdravnikmaribor.si/blog/kako-groba-je-zobna-pasta-do-vasih-zob/>, pridobljeno 5. 3. 2023)

Slika 3: Jedilni servis (<https://lonciinpoklopci.si/jedilni-servisi-kvaliteten-jedilni-servis/>, pridobljeno 5. 3. 2023)

Slika 4: Škarjice za nohte (<https://www.tusdrogerija.si/i/lepota/nega-nohtov/skarje-za-nohte-bt-102/>, pridobljeno 5. 3. 2023)

Slika 5: Otroška soba (<https://minu.si/products/otroska-postelja-classic?variant=41775538077860>, pridobljeno 5. 3. 2023)

Slika 6: Milo (<https://www.merkur.si/tekoce-milo-mleko-med-300-ml/>, pridobljeno 5. 3. 2023)

Slika 7: Milo za tuširanje (https://www.trgovinejager.com/milo-sampon-regen.-kopeli/gel-za-tus-fa-250ml-ipanema-nights_1/, pridobljeno 5. 3. 2023)

Slika 8: Šampon za lase (<https://trgovina.mercator.si/market/izdelek/791467/sampon-za-lase-proti-prhljaju-classic-clean-head-amp-shoulders-400-ml>, pridobljeno 5. 3. 2023)

Slika 9: Brisača (<https://www.habeco.si/brisaca-olima.html?pid=7727>, pridobljeno 5. 3. 2023)

Slika 10: Toaletni papir (https://www.aliexpress.com/af/Stainless-Steel-Wall-Toilet-Paper-Roll-Holder.html?aff_fcid=4f8547dd45c64d098f94e437f96f92f7-1678011931891-06317-_EyjQpjR&tt=API&aff_fsk=_EyjQpjR&aff_platform=api-new-link-generate&sk=_EyjQpjR&aff_trace_key=4f8547dd45c64d098f94e437f96f92f7-1678011931891-06317-_EyjQpjR&dp=570151-173441.68576909&terminal_id=c090ce628d6149e5a4437bea304c03fe&origin=n&dida=y, pridobljeno 5. 3. 2023)

Slika 11: Uravnotežena prehrana (<https://www.nestle.hr/nhw/vodic-za-pravilnu-prehranu/uravnotezena-prehrana>, pridobljeno 5. 3. 2023)

Slika 12: Gibanje (<https://www.vitalabo.si/info/magazin/pohodnistvo-je-priljubljena-sportna-aktivnost>, pridobljeno 5. 3. 2023)

Slika 13: Spanec (<https://zdaj.net/info-portal/svetovni-dan-spanja-urejeno-spanje-za-zdravo-prihodnost/>, pridobljeno 5. 3. 2023)

Slika 14: Čista oblačila
(https://www.aliexpress.com/item/32802719291.html?pdp_npi=2%40dis%21USD%2113.25%218.88%21%21%21%21%40214fbb3116748789315863055e%2112000026896014953%21affd&dp=sponka.tv&aff_fcid=79484a9233a543eea7cbc1e19673d3c1-1678012368826-00829&aff_fsk&aff_platform=api-new-product-detail&sk&aff_trace_key=79484a9233a543eea7cbc1e19673d3c1-1678012368826-00829&terminal_id=c090ce628d6149e5a4437bea304c03fe&afSmartRedirect=y, pridobljeno 5. 3. 2023)

Slika 15: Voda (<https://www.mb-vodovod.si/oskrba-z-vodo/o-pitni-vodi/kaj-je-voda/>, pridobljeno 5. 3. 2023)

Slika 16: Higiena:
https://www.b92.net/zdravlje/vesti.php?yyyy=2021&mm=10&dd=14&nav_id=1936569, pridobljeno 5. 3. 2023)

Slika 17: Sladkarije (<https://www.ptuj-tourism.si/sladkarije-so-strup-za-otroke-a-zelo-sladek-prigrizek-za-odrasle/>, pridobljeno 5. 3. 2023)

Slika 18: Uporaba telefona (<https://bb.si/dogodki/uporaba-mobilnega-telefona/>, pridobljeno 5. 3. 2023)

Slika 19: Umazanija pod nohti (<https://sl.all-nails.ru/mycie-paznokci>, pridobljeno 5. 3. 2023)

Slika 20: Bedenje dolgo v noč (<https://si.aleteia.org/2018/05/17/otroci-in-gledanje-tv-razlogi-za-in-proti/>, pridobljeno 5. 3. 2023)

Slika delovni list: <https://www.pinterest.com/pin/310818811798029247/>, pridobljeno 5. 3. 2023

ETAPE UČNE URE	VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO DELO		OBLIKE in METODE DELA	PRIPOMOČKI, POMAGALA
	UČITELJ/UČITELJICA	UČENCI		
1. UVAJANJE (5 min) Uvodna motivacija Napoved učnega cilja	Priprava prostora za sprejem psičke in vodnice. Učencem preberem pravljico Toneta Pavčka Juri Muri v Afriki in se pogovorimo o njeni vsebini. Zgodba o fantu, ki se ni želel umivati. Psičko povabimo medse, vzpostavimo prvi stik z njo in učencem povemo, da se bomo danes pogovorili o negi telesa psa in človeka, kako moramo skrbeti za naše telo in katere pripomočke lahko za to uporabljamo.	Posedejo se v krog. Učenci sodelujejo v pogovoru in prisluhnejo. Prisluhnejo cilju današnje učne ure.	Frontalna učna oblika, in verbalno-tekstualna metoda, izkustveno učenje.	Pravljica Juri Muri v Afriki (Tone Pavček).

2. OBRAVNA NOVIH UČNIH VSEBIN (15 min)	Vodnica nam pokaže različne pripomočke, ki jih uporablja, da vzdrži čistočo pri psički. Pokaže nam krtačko, zobno ščetko in zobno pasto, ki jo uporablja za čiščenje njenih zob, povodec in ovratnico, posodo za vodo in posodo za hrano, ščipalke za kremplje, oprsnico, brisačo, vrečke za iztrebke in hrano. Iz škatle z učenci izžrebamo kartonček, ki prikazuje pripomoček, ki ga bo učenec preizkusil. Drugi učenec bo med fotografijami poiskal sorodni izdelek, ki ga uporabljamo ljudje za svojo nego. Učenec bo poskusil razložiti, kdaj in zakaj uporablja določeni pripomoček. Učence vprašam, kdaj največkrat uporabljamo predstavljene pripomočke. Poskušamo oblikovati dnevno rutino in navade, ki jih imajo.	Dobro si ogledajo pripomočke, ki jih uporablja vodnica za nego psičke. Sodelujejo v pogovoru in preizkušajo različne pripomočke za nego. Poiščejo sorodne pare, ki jih uporabljamo ljudje. Sodelujejo v pogovoru in poslušajo.	Frontalna učna oblika, in verbalno-tekstualna metoda, izkustveno učenje.	Pripomočki za nego psa, fotografije pripomočkov za nego ljudi.
--	---	--	---	---

3. URJENJE (10 min)	Z učenci izvedemo poskus, ki dokazuje, da milo odstranjuje umazanijo z naših rok in ostalih delov telesa. V vodo nasujemo bleščice, najprej položimo dlan v vodo brez mila in potem še z milom. Razmišljamo o dokazih.	Sodelujejo pri poskusu.	Skupinska učna oblika, izkustveno učenje.	Voda, bleščice, milo.
4. PONAVLJANJE (15 min)	Na koncu ponovimo, kaj smo spoznali to učno uro. Učenci prejmejo delovni list o dnevni rutini v povezavi z njihovo vsakdanjo nego.	Izpolnijo delovni list.	Skupinska učna oblika in individualna učna oblika, izkustveno učenje.	Delovni list.

Slika 1: Krtača

Slika 2: Zobna ščetka in pasta

Slika 3: Jedilni servis

Slika 4: Škarjice za nohte

Slika 5: Otroška soba

Slika 6: Milo

Slika 7: Milo za tuširanje

Slika 8: Šampon za lase

Slika 9: Brisača

Slika 10: Toaletni papir

Slika 11: Uravnotežena prehrana

Slika 12: Gibanje

Slika 13: Spanec

Slika 14: Čista oblačila

Slika 15: Voda

Slika 16: Higiena

Slika 17: Sladkarije

Slika 18: Uporaba telefona

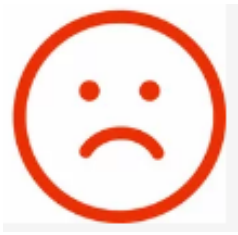
Slika 19: Umazanija pod nohti

Slika 20: Bedenje dolgo v noč

Sličice izreži in jih razvrsti v pravilni stolpec. Če so dobre za naše zdravje, prilepiš sličico v 😊 stolpec, če so slabe za naše zdravje, pa v ☹️ stolpec.

PRIPRAVA NA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO DELO

OSNOVNA ŠOLA: Osnovna šola Pod goro Slovenske Konjice

PREDMET: Spoznavanje okolja

RAZRED: 2. razred

DATUM:

TEMATSKI SKLOP	Človek
VSEBINA TEMATSKEGA SKLOPA	Človeško telo (okostje in temeljni notranji organi)
NASLOV DIDAKTIČNE ENOTE	Spoznajmo naše telo

UČNI CILJI

GLOBALNI
Učenci : • spoznajo svoje telo in poimenujejo notranje dele telesa.

ETAPNI
Učenci : • se natančneje seznani s svojim telesom in poimenovanjem notranjih delov telesa.

OPERATIVNI
Izobraževalni kognitivni učni cilji: Učenci: • ob figuri človeka znajo poimenovati dele človeškega telesa, • ob figuri psa znajo poimenovati dele pasjega telesa, • znajo poiskati razlike med človeškim in pasjim telesom, • s pomočjo makete znajo prikazati notranje dele telesa, • s pomočjo figure povzamejo potovanje hrane v človeškem telesu,

• na figuri nastavijo notranje dele telesa, • primerjajo notranje organe pasjega in človeškega telesa.
Vzgojno, afektivni (konativni) učni cilji: Učenci: • sprejemajo ideje in napovedi sošolcev ob spoznavanju organov in delovanju organov, • krepijo pogum do dela s psičko in nadgrajujejo njihov odnos (poslušanje srca, merjenje repa, dotikanje psičke z zaprtimi očmi).
Psihomotorični učni cilji: Učenci: • razvijajo drobne koordinirane gibe (izdelava makete človeškega telesa), • razvijajo govorno sporočanje ob predstavljanju in razvrščanju delov telesa.

UČNE METODE

X	VERBALNO-TEKSTUALNE	Ustna razlaga (opisovanje, pojasnjevanje, metoda dela s tekstom).
X	ILUSTRATIVNE-DEMONSTRACIJSKE	Delo s fotografijami (deli telesa).
	LABARATORIJSKO-EKSPERIMENTALNE	
X	METODA IZKUSTVENEGA UČENJE	Izdelava makete človeškega in pasjega telesa.

UČNE OBLIKE

X	FRONTALNA UČNA OBLIKA
X	SKUPINSKA UČNA OBLIKA
	DELO V DVOJICAH
X	INDIVIDUALNA UČNA OBLIKA

TEMELJNI POJMI: Deli telesa (možgani, pljuča, požiralnik, srce, želodec, jetra, tanko črevo, debelo črevo).

UČNA SREDSTVA

- UČILA: kartice s poimenovanjem delov telesa, fotografije delov telesa, obris človeka in psa.
- UČNI PRIPOMOČKI: /

Viri in literatura:

Kolar, M., Krnel, D., Velkavrh, A. (2011). *Učni načrt. Program osnovna šola. Spoznavanje okolja*. Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo.

Grošelj, N., & Ribič, M. (2018). *Lili in Bine 2, Samostojni delovni zvezek za spoznavanje okolja v drugem rzredu osnovne šole*. Ljubljana: Rokus Klett.

Slika 1: Možgani (<https://www.nasizbori.si/nevroznanost-in-umetnost-kako-glasba-ucinkuje-na-mozgane-2/>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 2: Pljuča (<https://www.bodieko.si/najboljsa-zivila-napitki-za-zdrava-pljuca>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 3: Srce (<https://www.pozivistine.com/polozaj-srca-u-odnosu-na-ostale-organe/>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 4: Želodec (<https://depositphotos.com/591766056/stock-photo-human-stomach-isolated-white-background.html>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 5: Tanko in debelo črevo (https://www.ringaraja.net/clanek/razgibajmo-crevesje_5343.html, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 6: Jetra (<https://www.dnevnik.si/293830>, pridobljeno, 11. 1. 2023)

Učni list:

Možgani (<https://sl.jf-staeulalia.pt/collection-brain-drawing-cliparts>, pridobljeno 13. 3. 2023)

Pljuča (<https://sl.jf-staeulalia.pt/collection-lungs-cliparts>, pridobljeno 13. 3. 2023)

Srce (<https://coloringhome.com/body-heart-coloring-pages>, pridobljeno 13. 3. 2023)

Jetra (<https://www.supercoloring.com/coloring-pages/liver>, pridobljeno 13. 3. 2023)

Želodec (https://www.pngitem.com/middle/iTxRmxT_stomach-coloring-page-colouring-image-of-stomach-hd/, pridobljeno 13. 3. 2023)

Tanko in debelo črevo (https://www.123rf.com/photo_58462358_illustration-of-large-and-small-intestine.html, pridobljeno 13. 3. 2023)

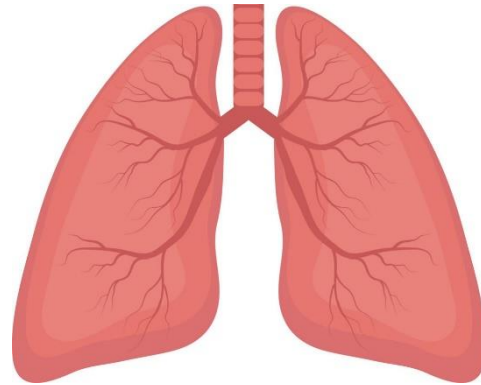
ETAPE UČNE URE	VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO DELO		OBLIKE in METODE DELA	PRIPOMOČKI, POMAGALA
	UČITELJ/UČITELJICA	UČENCI		
1. UVAJANJE (5 min) Uvodna motivacija Napoved učnega cilja	Učence povabim, da najde vsak svoj prostor za ples. Skupaj zaplešemo ples Glava, ramena, kolena, stopala (Alenka Kolman). Pogovorimo se o delih telesa, ki so bili predstavljeni v plesu, in vprašam, katere dele telesa še poznamo. Učencem povem, da se bomo danes pogovarjali o delih telesa, si pogledali, kaj se skriva pod našo kožo, poiskali bomo tudi razlike med pasjim in človeškim telesom.	Zaplešejo ples. Učenci sodelujejo v pogovoru in prisluhnejo.	Skupinska učna oblika, in verbalno-tekstualna metoda, izkustveno učenje.	Glasba za ples Glava, ramena, kolena, stopala (Alenka Kolman).

2. OBRAVNA NOVIH UČNIH VSEBIN (15 min)	Z učenci naredimo krog, učenci sedijo na stole. V razred povabimo psičko in vodnico. Najprej pokažemo dele telesa tudi na psički. Skupaj z učenci poskušamo najti razlike med pasjim in človeškim telesom. Učenci izmerijo psičko, poslušajo ji bitje srca in pogledajo ušesa.	V tišini sprejmejo psičko medse. Izmenično prikazujejo dele telesa psičke in sodelujejo pri pogovoru. Izmerijo psičko, ji poslušajo srce in pregledajo ušesa.	Frontalna učna oblika, in verbalno-tekstualna metoda, izkustveno učenje.	Merilni trak, stetoskop.
3. URJENJE (20 min)	Pred učence postavim velik list papirja in skupaj obrišemo enega izmed učencev, enako naredimo s psičko. Pogovorimo se, kaj se skriva pod našo kožo. Na telesu poskušamo določiti mesto notranjih delov telesa (možgani, srce, jetra, ledvice, pljuča, želodec, tanko in debelo črevo). Tudi na psički jih poskušamo določiti.	Natančno prisluhnejo navodilom za izdelavo makete. Razvrščanje zapisov. Poimenujejo notranje dele telesa in jih poskušajo pravilno razvrstiti na maketo.	Individualna učna oblika, in ilustrativno-demonstracijska metoda, izkustveno učenje.	Material za izdelavo makete človeškega telesa, kartice z zapisi delov telesa, fotografije notranjih delov telesa.

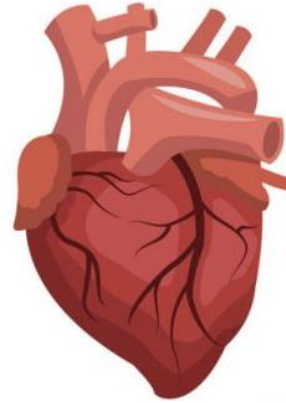
4. PONAVLJANJE (5 min)	Učenci jih razvrstijo na maketo. Hkrati pa se pogovorimo, zakaj je kateri organ v telesu pomemben.	Sodelujejo v pogovoru.		
	Psička nosi v predpasniku poimenovanje notranjih delov telesa. Učenci iz njenega predpasnika izvlečejo zapis in ga poskušajo pravilno razvrstiti na maketo, tako da k organu dodamo še njegovo ime.	Razvrščanje zapisov.	Skupinska učna oblika, individualna učna oblika in izkustveno učenje.	Kartice s poimenovanjem notranjih delov telesa, učni list.
	Učenci prejmejo učni list o notranjih organih telesa.	Rešijo učni list.		

Slika 1: Možgani

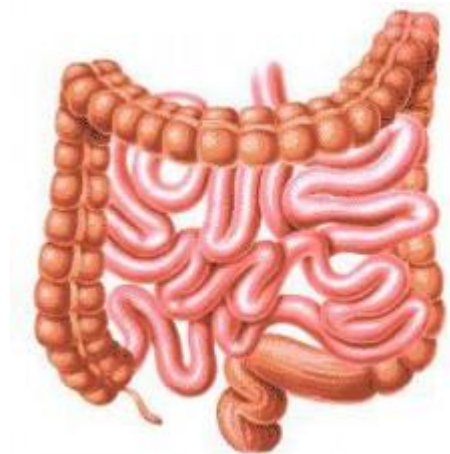
Slika 2: Pljuča

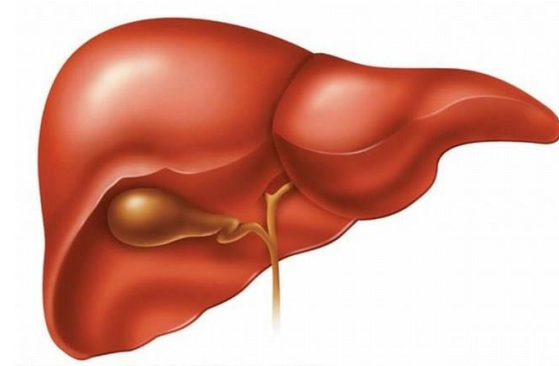
Slika 3: Srce

Slika 4: Želodec

Slika 5: Tanko in debelo črevo

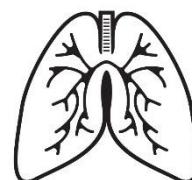
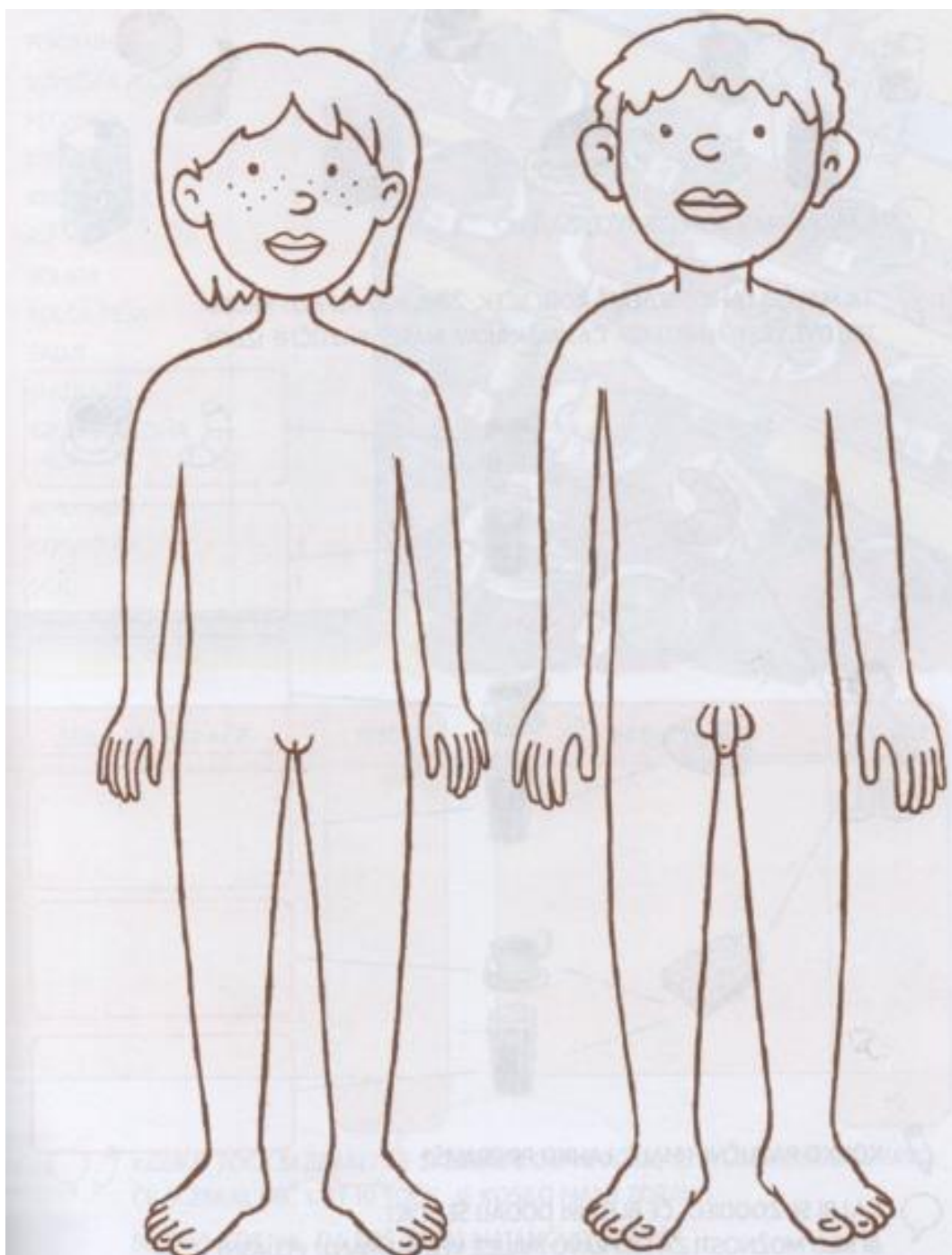
Slika 6: Jetra

možgani pljuča srce

želodec jetra

tanko in debelo črevo

Dopolni sliko dečka ali deklice. Kateri organi se skrivajo pod kožo? Poimenuj jih.

PRIPRAVA NA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO DELO

OSNOVNA ŠOLA: Osnovna šola Pod goro Slovenske Konjice

PREDMET: Spoznavanje okolja

RAZRED: 2. razred

DATUM:

TEMATSKI SKLOP	Promet
VSEBINA TEMATSKEGA SKLOPA	Osnovni prometni znaki v okolici šole
NASLOV DIDAKTIČNE ENOTE	Sprehod po šolskih poteh

UČNI CILJI

GLOBALNI
Učenci: • poznajo pomen prometnih znakov, ki jih srečujejo na svoji poti v šolo, in znakov, pomembnih za vedenje pešcev.

ETAPNI
Učenci: • se natančneje seznanijo s prometnimi znaki, ki jih srečajo na svoji poti v šolo, in znaki, ki so pomembni za vedenje pešcev na cesti.

OPERATIVNI
Izobraževalni kognitivni učni cilji: Učenci: • s svojimi besedami opišejo pot šolske poti, • se pravilno orientirajo s pomočjo zemljevida, • znajo pravilno uporabiti izraze za smer (levo, desno, naprej, nazaj ...), • poimenujejo prometne znake, ki jih srečajo na poti,

• razložijo pomen prometnih znakov, ki so pomembni za pešce, • s pomočjo labirinta povzamejo prehojeno pot.
Vzgojno, afektivni (konativni) učni cilji: • sprejemajo ideje in napovedi sošolcev ob usmerjanju in branju poti z zemljevida, • krepijo se v sledenju navodil pri razvrščanju prometnih znakov.
Psihomotorični učni cilji: • razvoj velikih telesnih gibov (sprehod), • razvijajo govorno sporočanje ob predstavljanju prometnih znakov, ki so jih srečali med potjo.

UČNE METODE

X	VERBALNO-TEKSTUALNE	Ustna razlaga (opisovanje, pojasnjevanje, razlaganje).
X	ILUSTRATIVNE-DEMONSTRACIJSKE	Delo s fotografijami (prometni znaki).
	LABARATORIJSKO-EKSPERIMENTALNE	
X	METODA IZKUSTVENEGA UČENJE	Uporaba zemljevida.

UČNE OBLIKE

X	FRONTALNA UČNA OBLIKA
X	SKUPINSKA UČNA OBLIKA
X	DELO V DVOJICAH
X	INDIVIDUALNA UČNA OBLIKA

TEMELJNI POJMI: Prometni znaki, pravila, udeleženci v prometu.

UČNA SREDSTVA

- UČILA: zemljevid poti, fotografije prometnih znakov. - UČNI PRIPOMOČKI: /

Viri in literatura:

Kolar, M., Krnel, D., Velkavrh, A. (2011). *Učni načrt. Program osnovna šola. Spoznavanje okolja.*

Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo

Video Kako delujejo odsevniki (<https://www.youtube.com/watch?v=EvrO4xwkmmo>, pridobljeno, 12. 1. 2023)

Slika 1: Zemljevid poti (https://maps.app.goo.gl/DTxU5EAdm2CxysxP6?g_st=ig, pridobljeno 12. 1. 2023)

Slika 2: Steza za pešce (<https://pomocnik.meblosignalizacija.si/produkt/2311/steza-za-pesce>, pridobljeno 12. 1. 2023)

Slika 3: Konec kolesarske poti ali steze
(<https://pomocnik.meblosignalizacija.si/produkt/2310/konec-kolesarske-poti-ali-steze>, pridobljeno 12. 1. 2023)

Slika 4: Steza za kolesarje in pešce
(<https://pomocnik.meblosignalizacija.si/produkt/2313/znak-se-lahko-postavlja-tudi-samo-na-levi-strani-steze>, pridobljeno 12. 1. 2023)

Slika 5: Prehod za pešce (<https://pomocnik.meblosignalizacija.si/produkt/2431/prehod-za-pesce>, pridobljeno 12. 1. 2023)

Slika 6: Prehod za pešce in kolesarje (<https://pomocnik.meblosignalizacija.si/produkt/2432-1/prehod-za-pesce-in-kolesarje>, pridobljeno 12. 1. 2023)

Slika 7: Prepovedan promet za pešce
(<https://pomocnik.meblosignalizacija.si/produkt/2214/prepovedan-promet-za-pesce>, pridobljeno 12. 1. 2023)

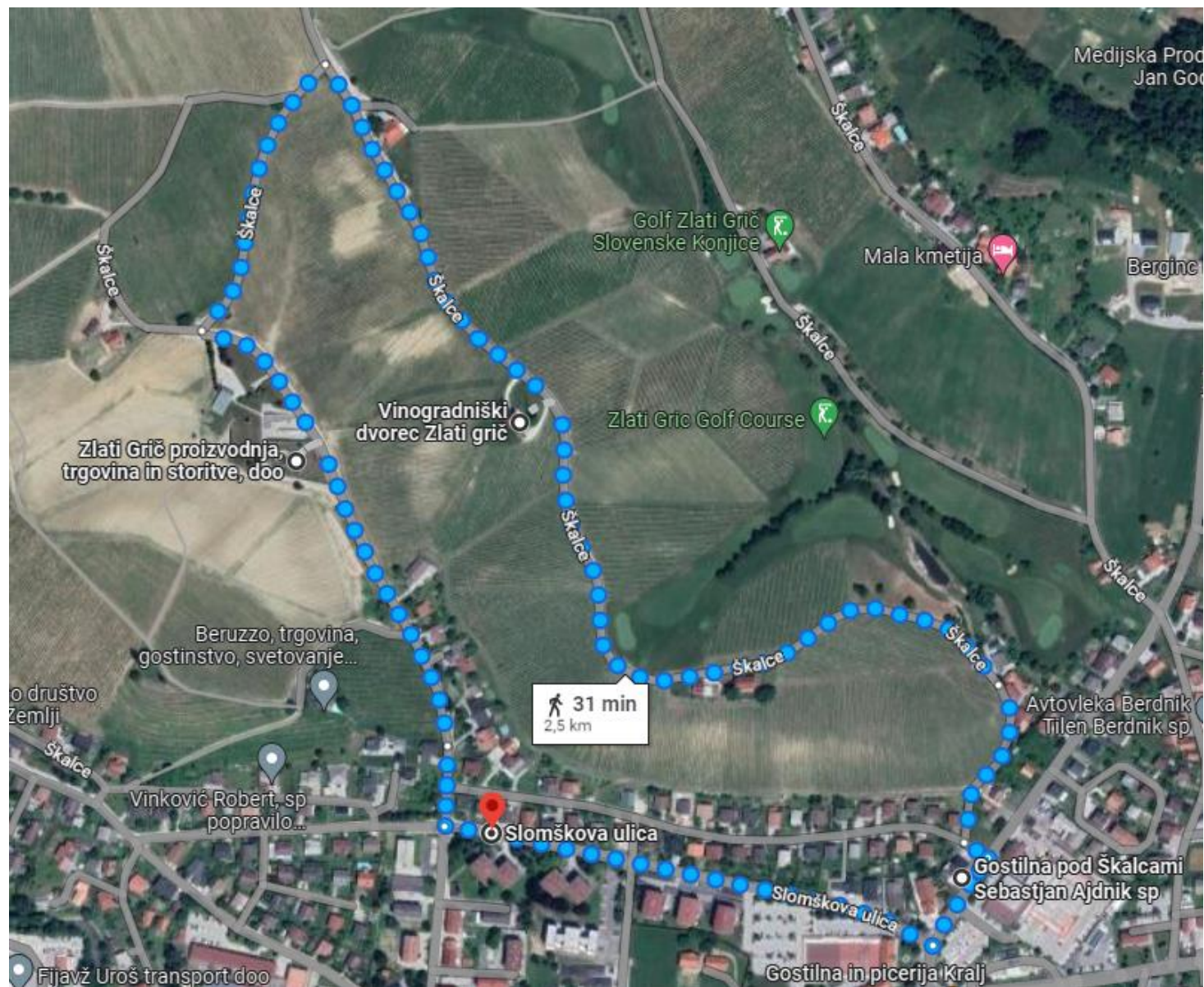
Slika 8: Semafor (<https://www.primorske.si/kronika/skoraj-povozil-pesca-na-prehodu-za-pesce-v-kopru>, pridobljeno 12. 1. 2023)

Slika 9: Ustavi (<https://pomocnik.meblosignalizacija.si/produkt/2102/ustavi>, pridobljeno 12. 1. 2023)

ETAPE UČNE URE	VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO DELO		OBLIKE in METODE DELA	PRIPOMOČKI, POMAGALA
	UČITELJ/UČITELJICA	UČENCI		
1. UVAJANJE (5 min) Uvodna motivacija Napoved učnega cilja	Z učenci si ogledamo posnetek Kako delujejo odsevniki. Nato se pogovorimo, kako sami poskrbijo, da so vidni v prometu, na kaj so pozorni (odsevniki, rutice, kresničke, lučke ...). Opozorim jih, da morajo biti pozorni, kje hodijo, torej po pločnikih, na pravilni strani ceste, hkrati pa morajo upoštevati tudi različne prometne znake, ki jih srečajo med potjo. Učencem povem, da se bomo danes odpravili na sprehod, spremljala nas bo tudi psička, hkrati pa bomo pozorni na prometne znake, ki jih bomo srečali med sprehodom.	Udobno se namestijo in si ogledajo posnetek. Sodelujejo v pogovoru. Prisluhnejo temi današnje ure.	Individualna učna oblika in izkustveno učenje.	Video Kako delujejo odsevniki.

2. OBRAVNA NOVIH UČNIH VSEBIN (30 min)	Zunaj nas pričakata psička in vodnica, ki imata zemljevid naše poti. Psička nam prinese zemljevid naše poti, ki si ga skupaj ogledamo in opišemo pot. Štiri učence zadolžim, da nas bodo s pomočjo zemljevida usmerjali, po kateri poti moramo iti. Ostali učenci se razdelijo v pare in tako hodijo ves čas sprehoda. Učencem povem, da naj bodo med potjo zelo pozorni in dobro opazujejo prometne znake. Pozorni morajo biti, da med potjo ne bomo tekali, saj nas bo ves čas spremljala psička, ki lahko misli, da se želimo z njo igrati, zato med potjo ves čas hodimo. Učencem naročim, da se obujejo in oblečejo. Poskrbijo za rutice, da bomo med potjo vidni.	Prisluhnejo navodilom za delo na terenu. Ogledajo si zemljevid in pot, ki jo bomo prehodili, in jo poskušajo tudi sami opisati. Tvorijo pare in natančno poslušajo navodila. Odidejo v garderobo in se pripravijo za sprehod.	Frontalna učna oblika in skupinska učna oblika, delo v dvojicah in verbalno-tekstualna metoda, izkustveno učenje.	Zemljevid poti, rutice.
--	---	---	--	--------------------------------

3. URJENJE (10 min)	Ko se z učenci vrnemo s sprehoda, si ogledamo vse prometne znake, ki smo jih srečali med potjo. Z učenci si ogledamo fotografije teh prometnih znakov in jih tudi poimenujemo, hkrati pa tudi razložimo, kaj pomenijo ti prometni znaki. Psička nosi v predpasniku imena prometnih znakov. Učenci jo pokličejo in izvlečejo ime prometnega znaka, ki ga povežejo s sliko znaka. Znake izobesimo na tablo, da si jih učenci lahko ogledajo še kasneje.	Ponovno si ogledajo prometne znake, jih poimenujejo in razložijo njihov pomen.	Skupinska učna oblika, izkustveno učenje.	Slike prometnih znakov, zapis njihovega poimenovanja in njihove razlage.
-------------------------------	---	---	--	---

Slika 1: Zemljevid poti

Slika 2: Steza za pešce

Slika 3: Konec kolesarske poti ali steze

Slika 4: Steza za kolesarje in pešce

Slika 5: Prehod za pešce

Slika 6: Prehod za pešce in kolesarje

Slika 7: Prepovedan promet za pešce

Slika 8: Semafor

Slika 9: Stop

PRIPRAVA NA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO DELO

OSNOVNA ŠOLA: Osnovna šola Pod goro Slovenske Konjice

PREDMET: Spoznavanje okolja

RAZRED: 2. razred

DATUM:

TEMATSKI SKLOP	Čas
VSEBINA TEMATSKEGA SKLOPA	Letni časi
NASLOV DIDAKTIČNE ENOTE	Pomlad

UČNI CILJI

GLOBALNI
Učenci: časovno raziskujejo, opredeljujejo in pojasnjujejo dogodke in spremembe v različnih letnih časih.

ETAPNI
Učenci: se natančneje seznanijo z dogodki in spremembami v pomladi.

OPERATIVNI
Izobraževalni kognitivni učni cilji: Učenci: - znajo poimenovati, v katerem letnem času se nahajamo, - znajo primerjati letne čase in razložijo, kaj je značilno za pomlad, - znajo opisati, kakšno je vreme spomladi, - znajo naštet rastline in cvetice, ki so znanilke pomladi, - v naravi najdejo znanilce pomladi in jih poimenujejo,

• s pomočjo modelov rastlin povzamejo opis rastline, kako deluje in kaj potrebuje za rast in razvoj.
Vzgojno, afektivni (konativni) učni cilji: • sprejemajo ideje in napovedi sošolcev ob poimenovanju rastlin, • krepijo se v sledenju navodil na opazovalnem sprehodu.
Psihomotorični učni cilji: • razvijajo velike koordinirane gibe (opazovalni sprehod), • razvijajo drobne koordinirane gibe (sestavljanje delov rastlin), • razvijajo govorno sporočanje ob predstavljanju svojih ugotovitev.

UČNE METODE

X	VERBALNO-TEKSTUALNE	Ustna razlaga (opisovanje, pojasnjevanje).
X	ILUSTRATIVNE-DEMONSTRACIJSKE	Modeli rastlin (sestavljanje delov).
	LABARATORIJSKO-EKSPERIMENTALNE	
X	METODA IZKUSTVENEGA UČENJE	Iskanje rastlin v okolici.

UČNE OBLIKE:

X	FRONTALNA UČNA OBLIKA
X	SKUPINSKA UČNA OBLIKA
	DELO V DVOJICAH
X	INDIVIDUALNA UČNA OBLIKA

TEMELJNI POJMI: Pomlad, trobentica, zvonček, žafran, vreme, teloh, vijolica.

UČNA SREDSTVA

- UČILA: spomladanske cvetlice, enciklopedija. - UČNI PRIPOMOČKI: /

Viri in literatura:

Kolar, M., Krnel, D., Velkavrh, A. (2011). *Učni načrt. Program osnovna šola. Spoznavanje okolja.*

Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo

ETAPE UČNE URE	VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO DELO		OBLIKE in METODE DELA	PRIPOMOČKI, POMAGALA
	UČITELJ/UČITELJICA	UČENCI		
1. UVAJANJE (7 min) Uvodna motivacija Napoved učnega cilja	Skupaj s psičko, vodnico in učenci se odpravimo na bližnji travnik ob robu gozda. Ko prispemo na cilj, jih vprašam, kateri letni čas je sedaj in kateri se je končal. Povabim jih, da se ozrejo naokoli in poiščejo znanilce pomladi. Skupaj z učenci poimenujemo rastline, kot so mali zvonček, veliki zvonček, trobentica, vijolica in žafran. Danes se bomo pogovarjali o znanilcih pomladi. Spoznali bomo, kako je rastlina sestavljena.	Učenci sodelujejo v pogovoru in prisluhnejo. Sodelujejo v pogovoru.	Frontalna učna oblika, in izkušnjsko učenje.	/

2. OBRAVNA NOVIH UČNIH VSEBIN (33 min)	Z učenci in s psičko ter njeno vodnico se odpravimo ven, določimo prostor, kjer bomo iskali znanilce pomladi. Učencem damo čas, da se sprehodijo in poiščejo rastline. Skupaj poiščemo veliki in mali zvonček, trobentico, vijolico, regrat, teloh in žafran. Psička jim pri tem pomaga iskati različne rastline. Če najdejo rastlino, katere imena ne poznamo, jo poiščejo v enciklopediji. Učencem povem, da imam v nahrbtniku pripravljene modele znanilcev pomladi, ki smo jih srečali, ampak so se mi med potjo pomešali. Zato jim razdelim modele, ki jih sestavijo.	Učenci počepnejo v krog in se ozrejo po okolici. Poskušajo najti različne cvetice, ki so znanilke pomladil. Učenci se razdelijo v skupine in iščejo rastline. Pogledajo si rastlino pobližje in poskušajo poimenovati dele rastline. Skupaj poimenujemo dele rastline.	Frontalna učna oblika, skupinska učna oblika in izkušensko učenje.	Ilustracije delov rastlin in njihovi zapisi, enciklopedija.
--	---	--	---	--

	Povemo, kaj potrebujejo rastline za rast in razvoj, kaj bi se zgodilo, če ne bi imele izpolnjenih vseh pogojev.	Sodelujejo v pogovoru.		
3. PONAVLJANJE (5 min)	Z učenci ponovimo vse, kar smo danes videli, sledi igra s psičko, ki učencem pokaže nekaj trikov, ki jih zna izvesti.	Učenci ponovijo snov.	Frontalna učna oblika, izkušnjsko učenje.	/

PRIPRAVA NA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO DELO

OSNOVNA ŠOLA: Osnovna šola Pod goro Slovenske Konjice

PREDMET: Spoznavanje okolja

RAZRED: 2. razred

DATUM:

TEMATSKI SKLOP	Okoljska vzgoja
VSEBINA TEMATSKEGA SKLOPA	Posledice onesnaževanja za živa bitja
NASLOV DIDAKTIČNE ENOTE	Ločevanje odpadkov

UČNI CILJI

GLOBALNI
Učenci: • zanje pojasniti, kako sami dejavno prispevajo k varovanju in ohranjanju naravnega okolja ter k urejanju okolja, v katerem živijo.

ETAPNI
Učenci: • se natančneje seznanijo z varovanjem okolja ter njegovim ohranjanjem.

OPERATIVNI
Izobraževalni kognitivni učni cilji: Učenci: • znajo poimenovati smetnjake za ločeno zbiranje odpadkov, • zbrane odpadke znajo pravilno razvrstiti v posamezne smetnjake, • s svojimi besedami razložijo pojma ekološki otok in nevarni odpadek, • znajo razložiti, kaj se zgodi, če odpadkov ne ločujemo pravilno, • znajo pojasniti, kako lahko onesnaževanje okolja vpliva na okolje in živali.

Vzgojno, afektivni (konativni) učni cilji:

- sprejemajo ideje in različna mnenja sošolcev ob razlaganju pojmov (eko frajer, ekologija),
- krepijo se v sledenju navodil (kako poiščejo odlomek v DZ, reševanje UL),
- pripravijo delovno površino in jo tudi pospravijo (poberejo odpadni material pri rezanju).

Psihomotorični učni cilji:

- razvijajo drobne koordinirane gibe (razvrščanje odpadkov, rezanje),
- razvijajo govorno sporočanje ob predstavljanju in razvrščanju odpadkov.

UČNE METODE

X	VERBALNO-TEKSTUALNE	Ustna razlaga (opisovanje, pojasnjevanje, metoda dela s tekstom, razlaganje).
X	ILUSTRATIVNE-DEMONSTRACIJSKE	Delo z besedilom in s slikami.
	LABARATORIJSKO-EKSPERIMENTALNE	
X	METODA IZKUSTVENEGA UČENJE	Razvrščanje odpadkov.

UČNE OBLIKE:

X	FRONTALNA UČNA OBLIKA
	SKUPINSKA UČNA OBLIKA
	DELO V DVOJICAH
X	INDIVIDUALNA UČNA OBLIKA

TEMELJNI POJMI: Odpadek, ekološki otok, embalaža, nevarni odpadek.

UČNA SREDSTVA

-UČILA: delovni list, odpadki, smetnjaki za ločevanje.

-UČNI PRIPOMOČKI: DZ za slovenščino.

Viri in literatura:

Kramarič , M., Kern, M., & Pipan, M. (2016). *Lili in Bine, samostojni delovni zvezek za slovenščino v drugem razredu osnovne šole, 2. del*. Ljubljana: Rokus Klett.

Kolar, M., Krnel, D., Velkavrh, A. (2011). *Učni načrt. Program osnovna šola. Spoznavanje okolja*. Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo

Pobarvanka zaboju (<https://www.kostak.si/images/vsak-en-korak/POBARVANKA-IN-POVEZOVANKA.pdf>, pridobljeno 12. 1. 2023)

Časopis (<https://de.dreamstime.com/lizenzfreies-stockbild-zerknitterte-zeitung-image18605306>, pridobljeno 12. 1. 2023)

Steklen kozarec za shranjevanje (<https://www.merkur.si/kozarec-za-vlaganje-avacom-2-5-l-z-navojem/>, pridobljeno 12. 1. 2023)

Nogavice (<https://www.ena.com/moske-nogavice/zabavne-barvne-nogavice-z-vzorcem-ramen-multicolor-vel-39-42>, pridobljeno 12. 1. 2023)

Maska (<https://trakiza.si/2020/10/razlika-med-higiensko-in-kirursko-masko/>, pridobljeno 12. 1. 2023)

Tetrapak (<https://trgovina.mercator.si/market/izdelek/930507/trajno-polnomastno-alpsko-mleko-3-5-m-m-ljubljanske-mlekarne-0-2-l>, pridobljeno 12. 1. 2023)

Steklenica (<https://fabijan.si/vinarstvo/steklenice/>, pridobljeno 12. 1. 2023)

Revija (<https://www.mladinska-knjiga.si/revije>, pridobljeno 12. 1. 2023)

Plastenka (<https://www.okay.si/ali-ves-kaj-pomenijo-oznake-na-plastenkah/>, pridobljeno 12. 1. 2023)

Šiljenje (<https://www.babybook.si/ustvarjamo-s-silckom/>, pridobljeno 12. 1. 2023)

Jagode (<https://www.zps.si/hrana-in-pijaa-topmenu-327/oznaevanje-ivil-topmenu-328/8770-kje-so-jagode-11-12-2017>, pridobljeno 12. 1. 2023)

Pasji iztrebek (<https://vsebovredn.triglav.si/druzina/pozor-nevaren-pasji-iztrebek>, pridobljeno 12. 1. 2023)

ETAPE UČNE URE	VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO DELO		OBLIKE in METODE DELA	PRIPOMOČKI, POMAGALA
	UČITELJ/UČITELJICA	UČENCI		
1. UVAJANJE (5 min) Uvodna motivacija Napoved učnega cilja	Učence povabim, da se posedejo v krog in si pripravijo oranžni delovni zvezek (DZ za slovenščino). Z učenci se pogovorimo o EKO šoli, razmišljamo, kdo je EKO frajer in kaj je EKOLOGIJA. Razmišljamo tudi, kakšne barve so smetnjaki za ločeno zbiranje odpadkov. Učencem povem, da se bomo danes pogovarjali o ločevanju odpadkov, kako lahko onesnaževanje vpliva na okolje in živali ter kako lahko učenci samo prispevajo k ohranjanju okolja.	Pripravijo stvari za delo. Sodelujejo v pogovoru o ločevanju odpadkov. Prisluhnejo temi današnje ure.	Frontalna učna oblika in verbalno tekstualna metoda.	Smetnjaki za ločevanje smeti.

2. OBRAVNA NOVIH UČNIH VSEBIN (20 min)	V razred povabimo tudi psičko Luno in vodnico. Psička ima v predpasniku fotografije posameznih odlomkov iz delovnega zvezka. Učenec, ki izvleče fotografijo, ki spada k odlomku iz delovnega zvezka, prebere besedilo na glas Luni, ostali učenci pa besedilo preberejo po tiho. Besedila govorijo o skrbi za okolje, kako lahko ločujemo odpadke, o različnih smetnjakih in zbiralnih akcijah. Luna skriva v predpasniku tudi nekaj vprašanj za ponovitev. Učenci tako kot prej pridejo do nje, preberejo vprašanje in odgovorijo nanj.	Medse sprejmejo psičko in vodnico ter ju pozdravijo. Izvlečejo kartico, poiščejo besedilo v DZ in besedilo glasno ali po tiho preberejo. Preberejo vprašanje in odgovorijo nanj.	Frontalna učna oblika, in ilustrativna demonstracijska metoda.	Slike odlomkov iz besedila, kartice z vprašanji, DZ, str. 36, 37.
3. URJENJE (15 min)	Različni odpadki so nastavljeni na tleh, prav tako tudi smetnjaki za ločeno zbiranje odpadkov. Ko preberejo besedilo, ki govori o	Pravilno razvrščajo odpadke.	Individualna učna oblika in	Koši, odpadki.

	določenem zbiranju odpadkov, učenci poiščejo smeti, ki spadajo v smetnjak, ki je bil predstavljen v besedilu, in tako pravilno ločujejo odpadke.		izkustveno učenje.	
4. PONAVLJANJE (5 min)	Učenci prejmejo učne liste, ustrezno pobarvajo koše za ločeno zbiranje odpadkov in zraven prilepijo, kaj spada v kateri smetnjak.	Izpolnijo učni list.	Individualna učna oblika in izkustveno učenje, verbalno tekstualna metoda.	Učni list.

SKRBIM ZA OKOLJE

Ljudje na različne načine skrbimo za naravo. Pravilno ravnamo z odpadki ter varčujemo z vodo in elektriko. Ne plašimo živali, ne lomimo vej, ne kurimo ognja v naravi in ne trgamo cvetja.

Sodelujemo v zbiralnih in čistilnih akcijah. V stanovanjih in hišah se nabere veliko predmetov, ki jih ne potrebujemo več. Predmeti so narejeni iz različnih snovi, zato jih zbiramo ločeno. Odložimo jih v ustrezne zabojnike. Odpadke iz papirja, stekla, pločevine in tekstila odpeljejo in predelajo. Tako dobijo snovi, iz katerih naredijo nove izdelke.

Ostanke hrane, travo, cvetje, papirate brisače in robčke odložimo v zabojnike za biološke odpadke. Nekateri ljudje imajo pri hišah kompostnike, kamor odložijo biološke odpadke.

Pohištvo, gospodinjske aparate in stroje, računalnike, baterije, televizorje ter ostale nevarne odpadke odpeljemo v zbirni center.

Razmisli, v katerih življenjskih okoljih stojijo table s piktogrami.
Ne kuri ognja. Ne lomi vej. Ne trgaj cvetja.
 Kako pri vas doma ravirate z odpadki?
 Katere prevozne sredstvo se skriva v besedi EKOLOGIJA? Razloži besedo ekologija.

V parkih, pred trgovinami in ob igriščih so postavljeni smetnjaki. Vanje mečemo različne odpadke. Čeprav so odpadkom namenjeni smetnjaki in zabojniki, pa jih veliko še vedno leži na tleh. Okolico očistimo s čistilnimi akcijami. Odrasli in otroci poberejo odpadke in jih odložimo na določena mesta.

Učenci se vključujemo v različne zbiralne akcije. Pri akcijah nam pomagajo tudi odrasli. Zbiramo predmete iz različnih snovi – papir, plastične zamaške, pločevinke, kartuše. Z zbiralnimi akcijami ohranjamo čisto okolje.

Voda je pomembna za življenje. Potokov, rek, jezer in morja ne smemo onesnaževati z odpadki in s strupenimi snovmi. Pomembno je tudi, da varčujemo s pitno vodo. Kadar vode ne potrebujemo, pipo zapremo. Pazimo, da iz pipe voda ne kaplja.

Katere zbiralne akcije so organizirane na vaši šoli?
 Kako ti sodeluješ pri teh akcijah?
 Kako doma varčujete z vodo in elektriko?

LOČEVANJE ODPADKOV

Na spodnjih fotografijah so prikazani različni odpadki. Pobarvaj zabojnike z ustrezno barvo, nato pa posamezni odpadek poveži s pravilnim zabojnikom.

PRIPRAVA NA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO DELO

OSNOVNA ŠOLA: Osnovna šola Pod goro Slovenske Konjice

PREDMET: Spoznavanje okolja

RAZRED: 2. razred

DATUM:

TEMATSKI SKLOP	Okoljska vzgoja
VSEBINA TEMATSKEGA SKLOPA	Posledice onesnaževanja za živa bitja
NASLOV DIDAKTIČNE ENOTE	Pobiranje odpadkov v okolici šole

UČNI CILJI

GLOBALNI
Učenci: • zanje pojasniti, kako sami dejavno prispevajo k varovanju in ohranjanju naravnega okolja ter k urejanju okolja, v katerem živijo.

ETAPNI
Učenci: • se natančneje seznanijo z varovanjem okolja ter njegovim ohranjanjem.

OPERATIVNI
Izobraževalni kognitivni učni cilji: Učenci: • znajo poimenovati smetnjake za ločeno zbiranje odpadkov, • v okolici šole pobirajo odpadke in jih znajo pravilno razvrstiti v posamezne smetnjake (vreče), • preizkusijo se v pravilnem ločevanju odpadkov v naravi, • znajo pojasniti, kako lahko onesnaževanje okolja vpliva na okolje in živali.

Vzgojno, afektivni (konativni) učni cilji:

- sprejemajo ideje in različna mnenja sošolcev ob ločevanju odpadkov,
- krepijo se v sledenju navodil, kako se razvrstijo v skupine in kaj je njihova naloga.

Psihomotorični učni cilji:

- razvijajo drobne koordinirane gibe (razvrščanje odpadkov),
- razvijajo govorno sporočanje ob predstavljanju in razvrščanju odpadkov.

UČNE METODE

X	VERBALNO-TEKSTUALNE	Ustna razlaga (opisovanje, pojasnjevanje, metoda dela s tekstom, razlaganje).
	ILUSTRATIVNE-DEMONSTRACIJSKE	
	LABARATORIJSKO- EKSPERIMENTALNE	
X	METODA IZKUSTVENEGA UČENJE	Razvrščanje in pobiranje odpadkov.

UČNE OBLIKE

X	FRONTALNA UČNA OBLIKA
X	SKUPINSKA UČNA OBLIKA
	DELO V DVOJICAH
	INDIVIDUALNA UČNA OBLIKA

TEMELJNI POJMI: Odpadek, ekološki otok, embalaža, nevarni odpadke.

UČNA SREDSTVA

- UČILA: zaščitne rokavice, prijemalke za smeti, šapice (kartončki), vrečke za smeti.
- UČNI PRIPOMOČKI: /

Viri in literatura:

Kolar, M., Krnel, D., Velkavrh, A. (2011). *Učni načrt. Program osnovna šola. Spoznavanje okolja.*

Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo

ETAPE UČNE URE	VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO DELO		OBLIKE in METODE DELA	PRIPOMOČKI, POMAGALA
	UČITELJ/UČITELJICA	UČENCI		
1. UVAJANJE (5 min) Uvodna motivacija Napoved učnega cilja	Učence povabim, da se posedejo na svoja mesta in se pripravijo na sprejem psičke in vodnice v razred. Psička Luna nosi v predpasniku šapice treh različnih barv. Učenci iz žepka potegnejo eno šapico in se tako razvrstijo v tri različne skupine. Zapomnijo si barvo šapice, ki so jo izvlekli, in prisluhnejo navodilom. Učencem povem, da smo se prejšnjo uro že pogovarjali o ločevanju odpadkov in o skrbi za okolje, zato se bomo danes odpravili ven in bomo skupaj z Luno pobrali odpadke v okolici šole.	Pripravijo se za delo in sprejmejo medse psičko in vodico. Izвлеčejo šapice iz Luninega predpasnika. Prisluhnejo temi današnje ure.	Frontalna učna oblika in verbalno tekstualna metoda.	Šapice za delitev v skupine.

2. URJENJE (35 min)	Učenci se razdelijo v tri skupine. Prva skupina pobira papir, druga embalažo in tretja biološke odpadke. Vsak učenec prejme zaščitno rokavico, nekateri pa tudi prijemala za smeti. V vsaki skupini bo določen en učenec, ki bo nosil vrečko za smeti. Učence napotim v garderobo, kjer se obujejo in oblečejo, nato skupaj odidemo ven. Razdeljeni v tri skupine pričnemo s pobiranjem smeti v okolici šole.	Razdelijo se v tri skupine, vzamejo material, ki ga potrebujejo za delo, in se odpravijo v garderobo. Pobirajo smeti v okolici šole in jih pravilno razvrščajo.	Skupinska učna oblika in izkustveno učenje.	Vreče za odpadke, zaščitne rokavice in prijemala za smeti.
3. PONAVLJANJE (5 min)	Ko pobereмо vse smeti, zavržemo odpadke v pravilne zabojnike. Vrnemo se v učilnico, kjer si dobro umijemo roke.	Vreče s smetmi zavržejo v zabojnike za ločeno zbiranje odpadkov in si v šoli dobro umijejo roke.	Individualna učna oblika in izkustveno učenje.	/

PRIPRAVA NA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO DELO

OSNOVNA ŠOLA: Osnovna šola Pod goro Slovenske Konjice

PREDMET: Spoznavanje okolja

RAZRED: 2. razred

DATUM:

TEMATSKI SKLOP	Živa bitja
VSEBINA TEMATSKEGA SKLOPA	Starši in mladiči (potomci)
NASLOV DIDAKTIČNE ENOTE	Starši in mladiči

UČNI CILJI

GLOBALNI
Učenci: spoznajo, da imajo živali potomce, ki navadno izhajajo iz samca in samice, in da so potomci njim podobni.

ETAPNI
Učenci: se natančneje seznani s potomci različnih živali in se zavedajo, da so mladiči podobni staršem.

OPERATIVNI
Izobraževalni kognitivni učni cilji: Učenci: - znajo računati do 100, - znajo zapisati male pisane črke in določiti, na katerem mestu v abecedi se skriva črka, - znajo ob reševanju kviza poimenovati živali, - znajo razlikovati med samcem in samico ter njunimi potomci.

Vzgojno, afektivni (konativni) učni cilji:

- sprejemajo ideje in napovedi sošolcev ob reševanju kviza,
- krepijo se v sledenju navodil za delo v skupinah,
- pripravijo delovno površino in jo tudi pospravijo.

Psihomotorični učni cilji:

- razvijajo drobne koordinirane gibe (razvrščanje fotografij, trganje, lepljenje),
- razvijajo govorno sporočanje ob predstavljanju in razvrščanju živali v njihove družine.

UČNE METODE

X	VERBALNO-TEKSTUALNE	Ustna razlaga (opisovanje, pojasnjevanje, razlaganje, metoda dela s tekstom).
X	ILUSTRATIVNE-DEMONSTRACIJSKE	Delo s fotografijami (živali).
	LABARATORIJSKO- EKSPERIMENTALNE	
X	METODA IZKUSTVENEGA UČENJE	Sestavljanje in povezovanje živalskih družin.

UČNE OBLIKE

X	FRONTALNA UČNA OBLIKA
X	SKUPINSKA UČNA OBLIKA
	DELO V DVOJICAH
X	INDIVIDUALNA UČNA OBLIKA

TEMELJNI POJMI: Potomci, samec, samica, živalske družine.

UČNA SREDSTVA

- UČILA: fotografije živalskih družin, kviz.
- UČNI PRIPOMOČKI: PPT predstavitev, računalnik, projektor.

Viri in literatura:

Kolar, M., Krnel, D., Velkavrh, A. (2011). *Učni načrt. Program osnovna šola. Spoznavanje okolja*. Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo.

Grošelj, N., & Ribič, M. (2018). *Lili in Bine 2, Samostojni delovni zvezek za spoznavanje okolja v drugem rzredu osnovne šole*. Ljubljana: Rokus Klett.

Slika 1: Krava (<https://mizjanja.ba/vijesti/otkup-krava-i-junica-za-kurbane/>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 2: Bik (<https://siol.net/novice/slovenija/bik-divjal-po-stajerskavtocesti-527405>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 3: Teliček (<https://www.24ur.com/pomagajte-izbrati-ime.html>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 4: Kokoš (<https://jana.si/clanek/mnenja/588f5abc87f26/se-vemo-kaksna-je-juha-iz-domace-kure>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 5: Petelin (<https://siol.net/novice/svet/sosede-sprl-petelin-uspela-ni-niti-tozba-586919>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 6: Piščanec (<https://slv.ekolss.com/chicken>, pridobljeno, 11. 1. 2023)

Slika 7: Koza (<https://www.drobnica.si/pasme/pasme-koz/slovenska-sanska-pasma-sa/>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 8: Kozel (<https://lj.kgzs.si/katalog-kozlov>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 9: Kozliček (<https://motherhouse.ru/sl/inheritance-and-gift/chem-kormit-kozu-posle-okota-uhod-za-kozlyatami-zagotovka-i-hranenie/>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 10: Ovca (<https://www.novilist.hr/life/nakon-7-godina-kuci-vratila-ovca/>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 11: Oven (<https://www.zurnal24.si/slovenija/crna-kronika/oven-napadel-74-letno-zensko-ki-je-kasneje-umrla-298427>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 12: Jagnje (<http://www.poljoklub.com/2020/08/09/jagnjad-za-tov-siguran-put-za-ekonomsku-dobit/>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 13: Zajec (<https://deloindom.delo.si/domace-zivali/belgijski-orjak-skrajne-meje-dolgi-uses>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 14: Zajklja (<https://sl.puntomarinero.com/brown-hare-photos-and-descriptions/>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 15: Zajček (<http://druzina.ena.com/dom/kaj-jedo-zajcki.html>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 16: Konj (<http://www.nutribiovet.si/prehrana-konj-ki-naj-pridobijo-telesno-maso/>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 17: Kobila in žrebe (<https://www.igraceshop.si/260-delna-sestavljanka-kobila-in-%C5%BErebe-castorland.html>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 18: Račja družina (<https://zivi-za-danes.com/2018/06/10/veselje-v-druzini-race-mlakarice/>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 19: Pasja družina (https://www.reddit.com/r/aww/comments/12tjgp/dog_family/, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 20: Mačja družina (<https://www.newsweek.com/cat-family-taking-nap-1771183>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 21: Prašič (<https://www.kgzs.si/novica/financna-pomoc-rejcem-prasicev-casa-je-le-6-dni-2020-11-19>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 22: Svinja in prašički

(https://sl.wikipedia.org/wiki/Doma%C4%8Di_pra%C5%A1i%C4%8D, pridobljeno 11. 1. 2023)

ETAPE UČNE URE	VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO DELO		OBLIKE in METODE DELA	PRIPOMOČKI, POMAGALA
	UČITELJ/UČITELJICA	UČENCI		
1. UVAJANJE (5 min) Uvodna motivacija Napoved učnega cilja	Učencem predvajam pesem Who let the dogs out in zaplešejo nanjo, nato si razmigamo tudi celotno telo. Učencem povem, da naj si pripravijo za delo zajčkov zvezek, peresnico in lepilo. Nato povem, da bodo danes sodelovali v skupinah in da bomo iskali različne živalske družine s pomočjo kviza.	Zaplešejo in se razmigajo. Pripravijo si stvari za delo. Prisluhnejo temi današnje ure.	Skupinska učna oblika, in verbalno-tekstualna metoda, izkustveno učenje.	Pesem Who let the dogs out.

2. URJENJE (30 min)	Ko prideta v razred psička in vodnica, nam pomagata, da se učenci razdelijo v tri skupine. Rdečo, modro in rjavo skupino. V vsaki skupini se določi vodja skupine, ki poskrbi, da sodelujejo vsi člani skupine, sam pa skupini prebere navodila za delo, da bo delo teklo nemoteno. Učencem povem, da bomo s pomočjo kviza iskali živalske družine. Vsak učenec prejeme kartice z različnimi živalmi. Naloga učencev je, da k sebi pokličejo Luno, iz žepka izvlečejo kartico, na kateri je zapisan ali račun ali zapis črke. Skupina mora rešiti nalogo, tako pride do številke, ki skriva vprašanje za vse učence, da bodo lahko odkrili prvo živalsko družino.	Pozdrav psičke in delitev v skupine. Razlaga vlog in njihovih nalog. Sodelujejo s psičko in rešujejo naloge. Iskanje pravilne živalske družine.	Frontalna učna oblika, skupinska učna oblika in verbalno-tekstualna metoda, ilustrativno-demonstracijska metoda, izkustveno učenje.	Kviz, predstavitev. PPT
---------------------------------------	---	---	--	---------------------------------------

4. PONAVLJANJE (10 min)	Učencem razkrijem vprašanje, oni pa poiščejo, katera živalska družina se skriva. Ko najdemo vse živalske družine, morajo učenci poimenovati vse člane živalskih družin, ki so jih prilepili v zvezek.	Poimenujejo člane živalskih družin.	Individualna učna oblika in verbalno- tekstualna metoda.	/
-----------------------------------	---	--	---	----------

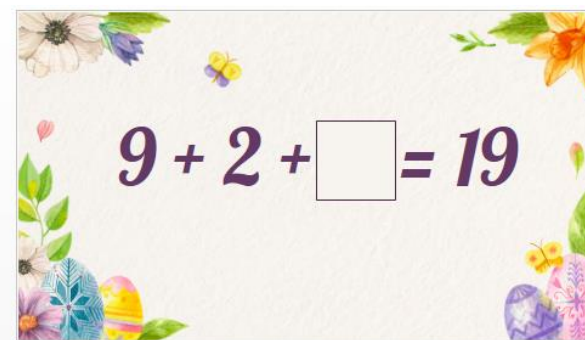

1

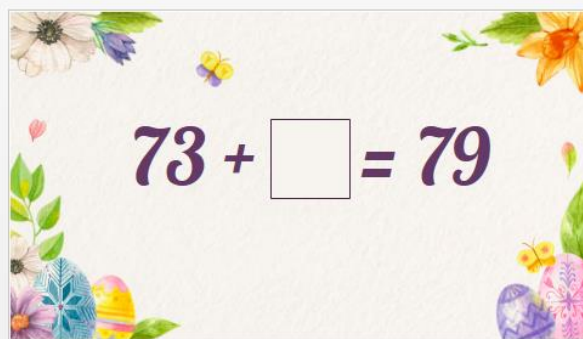
2

3

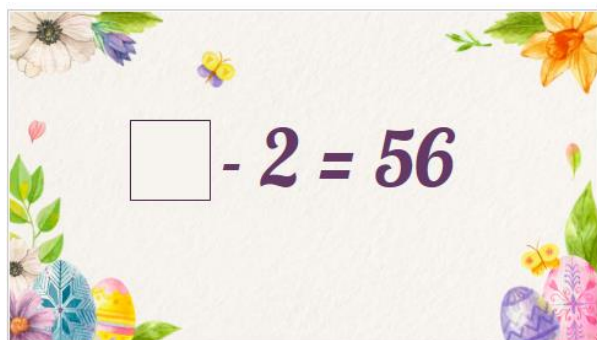
4

5

6

$$\square - 2 = 56$$

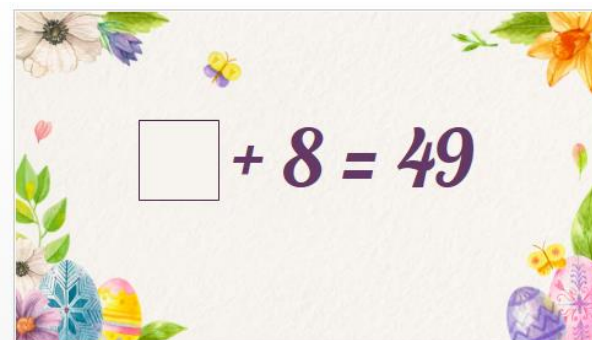
7

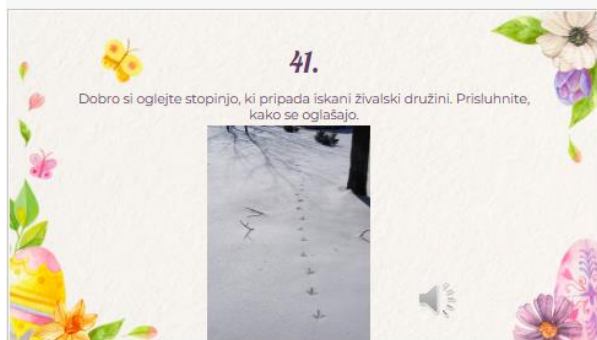
58.
Dobro prisluhni.

Je zeleno, belo daje.
Brž ugani;
kdo je in kaj je?

8

$$\square + 8 = 49$$

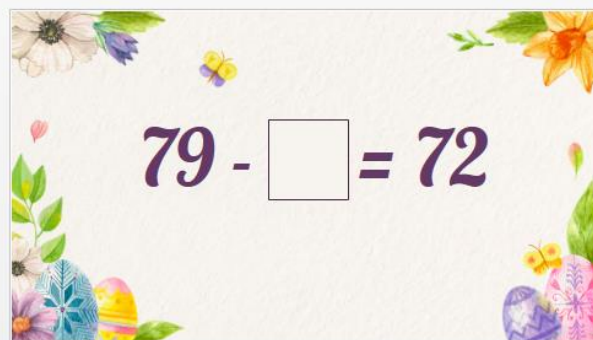
9

41.
Dobro si oglejte stopinjo, ki pripada iskani živalski družini. Prisluhnite,
kako se oglašajo.

10

$$79 - \square = 72$$

11

7.
Prisluhnite, zaplešite in odkrijte družino.

12

13

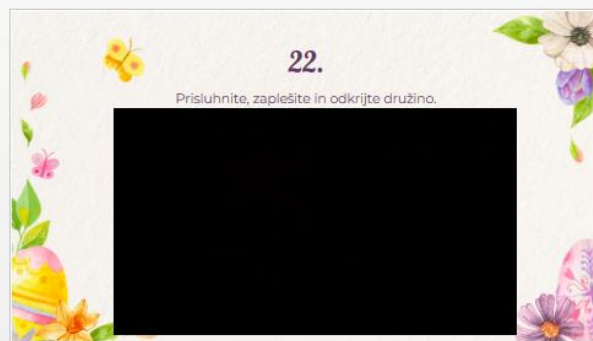
14

15

16

17

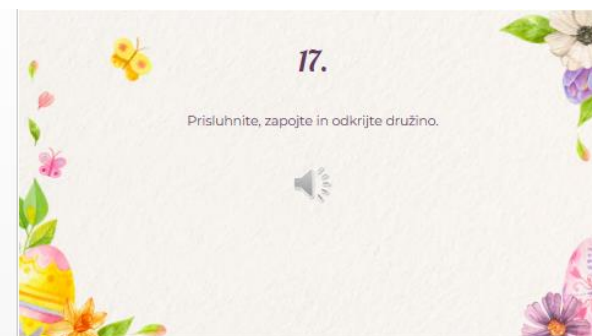
18

19

20

21

22

23

24

PRIPRAVA NA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO DELO

OSNOVNA ŠOLA: Osnovna šola Pod goro Slovenske Konjice

PREDMET: Spoznavanje okolja

RAZRED: 2. razred

DATUM:

TEMATSKI SKLOP	Sile in gibanje
VSEBINA TEMATSKEGA SKLOPA	Sledovi gibanja
NASLOV DIDAKTIČNE ENOTE	Sledi

UČNI CILJI

GLOBALNI
Učenci: znajo opazovati, opisati in ugotoviti, kako nastanejo sledi gibanja in kaj jih povzroča.

ETAPNI
Učenci: se natančneje seznanijo z opazovanjem in opisovanjem, kako nastanejo sledi gibanja in kaj jih povzroča.

OPERATIVNI
Izobraževalni kognitivni učni cilji: Učenci: - znajo ob iskanju skritega zaklada razložiti, kaj so sledi in zakaj so različne, - znajo pojasniti s svojimi besedami, da z odtisi nastanejo različne sledi, - znajo poiskati primere sledi v naravi, - znajo ločiti med sledmi različnih živali s pomočjo fotografij.

Vzgojno, afektivni (konativni) učni cilji:

- sprejemajo ideje in napovedi sošolcev ter podajajo različna mnenje,
- krepijo se v sledenju navodil ob iskanju skritega zaklada,
- pripravijo stvari za delo in jih tudi pospravijo.

Psihomotorični učni cilji:

- razvijajo drobne koordinirane gibe (odtiskovanje, razvrščanje kartic: odtis – poimenovanje živali),
- razvijajo govorno sporočanje ob predstavljanju svojega razmišljanja in iskanju skritega zaklada.

UČNE METODE

X	VERBALNO-TEKSTUALNE	Ustna razlaga (opisovanje, pojasnjevanje, metoda dela s tekstom).
X	ILUSTRATIVNE-DEMONSTRACIJSKE	Delo s fotografijami.
	LABARATORIJSKO-EKSPERIMENTALNE	
X	METODA IZKUSTVENEGA UČENJE	Odtiskovanje čevljev, šape psičke, prevoznega sredstva.

UČNE OBLIKE

X	FRONTALNA UČNA OBLIKA
X	SKUPINSKA UČNA OBLIKA
	DELO V DVOJICAH
X	INDIVIDUALNA UČNA OBLIKA

TEMELJNI POJMI: Odtisi, stopinje, stopala.

UČNA SREDSTVA

- UČILA: fotografije, čevljev, peskovnik, igrača prevoznega sredstva.

Viri in literatura:

Kolar, M., Krnel, D., Velkavrh, A. (2011). *Učni načrt. Program osnovna šola. Spoznavanje okolja*. Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo

Grošelj, N., & Ribič, M. (2018). *Lili in Bine 2, Samostojni delovni zvezek za spoznavanje okolja v drugem razredu osnovne šole*. Ljubljana: Rokus Klett.

Slika 1: Jelen (<https://zivljenjskiprostor.splet.arnes.si/2019/12/09/navadni-jelen/>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 2: Stopinje od jelena (https://clan.lovska-zveza.si/userfiles/Prostozivece_zivali/pdf/Stopinje_in_sledovi_divjadi.pdf, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 3: Medved (https://sl.wikipedia.org/wiki/Rjavi_medved, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 4: Stopinje od medveda (https://clan.lovska-zveza.si/userfiles/Prostozivece_zivali/pdf/Stopinje_in_sledovi_divjadi.pdf, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 5: Poljski zajec (<https://sl.puntomarinero.com/brown-hare-photos-and-descriptions/>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 6: Stopinje od poljskega zajca (https://clan.lovska-zveza.si/userfiles/Prostozivece_zivali/pdf/Stopinje_in_sledovi_divjadi.pdf, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 7: Jež (<https://www.bodieko.si/jez>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 8: Stopinje od ježa (https://clan.lovska-zveza.si/userfiles/Prostozivece_zivali/pdf/Stopinje_in_sledovi_divjadi.pdf, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 9: Veverica (<https://www.mladinska-knjiga.si/dobrezgodbe/prosti-cas/navadna-veverica>, pridobljeno 11. 1. 2023)

Slika 10: Stopinje od veverice (https://clan.lovska-zveza.si/userfiles/Prostozivece_zivali/pdf/Stopinje_in_sledovi_divjadi.pdf, pridobljeno 11. 1. 2023)

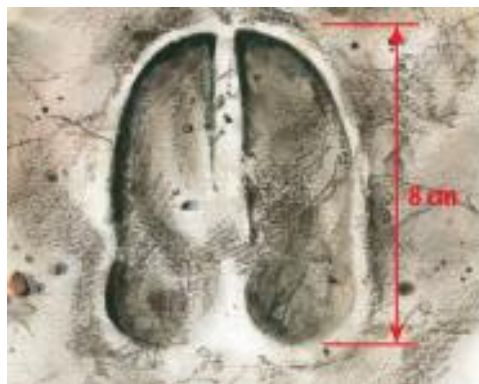
ETAPE UČNE URE	VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO DELO		OBLIKE in METODE DELA	PRIPOMOČKI, POMAGALA
	UČITELJ/UČITELJICA	UČENCI		
1. UVAJANJE (5 min) Uvodna motivacija Napoved učnega cilja	Učencem povem, da sem za njih pripravila lov na zaklad. Pospravijo razred, vse potrebne stvari dajo v torbo in se pripravijo na odhod v garderobo. Odpravijo se proti garderobi, kjer jih čaka prvi namig, ki pravi, da morajo biti pozorni na njihove čevlje in sledi.	Pospravijo razred in se odpravijo proti garderobi iskat skriti zaklad. Prisluhnejo temi današnje ure.	Skupinska učna oblika, in verbalno-tekstualna metoda, izkustveno učenje.	/
2. OBRAVNA NOVIH UČNIH VSEBIN (35 min)	Iskanje skritega zaklada se začne v garderobi in nadaljuje do dela po skupinah zunaj. Vsaka skupina bo prejela material, s katerim si bodo ogledali, kakšne sledi puščamo.	Iščejo prvi namig. Prejmejo material.	Skupinska učna oblika, in verbalno-tekstualna metoda,	Namigi in material za iskanje skritega zaklada.

	Rdeča skupina potrebuje za delo bager/kopača. Odidejo do peskovnika, kjer odtisnejo sledi, ki jih pušča bager/kopač. Pri tem razmislijo, zakaj ostala prevozna sredstva nimajo takšnih sledi. Modra skupina: k delu povabi tudi Luno in učiteljico Janjo. Skupaj odtisnejo njeno stopalo in razmislijo, katera žival ima podoben odtis stopala. Rjava skupina potrebuje za delo: čevlji, vodo in list papirja. Odtisnejo podplat, potem pa pogledajo še svoje čevlje, ali imajo vsi enake podplate. Hkrati razmišljajo, če imajo zimski in poletni čevlji enake podplate. Učenci sledijo navodilom, ki se skrivajo pod različnimi stopinjami in izpolnjujejo naloge, ki	Prisluhnejo navodilom za delo in pričnejo z delom. Odtiskujejo različne predmete, da najdejo različne sledi, ki jih puščamo živa bitja. Sledijo navodilom, ki jih skrivajo različne sledi.	ilustrativna- demonstracijska metoda, izkustveno učenje.	
--	---	---	---	--

	smo jih pripravili v povezavi s slovenščino, športom in spoznavanjem okolja. Skriti zaklad jih čaka na drevesu, tam se skrivajo tudi priboljški za Luno.			
4. PONAVLJANJE (5 min)	Ker je to zadnja učna ura z Luno, jo nagradijo za njeno delo in pomoč pri urah, nato pa se posladkajo tudi učenci.	Slovo od Lune in sladkanje z dobrotami iz skritega zaklada.	Skupinska učna oblika in izkustveno učenje.	Skriti zaklad.

Slika 1: Jelen

Slika 2: Stopinje od jelena

Slika 3: Medved

Slika 4: Stopinje od medveda

Slika 5: Poljski zajec

Slika 6: Stopinje od poljskega zajca

Slika 7: Jež

Slika 8: Stopinje od ježa

Slika 9: Veverica

Slika 10: Stopinje od veverice

Čestitam, živalske družine ste uspešno našli.

Zdaj pa se začenja pravi lov na zaklad. V tišini pospravite vse stvari, postavite se v kolono in tiho odidite v garderobo.

Prvi namig za najdbo zaklada, se skriva ravno tam, kjer so pospravljene vaši čevlji, da jih Muca Copatarica ne odnese.

Navodila preberite zunaj, vsi skupaj.

25

1. POSTAJA

Ne pozabite, še vedno delate v skupinah.

Vsaka skupina bo prejela material, s katerim si boste ogledali, kakšne sledi vse puščamo.

RDEČA SKUPINA potrebujete: bager/kopač, pojdite v peskovnik in odtisnite sledi, ki jih pušča bager/kopač. Razmislite zakaj ostala prevozna sredstva nimajo takšnih sledi.

MODRA SKUPINA: k delu povabite Luno, naj vam pomaga učiteljica Janja. Odtisnite njeno stopalo in razmislite, katera žival ima podoben odtis stopala.

RJAVA SKUPINA potrebujete: čevlji, vodo in list papirja. Odtisnite podplat, potem pa pogledajte še svoje čevlje, imate vsi enake podplate? Imajo zimske in poletni čevlji enake podplate? Zakaj ne?

Zdaj pa poiščite sledi, ki jih je nastavil velikonočni zajec Zorko, vsaka skupina naj sledi svoji barvi.

26

2. POSTAJA

Razmislite, kakšen simbol, bo ponazarjal vašo RDEČO skupino. Naberite material v okolici in ga sestavite. Uporabite čim več domišljije.

Za sestavo vašega simbola, lahko uporabite različne odpadne veje, storže, kamne ...

Ko bo simbol sestavljen, skupaj poiščite pod katero stopinjo se skriva naslednji namig.

27

2. POSTAJA

Razmislite, kakšen simbol, bo ponazarjal vašo MODRO skupino. Naberite material v okolici in ga sestavite. Uporabite čim več domišljije.

Za sestavo vašega simbola, lahko uporabite različne odpadne veje, storže, kamne ...

Ko bo simbol sestavljen, skupaj poiščite pod katero stopinjo se skriva naslednji namig.

28

2. POSTAJA

Razmislite, kakšen simbol, bo ponazarjal vašo RJAVO skupino. Naberite material v okolici in ga sestavite. Uporabite čim več domišljije.

Za sestavo vašega simbola, lahko uporabite različne odpadne veje, storže, kamne ...

Ko bo simbol sestavljen, skupaj poiščite pod katero stopinjo se skriva naslednji namig.

29

3. POSTAJA

Ugotovili ste že, da ljudje puščamo različne sledi in stopinje. Tudi živali se razlikujejo glede na stopinje, ki jih puščajo za sabo.

V škatli vas čakajo fotografije živali in njihove sledi. Pravilno razporedite izbrano žival s sledjo, po kateri lahko prepoznate to žival.

Če ste nalogo uspešno opravili, obrnite kartice z živalmi in izvedeli boste pod katero sledjo, se skriva vaš naslednji namig do odkritja skritega zaklada.

30

4. POSTAJA

Ojoj ... črke so se mi povsem pomešale ... Katero besedo sem že imel v mislih?

Razmislite katero besedo lahko sestavite iz danih črk.

Nato pa se odpravite na lov za novo sled, ne skrbite, hitro jo boste našli.

31

5. POSTAJA

Kot ste lahko že sami ugotovili, so lahko sledi različnih oblik. Živali puščajo najrazličnejše oblike sledi. Podobno je tudi v naravi, kjer najdemo predmete različnih oblik.

Zato zdaj poiščite nekaj, kar je:

- ploščate oblike,
- zelenega,
- bodečega,
- mehkega,
- vaš prvi spomin, ko rečem Luna.

NAMIG: morda, najdete kaj med predmeti, ki ste jih uporabili pri sestavi vašega simbola skupine.

Če ste našli vse stvari, se ozrite na okoli, naslednja naloga do zaklada je že pripravljena.

32

6. POSTAJA

Preveč glasni ste postali, ušesa me bolijo.

Prisluhnite naravi, ozrite se okoli sebe in poiščite dve ptici ter jima prisluhnite. Slišite kako se oglašata?

Ali mislite, da imata ptici, ki ste ju slišali enaki stopinji? Res je, tudi ptice imajo različne stopinje.

Če boste dobro pogledali okoli sebe, boste zagledali še eno sled, ki tudi pripada ptici. Vendar ta ptica je drugačna.

Poiščite to sled in razmislite kateri ptici pripada. Tam se namreč skriva vaša naslednja naloga.

Še čisto malo in odkrili boste zaklad.

33

7. POSTAJA

Ste ugotovili kateri ptici pripada ta stopinja? To je račja stopinja.

Če ste opravili vse naloge do zdaj, vas do zaklada loči še samo ena enostavna naloga.

Oglejte si fotografije, ki se skrivajo v kuverti in sestavite razvojni krog žabe.

Zdaj pa naredite še 10 žabjih poskokov proti ograji in odkrili boste zaklad.

34

8. POSTAJA

Čestitam, uspešno ste našli zaklad. Zajec Zoriko, vam želim vesele velikonočne praznike.

Za vas sem pripravil slastne čokoladne jajčke, pozabili pa nisem niti na Luno, ki vas je vso pot iskanja zaklada spremljala.

Hitro posladkajte s priboljški tudi Luno, potem pa se poslovite od nje še v mojem imenu.

Če ste jajčke pojedli, pospravite vse odpadke, da boste lahko postali naj EKO razred, potem pa se le pojdite igrati na igrala.

35

PRILOGA B: ANKETNI VPRAŠALNIK ZA STARŠE

1. Kako ste sprejeli informacijo, da bo v razredu pri pouku prisoten terapevtski pes?
 - a) Sploh mi ni všeč.
 - b) Ni mi všeč.
 - c) Niti niti.
 - d) Všeč mi je.
 - e) Zelo mi je všeč.

2. Kako ste občutili novi način poučevanja?
 - a) Sploh mi ni všeč.
 - b) Ni mi všeč.
 - c) Nit niti.
 - d) Všeč mi je.
 - e) Zelo mi je všeč.

3. Ali vas je bilo strah, kako bo odreagirai ob nepredvidljivih situacijah terapevtski pes in kako vaš otrok?
 - a) Da.
 - b) Ne.

4. Ali so vam otroci doma pripovedovali, kaj je počel terapevtski pes v razredu?
 - a) Da.
 - b) Ne.

5. Kaj so povedali vaši otroci o poučevanju s terapevtskim psom?

6. Kako ob zaključku gledate na izpeljavo učne snovi s terapevtskim psom?

7. Ali bi želeli še kaj sporočiti?

SOGLASJE STARŠEV

Spoštovani starši,

sem Maša Lipovec, študentka magistrskega študija Razredni pouk na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru.

Pripravljam magistrsko delo s področja vključevanja terapevtskega psa k pouku naravoslovnih vsebin, zato bi za empirični del naloge potrebovala fotografije in izdelke Vaših otrok pri sodelovanju in izvajanju učnih ur s terapevtskim psom.

(vodnica prof. Janja Brglez in psička Luna)

Spodaj podpisani starš soglašam, da se lahko fotografije in različni izdelki otrok objavijo v magistrskem delu z naslovom **Spodbujanje aktivnosti učencev pri naravoslovnih vsebinah v 2. razredu s pomočjo terapevtskega psa.**

S spoštovanjem,

Maša Lipovec

Ime in priimek učenca

Podpis staršev

